

મજગત વિદ્યાર્પાઠ ગ્રંથાલય

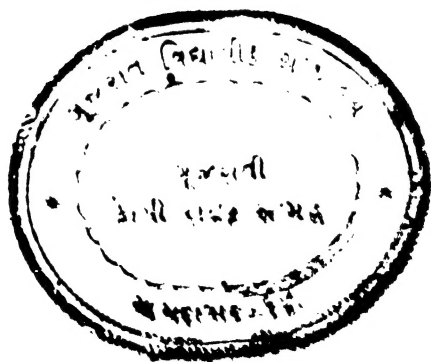
[મજગત કાપીરાહટ વિભાગ]

૧૫૦૦૦

અનુક્રમાંક ૧૭૦૦૦ કિમત -

ગ્રંથનામ નિત્ય નિદ્રામ

વર્ગીકૃત -

નિત્યનિયમ.

૧૮૩૮, ૧૮૩૯, ૧૮૪૦, ૧૮૪૧, ૧૮૪૨

ઉદ્ધવી સંપ્રદાયના સત્સંગીઓને સારૂ

મંજારામ ઘેલાભાઈએ

શંખાડ કરી છપાવી

મસિદ્દ કર્યા.

કોની ગમત લીધો છે.

સુરત મધે

કિલ્લાની સામુ આપદુલા ખેગની હવેલીમાં

વિક્ટોરિયા પ્રેસમાં ટેમ્પલ બેટ્ટરામ

જીએ છાપ્યા.

સંવત ૧૮૩૮.

સને ૧૮૪૨.

કોમત આડ આના.

૧૭૦૦

અનુક્રમણિકા.

પાનું	પદ્યું નામ.	પદ.
પ્રભાતીયાં.		
૧	અંતઃકળે આવીરે સંભાળી લેતો શાંખજારે.	૪
૩	આયોજી આયોજી અલખેલા મારી આખડલી.	૪
૫	પ્રાણિ સ્વામિનારાયણ દેવ સત્ય સ્વરૂપ છેરે.	૪
૭	જગે લાલ છપ્પીલે મોહન ભોર બપો મરે આરે.	૪
આરતીઓ.		
૯	મંગળ આરતી.	૪
૧૧	સિંધાર આરતી.	૧
૧૧	રાજભોગની આરતી.	૧
૧૨	સંધ્યા આરતી.	૩
૧૩	સિતળ આરતી.	૧
૧૪	પોદવાનું પદ.	૧
૧૫	હનુમાનજીની આરતી.	૧
૧૫	ધુન્ય.	૧
૧૬	રાધિકા કૃષ્ણાષ્ટક.	૧
૧૭	સંધ્યા આરતી સમાની પ્રાર્થના.	૧

અનુક્રમણિકા.

પાનું.	પદનું નામ.	પદ.
ગોડીઓ.		
૧૮	કોડિ કામ ન આવે પ્રભુ વીના કોડિ કામ ન આવે	૪
૨૦	લગની લાગીરે મારે લગની લાગી.	૪
૨૨	શામની છાપીરે, સખી શામની છાપી.	૪
૨૪	જૂનના પેરીરે જામા જૂનના પેરી.	૪
ચેષ્ટાના પદ. રાગ ગરબી.		
૨૬	પ્રથમ હગિનેરે ચગલે શિશ નમાવું.	૧૦
૩૩	આવો રમીએરે વાસુદેવ વનમાળી.	૪
ગરબીઓ.		
૩૫	ઓગ આપ્રો સામ સનેહી સુંદર પર જોડિ' વાલા.	૮
ધોળ.		
૪૩	હવે માગ વાલજાને નહીરે વીસાડીરે.	૧

અનુક્રમણિકા.

પાનું.	પદ્યનું નામ.	પદ.
૪૩	વિક્ષાપત્રીના અર્થ.	૨૧૨
	પ્રાર્થના.	
૮૬	જય જય શ્રી વાસુદેવ ભગવન્નારાયણ.	૧
	ગરબીઓ.	
૯૨	શાળ--અત્રીનાગી આવોરે.	૧
૯૬	ધન ધનરે ગદકું ગામ.	૪
૯૮	નંદલાલોરે નંદલાલો.	૪
૧૦૦	હૈડાનો હાર હરિરે મારે રંગ બિનો.	૪
૧૦૧	પ્રીતમ પધારેરે ધોર મારે ગીરધારી.	૨
	દાણસીસાના પદ.	
૧૦૨	ગોરસ લદને ગોપિકા આજિ વચવા મુજે.	૧૨
૧૦૮	અલીહારીરે કુળગુદિનેશ પ્રગટયા પુરવમાં.	૪
૧૧૦	આજ મેનો દોઝ વાધાને વાટે વેતો.	૪

અનુક્રમણિકા.

પાનું.	પદ્યું નામ.	પદ.
પરચુરણ પદો.		
૧૧૨	મારે માલે આવો હસ્તીને બોલાવો.	૪
૧૧૩	હૈયાના કુટા હરી સંગ હેત ન કીધું.	૪
૧૧૪	લાવણી—પધારે વટપત્તન સ્વામી.	૧૫
૧૨૨	સાંત સુખી સંસારમે.	૪
હોરીઓ.		
૧૨૩	ચિત દૂરેપપતી નાયજી આજ ખેલત હોરી.	૪
૧૨૬	શ્યામ તેરે નેનાં બહુગારે.	૪
૧૨૭	મિરી અંખીયાંમે અટકે ગુલાલ.	૪.
૧૨૯	વચનામૃત.	૨૨

નિત્યનિયમ. પ્રભાતીયાં.

રાગ મેવાડો—અંતકાળે આવીરે સંભાળી લેજે શાંમ-
ળારે ॥ નેશોમાં અમારાં અવગુણ શાંમ ॥ પાણ છે પોતાનુંરે
મલુછ તમે પાળજેરે ॥ અધમ આધારણ કૃણાના ધામ ॥
અંત ॥ ૧ ॥ ગજને છોડાયેરે બ્રાહ્મના મુખ થકીરે ॥ કરતા
કાંઈ અર્ધ નામ ઉચાર ॥ એવી રીત્યે આવોરે સુંદર શાંમળારે
॥ વાટડી નેઉં છું વારમવાર ॥ અંત ॥ ૨ ॥ નારાયણ ના-
મેરે આધાર્યો અન્નમેલનેરે ॥ કરતાં તે પુત્રતણીરે પોકાર ॥ એ-
વું ને વિચારીરે અલખેલા આવજેરે ॥ અમારે છે તમારેરે આધા-
ર ॥ અંત ॥ ૩ ॥ દાયલી વેળામારે દીનાનાથજીરે ॥ કોહોને
અમે કેની કરીયે આશા ॥ મુક્તાનંદના સ્વામીરે શાંમળારે ॥
અબજાને તેડી રાખો પાસ ॥ અંત ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

દાયલી વેળામારે કોઈ કેનુ નથીરે ॥ જ્યારે કરે જમરા
આવીને જોર ॥ તોણી વેળા આવીરે દયાળુ મુજ દીનનીરે ॥ ખાં
હું બ્રહ્મી રહેજે નંદ કીશોર ॥ દાય ॥ ૧ ॥ જ્યારે તુટે નાડિરે ॥

ઝલાઈજીય જીલડીરે ॥ ખાળે કંડું સહીત સ્વાસનો ધોર ॥ સગાં
 ને સંખંધીરે લાગે સહ લુટવારે ॥ કુંડા કુંડા કરીને સોરખકોર
 ॥ દોય ॥ ૨ ॥ સ્વારથના સગરિ સર્વે સંસારમારે ॥ તમ વીના
 જીઠા સર્વે જન ॥ તમે ને તમારારે જન પ્રજુ પરમારથીરે ॥ ખી
 જે નવ માને મારું મન ॥ દોય ॥ ૩ ॥ ત્રાહે ત્રાહે કરીરે પોકા-
 રું જોઈ તમ ભણીરે ॥ શેવકની કરજે શાંમ સંભાળ ॥ મુક્તા-
 નંદનારે સ્વામી મુજાણુ છોરે ॥ વાર્ણવે છે વેદ દિન દયાલ ॥
 દોય ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

આ અવસરે દયાળુ દયા ખહુ કરીરે ॥ ટાળવાને જનમ
 મરણના તાપ ॥ વાહને ચડીનેરે આવો છો મારા વાલમારે ॥
 નારાયણુ નામ જપતારે જપ ॥ આ ॥ ૧ ॥ અનેકને આવ્યારે
 અંત સમે તમેરે ॥ સાથે લઈ સંત જનનો સાથ ॥ એવા તો ત-
 મારારે ગુણુ અનંત અપાર છેરે ॥ સાંભળતાં સર્વે થાય સનાથ ॥
 આ ॥ ૨ ॥ અધમને જીતીરે ઓધારી ખહુ નારીનેરે ॥ જેને
 નંદે શાસ્ત્ર વેદ પુરાણુ ॥ ગુણુ અવગુણુનેરે નાથ ગણતા નથીરે
 ॥ શરણે આવ્યાના શાંમ મુજાણુ ॥ આ ॥ ૩ ॥ કરૂણા રસને
 પ્રગટ કર્યો કાંનજીરે ॥ કરવાને અનેક જનનો ઓધાર ॥ મુ-
 ક્તાનંદનેરે માહા મુખ આપીયેરે ॥ કરી નિત્ય નવસોરે વિહાર
 ॥ આ ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

ભલેને પધારયારે ગીરધર ગાજતારે ॥ હવે મુને કરી ક-
 તારથ કાઢાન ॥ નયાણાં ઠરે છેરે નાથને નીરખતારે ॥ જોનું ની-
 ત્ય ધરીને રેહેતાં ધ્યાન ॥ ભલે ॥ ૧ ॥ દુખડાંતા દહાડારે હવે
 દુર પડ્યારે ॥ લીધી છે છખીલે મારી સાર ॥ જીવન જોધનેરે
 જગ જીઠો થયોરે ॥ તમ સંગ લાગ્યો રંગ એક તાર ॥ ભલે ॥
 ૨ ॥ કમળા સરીખીરે કરી છે મુને કાનજીરે ॥ શ્રદ્ધો ગુણવંતે
 મારો હાથ ॥ ભલે માડું લાગ્યરે ક્યું કોઈ કાળનુંરે ॥ પામી
 પતી અખીલ બોવનનો નાથ ॥ ભલે ॥ ૩ ॥ અખંડ સોહાગી-
 રે તમને જે જાણુશેરે ॥ માંણુશે માહા મુખ મોજ અપાર ॥ મુ-
 કતાનંદ કહેછેરે તમને પરહરીરે ॥ ભવ જલ કોઈ ન પામે પાર ॥
 ભલે ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

રાગ ખટ—આવોજ આવોજ અલખેલા મારી અખિ-
 ડલીમાં જતન કરીને તમને રાખુરે ॥ સુંદર મુખના મરકલડાપર
 પ્રાણુ વારી વારી નાંખુરે ॥ આ ॥ ૧ ॥ જીવન તમને જેવા સાડું
 વીશ્વ મળ્યું છે આખુરે ॥ શુક સનકાદીક નારદ સરખા મુ-
 નીવર મળ્યા છે લાખુરે ॥ આવો ॥ ૨ ॥ આરે સમે શોભો છો
 મારા વાહાલા શી ઉપમા કહી દાખુરે ॥ પ્રેમાનંદ કહે રાખી
 નેણામાં ॥ ચરણ કમળ રસ આખુરે ॥ આવો ૩ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

વાહાલા છોજી વાહાલા મને પ્રાણુધિકી પ્યારા મારી આં-
ખડલીના તારા અલખેલારે ॥ તન મન ધન માણું વાણું તમ ઉ-
પર શ્યામ સુંદર રંગ છેલારે ॥ વાહાલા ॥ ૧ ॥ આવો આવો આ
રા આજ રાખું મારા ઉરપર પ્રાણુજીવન રંગ રેલારે ॥ આજ
રહો મારે મંદીરે મોહન કાલ પધારજો વેહેલારે ॥ વાહાલા ॥ ૨
॥ તમ જેવા જીવન ક્યાંથી કેને બારણે અલખેલાજી એકીલારે
॥ પ્રેમાનંદના નાથજી છોજી અતી દુલભ કૃપા કરીને રહો બે-
લારે ॥ વાહાલા ॥ ૩ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

કહોજી કહોજી ક્યાં જગ્યા જગજીવન તમે આંખડલી
ઉજ્જગરે રાતીરે ॥ નંદ્રાલુંડાં નેણાં માંહી શોભે અતી સુંદર રે-
ખડલી મદન રસ માતીરે ॥ કહો ॥ ૧ ॥ વદન ઉપર શ્રમ જ-
લનારે મોતી મુખ કાજલની રેખા ઉજ્જખાણીરે ॥ તેડ્યાને લ-
થેડ્યા અતી બળમરે ભીડ્યા હાર તો ખુંત્યા છે બહુ છાતીરે ॥
કહો ॥ ૨ ॥ કેઈરે ધુતાસીનારે ધુત્યા અલખેલા આજ શીથલ થ-
યા છો તે માંતીરે ॥ પ્રેમાનંદના નાથ જોઈ જોઈ તમને આંખ-
ડલી ત્રપત નથી થાતીરે ॥ કહો ॥ ૩ ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

જવોજી જવોજી શીદ ખોટા સમ ખાઓ છો હુમે જ-
ણિ જીવન ચતુરાઈરે ॥ અર્થારિ હોય તેતો ખોટુરે બોલે દાશ
ન જીવે કાંઈરે ॥ જવો ॥ ૧ ॥ તન મન નેણાં વેણાં કેમ રહે

છાંના વાહાજા તરત આવે ઓળખાઈરે ॥ અધર અંજન પીક-
લીક લાલ સોહે ગાલ ઉઠી નખ રેખા ઉર માઈરે ॥ જાઓ ॥
૨ ॥ પીતાંબર સાટે તે લીલાંબર કેનું લાવ્યા લાલ વેલાણ રચા
છો કર સાઈરે ॥ પ્રેમાનંદના નાથ જોઈ પ્રજ નારી હસે કર તા-
ળી વજાઈરે ॥ જાઓ ॥ ૩ ॥ પદ ॥ ૪ ॥

રાગ સોહની—પ્રાંણિ સ્વામિનારાયણ દેવ સત્ય સ્વરૂપ છે
॥ સત્ય સ્વરૂપ છે સુરમુનીના ભૂપ છે ॥ પ્રાણી ॥ નેતી નેતી કહી
નીગમ ગાય ॥ ઉપનીશદનો સાર ॥ કાળ માયાદીક સઉના પ્રે-
રકે ॥ અક્ષરના આધાર ॥ સત્ય ૧ ॥ પ્રજા મોલના વાસી પ્ર-
ભુ ॥ દીવ્ય સ્વરૂપ સાકાર ॥ કમળા આદીક મુક્ત કોટી સેવે ક-
રી અતી પ્યાર ॥ સત્ય ॥ ૨ ॥ નિજ ઈછાએ નર તનુ ધરી ॥
મગટયા શ્રી મહારાજ ॥ ભરતખંડના ભાવીક જનને આધાર-
વાને કાજ ॥ સત્ય ॥ ૩ ॥ સત્ય કાહાણું છું સમ આઈને જો-
ટી નથી લગાર ॥ પ્રેમાનંદ કહે ભજ્જો ભાઈઓ ॥ થાશે ભવ
જળ પાર ॥ સત્ય ॥ ૪ ॥ પદ ॥ ૧ ॥

પ્રાણી સ્વામીનારાયણ સમરથ ભગવાન છે ॥ ભગવાન છે
કપાના નિધાન છે ॥ પ્રા ॥ અધમ આધારાણુ દીનના બંધક રા
રણિગત પ્રતીપાલ ॥ સ્વામીનારાયણ નામ લેતાં ॥ પાસે ન આ-

વે કાળ ॥ શ્રી લ ॥ ૧ ॥ પુરુષોત્તમજી પ્રગટા પોતે ॥ અનાથ-
ના એ નાથ ॥ આ અવશર જે નહીં માને તે ॥ પછે ઘસશે હા-
થ ॥ શ્રી લ ॥ ૨ ॥ જંત્ર નથી કરો ॥ જાદુ નથી લાઇ ॥ નથી
મત ને પંથ ॥ જાણી જોઇને દયા કરી છે ॥ આધારવાને જંત ॥
શ્રી લ ॥ ૩ ॥ ઘેર કળીમાં શતજીવ થાપ્યા ॥ અનાદિ મોક્ષ-
ની રીત ॥ પ્રેમાનંદ કહે નહીં માને તે ॥ પછે થાશે ફળત ॥
શ્રી લ ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

પ્રાણી સ્વાસઉસ્વાસે સ્વામીને સંભારીયે ॥ સંભારિ-
યે ઘડીયે ન વીસારીયે ॥ પ્રા ॥ ખાતાં પીતાં હરતાં કરતાં ॥
કરતાં ઘરનું કામ ॥ સ્વામીનારાયણ સ્વામીનારાયણ મુખે ર-
ટીયે નામ ॥ હો સં ॥ ૧ ॥ ધન જોખન ને આવરદાનો ન
કરીએ નીરધાર ॥ વીજળીના ઝબકારાની પેઠે ॥ જાતાં ન
લાગે વાર ॥ હો સં ॥ ૨ ॥ સ્વામીનારાયણ ભજતાં પ્રાણી થા-
શે મોટું સુખ ॥ લાખ ચોરાશિના ફેરા મટશે ॥ જમપુરીનાં
દુખ ॥ હો સં ॥ ૩ ॥ પ્રમટ હરીનુ ભજન કરીને ॥ ઉતરે
ભવજળ પાર ॥ પ્રેમાનંદ કહે નહીં માને તે ॥ ખાશે જમને
માર ॥ હો સં ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

પ્રાણી સ્વામીનારાયણ સ્વામીનારાયણ ગાઇયે ॥ ગા-
ઇયે ફરીજનથી ન લજાઇયે ॥ પ્રા ॥ સ્વામીનારાયણ માહા

મંત્ર છે પ્રગટ હરિનું નામ ॥ આ અવસરે જે કોઈ લેશે તેના
 સરશે કામ ॥ હો ગા ॥ ૧ ॥ સ્વામીનારાયણ સ્વામીનારાયણ
 હંચે સારે ગાય ॥ સાંભળીને જમદુત તેને દૂરથી લાગે પાય ॥
 હો ગા ॥ ૨ ॥ સ્વામીનારાયણ નામનો પ્રાણી અતી મોટો પ્ર-
 તાપ ॥ અંતકાળે પ્રભુ તેડવા આવે ॥ સ્વામીનારાયણ આપ ॥
 હો ગા ॥ ૩ ॥ સ્વામીનારાયણ સમરંચે પ્રાણો તણ લોકની
 લાજ ॥ પ્રેમાનંદ કહે રાજ થઈ તેના ઉરમાં રહે માહારાજ ॥
 હો ગા ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

રાગ ભૈરવ—જાગો લાલ છખીલે મોહન બોર જયો મો-
 રે પ્યારે ॥ જાગો ॥ ગુંજત ભવર કમળ ફલ ઉપર ॥ બોલત કો-
 વા કરે ॥ જાગો ॥ ૧ ॥ મુખ ઉપરસો કુર કરો પટ ॥ દષ્ટો
 કોતક દારે ॥ સહજ વદન અતુર નનપડ મુખ કરત કુલાહલ
 ભારે ॥ જાગો ॥ ૨ ॥ પંચાનન ગજ વદન વીનાયક ॥ સન-
 કાદીક રસીયારે ॥ નાચત જંત્ર બજવત નારદ ગાવત જસ વિ-
 સ્તારે ॥ જાગો ॥ ૩ ॥ ઓરહી મુર સજ્જન મુની મંડળ મી-
 લી દારે સખ ઠારે ॥ દેહો દરસ કમળ ફલ લોચન ॥ પ્રેમાનંદ
 ખલીહારે ॥ જાગો ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

બોર જયો જાગો મોરે લાલા લોચન પલક ઉધારો ॥

ભોર ॥ નીશીની ઘટી રવી રથ રૂચી રાજી ॥ ભયોહે ભુવન ઉ-
જીઆરો ॥ ભોર ॥ ૧ ॥ મલીન સુંધાકર મુનીવર ઉલકો તમ
ચુર ખગસો પુકારો ॥ વીલસી ચકવી પીયા સંગ રતી પતી શી-
થલ ધનુક સોડારો ॥ ભોર ॥ ૨ ॥ વીકસે વારી જન લીનીસ
કુચી ॥ મધુ પકરત ગુંજરો ॥ બોલત કાગ કપોત હંસ રવ સુ-
ની મન હરખ અપારો ॥ ભોર ॥ ૩ ॥ જગો માધવ મદન મ-
નાહર ॥ નેનન 'નોંદ નીવારો ॥ પ્રેમાનંદ બલીહારી પાંચો
નીરખી બદન તુમારો ॥ ભોર ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

અપને લાલકું શીખ લગાયકે ખરજ જસોદા રાની ॥
દીન પ્રતીદીન કેસે કરી સહીચે કુધ દહીકી હાંની ॥ અપ ॥
૧ ॥ મેં અપને મંદીરકે ખોણે રાખ્યો માખાણુ છાંની ॥
વાંહી જય તુમારે લરીકા સોઉ લીચો પહેચાંની ॥ અપ ॥
૨ ॥ ખાય બહાય જગાયકે લરીકન ભાજન ભાગ્યો જાની ॥
નીસંક હોય આંગન ખીચ બેઠો ॥ યાન કરત હોય ગ્યાની ॥
અપ ॥ ૩ ॥ મેં જબ જય કે પુછો મોહન ચહુ કા કિચો ગુમા-
ની ॥ પ્રેમાનંદકે ઉત્તર દીનો ચીંટી કાઠત પાંની ॥ અપ ॥ ૪
॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

મૈયા આજ તુમારે લાલકું પકર્યો કરને ચોરી ॥ મૈ ॥
આયો મંદીર ચપલ મનાહર ચીતવત હે ચહું કોરી ॥ મૈયા ॥

૧ ॥ દેખો દધિ ભાજન સીકેપર ॥ રસીક હસો મુખ મોરી ॥
 તાહીત કીચો ઉપાય છખીલે નૌતમ નંદ કીસોરી ॥ મૈયા ॥ ૨ ॥
 પીડ પડપર ધર્યો ઉઝુખર તાપર ચઢો બરજેરી ॥ ગોરસ મી-
 ઠો રૂચીર ખાય હરી લીચો ઓર ભરી ઝોરી ॥ મૈયા ॥ ૩ ॥
 મે જબ આઈ અચાનક પકર્યો દહી રાખ્યો મુખ ઘોરી ॥ પ્રે-
 માનંદકે હારી નેનુમે ભજ્યો કુંજ કીઓરી ॥ મૈયા ॥ ૪ ॥
 પદ ॥ ૪ ॥

આ ર તી ઓ.

મંગળ આરતી.

રાગ ભૈરવ—આરતી ઉમંગ સહીત મંગળા ઉતાડું ॥
 મંગળમય મૂરતીપર તન મન ધન વાડું ॥ આ ॥ ૧ ॥ મંગળ
 મય મંડપમે રાજત દોહ ભાઈ ॥ નારાયણુ નર સમેત સંતન
 સુખદાઈ ॥ આ ॥ ૨ ॥ મંગળમય મુનીવર સખ મંગળ ગુન
 ગાવે ॥ મંગળમય સખ સમાજ બરન્યો નહિં જાવે ॥ આ ॥
 ૩ ॥ મંગળમય દરશ કરત સતી સમાજ આઈ ॥ મુક્તાનંદ
 મંગળ મય પ્રભુ પદ બલ જાઈ ॥ આ ॥ ૪ ॥ પદ ॥ ૧ ॥

મંગળાકો દરસ કરત ઝુનીવર સખ આવે ॥ નિરખત મુ-
ખારવિંદ પરમાનંદ પાવે ॥ મંગળા ॥ ૧ ॥ મણીમય સુભ મં-
ડપ મધ્ય સિંધાસન રાજે ॥ અગણિત રવિ ચંદ્ર કાંતિ જાહી
નિરખી લાજે ॥ મં ॥ ૨ ॥ વાજત તહાં અતિ ઉમંગ વિવિધ
ભાતી વાજ ॥ નમત કોટી પ્રદેશ ભવ ત્રિભુવનકે રાજ ॥ મંગળ
॥ ૩ ॥ અગણિત ભુવનેશ ઈશ બદ્રીપતી કાવે ॥ મુક્તાનંદ પ્રે-
મ મગન ઠાઠો ગુન ગાવે ॥ મં ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

આરતી શ્રી કૃષ્ણ દેવ મંગળા તુમારી ॥ આરતી ઉતાડું
ડાડું તનમન ધન વારી ॥ આ ॥ ૧ ॥ ઘંટા ઘરીયાર વાજે હો-
વત ધુની ભારી ॥ અગ્રધૂપ પંચબાતી પાવક પ્રજારી ॥ આ ॥
૨ ॥ બાજત મૃદંગ તાલ નાયત સુરનારી ॥ સુરનર ઝુની દાર
ઠાઠે જયજય રવકારી ॥ આ ॥ ૩ ॥ અગણિત ભુવનેશ નમત
ચરન ચિત ધારી ॥ મુક્તાનંદ વારવાર છબોપર બલહારી ॥
આ ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

રાગ રામ કલી—મંગળ આરતી ઉતાડું ॥ કનૈયાનુકી
મંગળ આરતી ઉતાડું ॥ મંગળ રૂપ અનોપમ મુરતિ ॥ ઉરસે
પલન વિસાડું ॥ ક ॥ ૧ ॥ ઘર ઘરસે આયે પ્રજવાસી ॥ દરસ-
નકે હિત ધાઈ ॥ મંગળ ગાન કરત સખ ગોપી ॥ શોભા ખર-
ની ન જાઈ ॥ ક ॥ ૨ ॥ બાજત તાલ મૃદંગ ઝાસરી ॥ જય

જય ધુની ભઇ ભારી ॥ મુક્તાનંદ નંદ નંદનકી ॥ યા છબીપર
બસહારી ॥ ૬ ॥ ૩ ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

સિંધાર આરતી.

રાગ વિસાવર—કરત સિંગાર આરતી બોર ॥ વીરહકો
તાપ સંતાપ મીટત રામ ॥ નિરખત નટવર નંદ કીશોર ॥ કરત
॥ ૧ ॥ કંચન ચાર કપૂરકી ખાતી ॥ આરતી ઉતારે ઇંદ્ર કર જો-
ર ॥ નાચત નભ અપહરા મુદિત મન ॥ દેવ કરત અતિ ફુંદભી
ધોર ॥ કરત ॥ ૨ ॥ ભવ પ્રાંઘાદિક આઘે દરસહિત ॥ જય જ-
ય શબ્દ હોત ચકુ ઓર ॥ મુક્તાનંદકો નાથ પ્રગટ પ્રભુ ॥ શો-
ભા ધામ મદન મદ તોર ॥ કરત ॥ ૩ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

રાજભોગની આરતી.

રાગ સારંગ—રાજભોગકી કીજે ॥ આરતી શ્રી રાજભો-
ગકી કીજે ॥ નિરખી બદન શ્રીપતીકો સુંદર ॥ જનમ સુકૃષ્ઠ
કરી લીજે ॥ આરતી ॥ ૧ ॥ કંચન ચાર કપૂરકી ખાતી ॥ ધૃત
ભુત અનલ પ્રજારી ॥ અગ્રધૂપબ્ધુ કરત આરતી ॥ ભઇ શોભા
અતી ભારી ॥ આ ॥ ૨ ॥ ઘનન ઘનન ઘંટા ધુની હોવત ॥
શંખ ઝાલરી વાજે ॥ નોખત બજત મનહુ ઘન ગર્જત ॥ ધ્વની

સુની ત્રિભોવન ગાળે ॥ આ ॥ ૩ ॥ સોહૈ નિરાજન જીતશ્રી
પતિમુખ ॥ સમ વિંદી શોભા ધામ ॥ મુકતાનંદકે નાથકી છ-
બીપર ॥ વાણું કોટીક કામ ॥ આ ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

સંધ્યા આરતી.

આરતી કીજે સહજનંદ સ્વામી ॥ નટવર રૂપ પ્રગટ બ-
હુ નામી ॥ આરતી ॥ ટોક ॥ ૧ ॥ સારદ શેષ નારદ ગુણ ગાવે
॥ નિગમ નેતી કહી પાર ન પાવે ॥ આ ॥ ૨ ॥ સર્વાતિત અ-
કળ અવિનાશી ॥ જહી જપત મુની સહજ અડયાશી ॥ આ ॥
૩ ॥ માયા જીવ ઇશકે કારન ॥ નર તનુ ધાર્યો પતિત જન તાર-
ન ॥ આ ॥ ૪ ॥ અંગોઅંગ પુષ્પ ધરે બનમાળી ॥ હરીજન
સંગ બજત તાળી ॥ આ ॥ ૫ ॥ એહી છબી રહો નિત નેનું
કે આગે ॥ મુકતાનંદ કર જોગીને માગે ॥ આ ॥ ૬ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

જે અંતર જામી જે અંતર જામી ॥ વાસુદેવ જગ વ્યા-
પિક નિરગુણ નિષ્કામી ॥ જયદેવ જયદેવ ॥ ટોક ॥ ૧ ॥ તેજો
મય તનુ ધારી સ્વેત દિપ સ્વામિ ॥ મુનીગન મધ્ય ખીરાજે અ-
તી અગણિત નામી ॥ જય ॥ ૨ ॥ અનંત ચંદ્ર રવિ સરખા
મહામુનીવર સંગે ॥ ચરાણુ કમળ નિત સેવે અતિશે ઉમંગે ॥
જય ॥ ૩ ॥ નારાયણ પુરવાસી અગણિત નરનારી ॥ પ્રેમ ધ-

ણા કરી પૂજે પ્રભુપદ સુખકારી ॥ જય ॥ ૪ ॥ પ્રદા ભવ સન-
કાદિક નિત દરસન આવે ॥ મુક સારદ મુનિ નારદ નિશદીન
ગુણ ગાવે ॥ જય ॥ ૫ ॥ પ્રગટ રૂપ પુરૂષોત્તમ હરી આજ અ-
વતરી ॥ મુક્તાનંદ મહા પ્રભુપર જાએ બસિહારી ॥ જય ॥ ૬ ॥
૫૬ ॥ ૨ ॥

જયસદગુરુ સ્વામી ॥ સહજનંદ દયાળુ બળવંત બહુ નામી
॥ જયદેવ જયદેવ ॥ ટેક ॥ ૧ ॥ ચરણ સરોજ તમારાં પંદુ કર
જેડી ॥ ચરણે ચિત્ત ધર્યાથી દુખ નાંખ્યાં તોડી ॥ જય ॥ ૨ ॥
નારાયણ નર પ્રાતા દિન કુળ તનુ ધારી ॥ પામર પતિત આ-
ધાર્યા અગણિત નરનારી ॥ જય ॥ ૩ ॥ નિત નિત નઉત્તમ
લીલા કરતા અવીનાશી ॥ અડસડ તીરથ ચરણે કોટી ગયા કા-
શી ॥ જય ॥ ૪ ॥ પુરૂષોત્તમ પરગટનું જે દરશન કરશે ॥ કા-
ળ કરમથી છુટી કુટંબ સહિત તરશે ॥ જય ॥ ૫ ॥ આ અવસર
કરૂણાનિધી કરૂણા બહુ કીધી ॥ મુક્તાનંદકે મુક્તિ સુગમ કરી
સિધી ॥ જય ॥ ૬ ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

સિતળ આરતી.

રાગ બીહાગ—સિતળ આરતી કીજે ॥ શ્રી કૃષ્ણગુની સિ

તળ આરતી કીજે ॥ સોભા ધામ શામ મુખ નિરખત ॥ જન-
 મ સુકળ કરી લીજે ॥ શ્રી ॥ ૧ ॥ અગ્રબાતિ દ્વતબાતિ અનો-
 પમ ॥ સો પાવકસેં પ્રજ્ઞરી ॥ અંગોઅંગ લુપ્ત મનિ ઝળક-
 ત ॥ ભઈ શોભા અતી ભારી ॥ શ્રી ॥ ૨ ॥ સુરિનર મુની સ-
 ખ આચ્છે દરસહિત ॥ બોલત જયજય ખાંની ॥ મધુર મધુર
 ખાજંત્ર ખજવત ॥ હોવત ધુની સુખદાનિ ॥ શ્રી ॥ ૩ ॥ શ્રી
 ઘનશ્યામ પિયા છબી નિરખત ॥ આનંદ ઉર ન સમાવે ॥ મુ-
 ક્તાનંદ મદન મોહનપર ॥ વારવાર ખલ જલવે ॥ શ્રી ॥ ૪ ॥
 પદ ॥ ૧ ॥

રાગ બીહાગ—પોઢે પ્રભુ સકળ મુનિકે શામ ॥ શ્રી ના-
 રાયગુ દિવ્ય મૂરતી ॥ સંતનકે વિસરામ ॥ પોઢે ॥ ટોક ॥ ૧ ॥
 અક્ષરપર આનંદ ઘન પ્રભુ ॥ કિયોહિ ભૂપર ઠામ ॥ જેહી મિ-
 લત જન તરત માયા ॥ લહત અક્ષર ધામ ॥ પોઢે ॥ ૨ ॥ સા-
 રદ શેષ મહેશ મહા મુની ॥ જપત જેહી ગુન નામ ॥ જસ
 પદ રજ શિશ ધરી ધરી ॥ હોત જન નિષ્કામ ॥ પોઢે ॥ ૩ ॥
 પ્રેમ કે પરચંક પર પ્રભુ ॥ કરત મુખ આરામ ॥ મુક્તાનંદ નિ-
 જ અરન દિગ ॥ ગુન ગાત આહુ જામ ॥ પોઢે ॥ ૪ ॥ પદ ॥ ૧ ॥

હનુમાનજીની આરતી.

જય કપી બળવંતા ॥ જય કપી બળવંતા ॥ સુરીનર મુ-
 નીજન વંદીત ॥ કદરજ હનુમંતા ॥ જય ॥ ૧ ॥ પ્રૌઢ પ્રતાપ
 પવન સુત ॥ ત્રીભુવન જયકારી ॥ અસુર રીપુ મદ ગંજન ॥
 જય સંકટ હારી ॥ જય ॥ ૨ ॥ ભૂત પીસાય વીકટ ગ્રહ ॥
 પીડત નહીં જંપે ॥ હનુમંત હાક સુણીને ॥ થર થર થર કંપે
 ॥ જય ॥ ૩ ॥ રઘુવર સાહે ઓળંગ્યો ॥ સાગર અતી ભારી ॥
 શોતા શોધ લીઆએ ॥ કપી લંકા જારી ॥ જય ॥ ૪ ॥ રામ
 અરાણુ રતી દાયક ॥ શરણાંગત ત્રાતા ॥ પ્રેમાનંદ કહે હનુમંત ॥
 વાંછીત ફળ દાતા ॥ જય ॥ ૫ ॥

અથ ધુન્ય લખી છે.

રામકૃષ્ણ જોવિંદ જોજે જોવિંદ ॥ હરે રામ જોવિંદ જો
 જો જોવિંદ ॥ નારાયણ હરે, શ્રીમન નારાયણ હરે ॥ કૃષ્ણ દે-
 વ હરે, જોજે કૃષ્ણ દેવ હરે ॥ વાસુદેવ હરે, જોજે વાસુદેવ હરે ॥
 વાસુદેવ જોવિંદ, જોજે વાસુદેવ જોવિંદ ॥ રામે જોવિંદ જો રા-
 ઘે જોવિંદ ॥ પ્રંદાવન અંદ જો રામે જોવિંદ ॥ માધવ મુકંદ
 જો માધવ મુકંદ ॥ આનંદ કંદ જો માધવ મુકંદ ॥

अथ राधिकाकृष्णाष्टक लिख्यते.

नैवीनजमितसमानवर्णम् ॥ रत्नेल्लसत्कुण्डलशोभि
कर्णम् ॥ महाकिरीटाग्रमयूरपर्णम् ॥ श्रीराधिका
कृष्णमहं नमामि ॥ १ ॥ निधायपाणिद्वितयेनवेणुं ॥
निजाधरेशेखरयातरेणुं ॥ निनादयंतंचगतौकरेणुं ॥
श्रीरा ॥ २ ॥ विशुद्धहेमोज्ज्वलर्पातवस्त्रं ॥ हतारि
यूथंचाविनापिशस्त्रं ॥ व्यर्थीकृतानेकमुराद्विडस्त्रं ॥
श्रीरा ॥ ३ ॥ अधर्म्मतिष्यार्द्धितसाधुपालं ॥ सद्धर्म्म
वैरासुरसंघकालम् ॥ पुष्पादिमालं ब्रजराजवा
लम् ॥ श्रीरा ॥ ४ ॥ गोपीप्रियारंभितरासखेलं ॥
रासेश्वरीरंजनकृत्प्रहेलं ॥ स्कंधोल्लसत्कुंकुमाचि
न्हचेलं ॥ श्रीरा ॥ ५ ॥ वृंदावनेप्रीततयावसंतं ॥
निजाश्रितानापदउद्धरंतं ॥ गोगोप गोपीरभिनंदयं

તં ॥ શ્રીરા ॥ ૬ ॥ વિશ્વદ્વિપન્મન્મથદર્પ્પહારં ॥ સં
 સારિજીવાશ્રયણિયસારં ॥ સદૈવસત્પૂરુપસૌખ્યકા
 રં ॥ શ્રીરા ॥ ૭ ॥ આનંદિતાત્મવ્રજવાસિતોકં ॥
 નંદાદિ સંદર્શિત દિવ્યલોકં ॥ વિનાશિતસ્વાશ્રિત
 જીવશોકં ॥ શ્રીરા ॥ ૮ ॥

સંઘ્યા આરતી સમાની પ્રાર્થના.

નિરપિકલ્પ અતી ઉત્તમ, નિશ્ચે તવ ઘનશ્યામ ॥ મહા-
 ત્મ જ્ઞાન જુત ભક્તિ તવ, એકાંતિક સુખ ધામ ॥ ૧ ॥ મોહિ
 મે તવ ભક્તપતે ॥ તામે કોઈ પ્રકાર ॥ દોષ ન રહે કોઈ જાત-
 કો ॥ સુનિયો ધર્મકુમાર ॥ ૨ ॥ તુમારે તવ હરિ ભક્તકો ॥
 દ્રોહ કબુ નહિં હોય ॥ એકાંતિક તવ દાસકો ॥ દિયો સમાગમ
 મોય ॥ ૩ ॥ નાથ નિરંતર દરસ તવ ॥ તવ દાસનકો દાસ ॥
 એહિ માગુ કરિ વીનય હરિ ॥ સદા રાખિયો પાસ ॥ ૪ ॥ હે
 કૃપાળો હે ભક્ત પતે ॥ ભક્ત વચ્ચે સુનો ખાત ॥ દયા સિંધુ સ્ત
 વન કરિ ॥ માગુ વસ્તુ સાત ॥ ૫ ॥ સહજનંદ મહારાજકે ॥

સખ સતસંગિ સુજન ॥ તાકો હોય દ્રઢ વ્રતકો ॥ શિક્ષાપત્રિ
 પ્રમાણુ ॥ ૬ ॥ સો પત્રિમે અતિ બડો ॥ નેમ એકાદશ જ્ઞેય
 તાકિ વિગતિ કહત હુ ॥ સુનીયો સખ ચિત્ત પ્રેય ॥ ૭ ॥ હિં-
 સા ન કરનિ જંતકી ॥ પર ત્રિયા સંગકો ત્યાગ ॥ માંસ ન ખા
 વત મધકુ ॥ પિવત નહિ બડ ભાગ્ય ॥ ૮ ॥ વિધવાકુ પરસત
 નહિ ॥ કરત ન આતમઘાત ॥ ચોરિ ન કરનિ કાહુકિ ॥ ક-
 લંક ન કોહુકુ લગાત ॥ ૯ ॥ નિંદત નહિ કોય દેવકુ ॥ બિન
 ખપનો નહિ ખાત ॥ વિમુખ જીવકે વદનસે ॥ કથા સુનિ ન-
 હિં જાત ॥ ૧૦ ॥ એહિ વિધિ ધર્મ સમિપમે, બરતો સખ હ-
 રિદાસ ॥ ભજે શ્રી સહજનંદ પદ ॥ છોડી આર સખ અસ
 ॥ ૧૧ ॥ રહિ એકાદશ નીમમે ॥ કરો શ્રી હરિ પદ પ્રીત ॥
 પ્રેમાનંદકે ધામમે ॥ જાવો નિસંકે જગજીત ॥ ૧૨ ॥

ગોડી.

કોઈ કામ ન આવે પ્રભુ વીના કોઈ કામ ન આવે ॥ જ-
 બ ઘેરે જન્મ કીંકર જીવકું મતલબકુ સખ ધાવે ॥ પ્રભુ ॥ ટેકા માત
 પીતા જીવતી સુત બંધુ ॥ નીજ નીજ સ્વારથ ગાવે ॥ અંત
 સમિ હરી ભજન ભુજાવે ॥ આલ પંપાલ બતાવે ॥ પ્રભુ ॥ ૧ ॥

લોહ જાંજીર જકડ કર જીવકું જમપુરમે લઈ જાવે ॥ ધર્મ રાય
જમ લેખાં માગે તબ પ્રાણી પીસતાવે ॥ પ્રભુ ॥ ૨ ॥ ભય ભં-
જન ભગવાન ભજ્યા વીન ॥ અખ આં કુન છોડાવે ॥ મેં નહીં
માની સંતનકી વારતા ॥ યુ કહી શીશ ડોલત્તિ ॥ પ્રભુ ॥ ૩ ॥
જમરા જોરમે મુદગણ મારે ॥ કાઠી કાઠી તન ખાવે ॥ મુક્તા-
નંદ વખતસર ચેતમે ॥ સો પ્રાણી સુખ પાવે ॥ પ્રભુ ॥ ૪ ॥
૫૬ ૧ ॥

ભય ભંજન ભગવાન સુમરલે ભય ભંજન ભગવાન ॥
જન સમરે તીન મહા સુખ પાચો ગાવત વેદ પુરાણ ॥ સુમ ॥
ટેક ॥ હુ અમરીષ પ્રદહાદ ભભીક્ષણ ॥ સુમરે સારંગપાંત ॥
મગટ પ્રતાપ ભયો આ ભવમે ॥ જાણત જાણ અજાણ ॥ સુમ
॥ ૧ ॥ મીરાં લોક લાજ કુલ તજકે ॥ ભઈ હરીમે એક તાંત ॥
કુમતી વીષકો પાન કરાચો ॥ સો ભયો પીયુષ સમાન ॥ સુમ ॥
૨ ॥ ખલી ગુરૂ શીષ સુણી નહીં શ્રવણે ॥ દીનો સરવશ દાંત
॥ ઉત્તરે આપ ભયે તાકે વશ કરી નીજ વચન પ્રમાણ ॥ સુમ
॥ ૩ ॥ અનંત ખાતકી એક ખાત છે ॥ સુણી લીજ્યો સખ કાં-
ન ॥ મુક્તાનંદ જીયોકે જગમે ॥ નહિ હીતકારી આંત ॥ સુમ
॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

અવશર કોણું મુધાર્યો અમુલીક અવશર કોણું મુધાર્યો ॥

નર દેહી દેવનકુ દુર્લભ ॥ સો વપુ' વ્રથારી બીગાર્યો ॥ અમુ ॥
 ૧ ॥ આ તન સખકો આદી કારણ જાંહાં જાંહાંલુ મન ધારે ॥
 સ્વર્ગ નર્ક અપવર્ગ આહી કરી ॥ નીગમ પુરાણ પુકારે ॥ અમુ
 ॥ ૨ ॥ આ તને મીલે પ્રગટ પુરૂષોત્તમ ॥ આ તન નેહ ની-
 ભવારે ॥ હરીકે ચરણ કમળ ઉર ધરીકે કુળ એકોનેર તારે ॥
 અમુ ॥ ૩ ॥ સાચે સંત મીલે જખ જયકુ ॥ તખ મોહકી ફાંસી
 ઠારે ॥ મુક્તાનંદ મીલાવે હરિકું ॥ જન્મ કોટી અઘ હારે ॥
 અમુ ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

વ્રથા ગયે પન તીના ભજન વીના વ્રથા ગયે પન તીના
 ॥ તા હરી ભજે ભવ દુખ ભાગે ॥ રહયો વીષયમે લીના ॥
 ભજ ॥ ૧ ॥ મમતામે માથાલગી ખુનો મનમે માને પ્રવીના ॥
 હરીજન દેખીકે હાસી કરતહે ॥ માહા શઠ મતીકો હીના ॥
 ભજ ॥ ૨ ॥ સ્વારથ કાળે શ્વાંન જયું ડોલે ॥ પરધનમે હોયી
 દીના ॥ પરમારથકો રહેસ ન પીછયો ॥ મનમે અધીક મલી-
 ના ॥ ભજ ॥ ૩ ॥ ના કરનીસો સખ કર ખેઠો ॥ કરની કધુ
 નહીં કીના ॥ મુક્તાનંદકે ભજ્યા વીના મોહન ॥ સખ બીધી
 હોયગે દીના ॥ ભજ ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

લગની લાગીરે મારે લગની લાગી ॥ શખી શામળીયા

સંગાથે મારે લગની લાગી ॥ મીઠું સ્વરે મોહનજીની મોરલી
વાગી ॥ સાંભળતાંમાં ચટકી લાગી જબકી જાગી ॥ લગની ॥
૧ ॥ પ્રંદાવનની વાટે ચાલી કુળ લજ્યા ત્યાગી ॥ વાંશજી
વજ્રડતાં જોયા શાંભ સોહાગી ॥ લગની ॥ ૨ ॥ રશીયા સંગે
રમતાં સર્વે જીમના ભાગી ॥ મેંતો અખંડ સોહાગ્ય લીધા મુ-
ખડે માગી ॥ લગની ॥ ૩ ॥ મુક્તાનંદ કહે પલ એક ન્યારા
ન મેલું વાહાલો ॥ શીરને સાટે ક્યાંથી મળે નંદના લાલો ॥
લગની ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

ગીરધારીરે સખી ગીરધારી ॥ મારે નીરભે અખુટ ના-
ણું ગીરધારી ॥ અરચું ના ખુટે એને ચોર ન લુટે ॥ દામની
પેઠે એ ગાંઠ બાંધ્યું ન છુટે ॥ ગીરધારી ॥ ૧ ॥ અણગલ નાણું
સંચી અંતે નીરધનીયાં જાયે ॥ તેની પેઠે નીરભે નાણું દુર
ન થાયે ॥ ગીરધારી ॥ ૨ ॥ સંપત્ય વીપત્ય સર્વે સુપનું જાણું
॥ હરીના ચરાણની સેવા પુરાણ ભાગ્ય પરમાણું ॥ ગીરધારી ॥
૩ ॥ મુક્તાનંદકે મોહન વરને ઉરમાં ધારી ॥ હવે દુઃખ ને દા-
લીદ્ર થકી થઈ હું ન્યારી ॥ ગીરધારી ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

સુખ પામીરે સખી સુખ પામી ॥ હું તો શામગીયાને શ
રણે જાતાં સુખ પામી ॥ શરણાગતને પાળે સદા બહુ નામી ॥
મારે હરીના ઉપર હાથ કશી ન રહી ખાંમી ॥ સુખ ॥ ૧ ॥ તપ

ને તીરથ મેંતો કાંઈ ન કીધું ॥ મારે ઘેરય બેઠાં શાંમ થકી કાર
જ સીધું ॥ સુખ ॥ ૨ ॥ સંસારીનું સુખકું બુદ્ધુ આવે ને જાય
॥ હરીને અખંડ સોહાગ્ય કેદી કાળ ન ખાયે ॥ સુખ ॥ ૩ ॥
મુક્તાનંદ કહે હરી હરી જનની ગતી છે ન્યારી ॥ એને દહ
દરશી દખે પોતા જેવા સંસારી ॥ સુખ ॥ ૪ ॥ પદ ૩ ॥

છેલ છોગાળોરે મીઠી મોરલીવાળો ॥ મારે મંદિરીએ પ-
ધારે નિત છેલ છોગાળો ॥ હસતાં હસતાં મુજને દખી
આનંદ પામે ॥ એની કરુણાની દ્રષ્ટી સર્વે દુખડાં વાંમે ॥ છેલ
॥ ૧ ॥ મોતીડાંની માળા પેરી મલપતો આવે ॥ ગાવું ત્યાં
સંગાને મારે પ્રેમશું ગાવે ॥ છેલ ॥ ૨ ॥ મેં વાલો વસ કીધા
મુજને વાલે વસ કીધી ॥ આમાસામી પાન ખીડી દીધી ને લી-
ધી ॥ છેલ ॥ ૩ ॥ મુક્તાનંદકે મોહન સંગે લાલ ઘણો લીધો ॥
મુખડેથી તંબોળ મુજને મેર કરી દીધો ॥ છેલ ॥ ૪ ॥ પદા ૪ ॥

શામની છબીરે સખી શામની છબી ॥ જોને ફુલડેથી
છાઈ સખી શામની છબી ॥ ટેક ॥ ૧ ॥ ફુલડાના તોરાની ફારે
ભર કરે ગુંજર ॥ અંગોઅંગ હરિને શોભે ફુલડાના સાણ-
ગાર ॥ શામની ॥ ૨ ॥ કાનોમે ફુલડાનાં કંડળ ફુલાના બુજખં
ધ ॥ ફુલતાણા ગજરા ફાવે છે મુંદર માંઈ મુગંધ ॥ શામની ॥

૩ ॥ કુલતાણી શિર મુગટ જોઈને મગન ફરે વ્રજનાર ॥ કુલતાણી
શોભાપર જાયે અંજાનંદ બલહાર ॥ શામની ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

કૂલની માળારે શોભે કૂલની માળા ॥ એની સુંદર વરને
શોભે ગળે કૂલની માળા ॥ ટેક ॥ ૧ ॥ નવલ કુસંખી પટકા
ઉપર તોરે હૃદય વાળી ॥ કૂલની પછોડી ઓઠી ઉભા વનમાળી ॥
કૂલની ॥ ૨ ॥ કૂલડાની વજંતી માળા હરીવરને કાવે ॥ એ મા-
ળાને જોવા સારૂ ઈંદ્રાદિક આવે ॥ કૂલની ॥ ૩ ॥ કૂલ કલંગી
માથે લટકે છબી નૌતમ સારી ॥ અંજાનંદકે નટવર મુરતિ ને-
ણુંમાં ધારી ॥ કૂલની ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

કૂલની બાંધીરે પોંચી કૂલની બાંધી ॥ હેલિ નટવરજીને
હાથે પોંચી કૂલની બાંધી ॥ ટેક ॥ ૧ ॥ કૂલ તાણાં છોગલિયાં
ફરતાં મેલ્યાં મરમાળાં ॥ કાનો ઉપર કુલડાં ખોસ્વાં લાગે રૂપા-
ળાં ॥ કૂલની ॥ ૨ ॥ કૂલ દડો ઉછાળે વાસો લટકે મન લેવા ॥
એ લટકાને જોવા આવે ભવ અંજા જોવા ॥ કૂલની ॥ ૩ ॥ કૂલડાં
ની ટોપી ગુંથીને પ્રેમે પેરાવી ॥ અંજાનંદકે એ છબી મેલો
અંતર ઠેરાવી ॥ કૂલની ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

મન માડું મોયુરે હેલી મન માડું મોયું ॥ એની કુલડાં-
ની શોભા જોઈને મન માડું મોયું ॥ ટેક ॥ ૧ ॥ કુલડાના ગ-
જરા ધારયા સુંદર વર છેલે ॥ જે ગજરાની ફરે ભમરા કોડો ન

મેલે ॥ મન ॥ ૨ ॥ કુલડાં કેરા તોરા પેર્યા ત્રજજીવન વાલે ॥
ભુધરજી કુલાને ભારે લટકંતા ચાલે ॥ મન ॥ ૩ ॥ અલખેલા-
ને સર્વે અંગે કુલે કુલ વાડી ॥ પ્રહ્લાનંદકે એ છબિ જોવા આ-
વે સૌ દાડી ॥ મન ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

ફૂલના પેરીરે જામા ફૂલના પેરી ॥ ફૂલો રસિક સુજાણ
જામા ફૂલના પેરી ॥ ફૂલના ॥ ટેક ॥ ૧ ॥ ફૂલનો મુગટ કુંડળ
ફૂલના છે કાન ॥ ઉઢી ઉપડણિ ફૂલાની શોભે વાલો ભીને વાન
॥ ફૂલના ॥ ૨ ॥ સુધંધી ફૂલાના શોભે હૈડે સુંદર હાર ॥ મા-
થે ફૂલડાનાં તોરા અંગે તેજનો અંબાર ॥ ફૂલના ॥ ૩ ॥ ફૂ-
લડાના ગજરા ખાનુ ફૂલની છડી ॥ કરે ઈંદ્ર ઉપરથી પ્રેમે ફૂ-
લની ઝડી ॥ ફૂલના ॥ ૪ ॥ ફૂલડાના ઝાંઝર ચરણે પેરી સુંદર
શામ ॥ મુક્તાનંદને વાલે કીધું ઘેલું ગોકુળગામ ॥ ફૂલના ॥
૫ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

ફૂલડાં ધારીરે અંગે ફૂલડાં ધારી ॥ શોભે શામળીઆ સુ-
જાણ અંગે ફૂલડાં ધારી ॥ ટેક ॥ ૧ ॥ જરકસી પાઘડીમાં
ફૂલનના તોરા ॥ માથે ભમર ગુંજાર કરી આવે છે આરા ॥
ફૂલડાં ॥ ૨ ॥ હૈડા ઉપર હાર સુંદર ફૂલના પેરી ॥ ચોરે મા-

નનિયુનાં મનને પ્યારો લટકાળો લેરી ॥ કૂલડાં ॥ ૩ ॥ કૂલોનાં
સાણુગાર પેરી પ્રીતમજી પ્યારો ॥ અતિ આનંદ વધારે નિત્ય
નંદનો લાલો ॥ કૂલડાં ॥ ૪ ॥ મુક્તાનંદનો વાલો કુલ્યા ગો-
પીને રંગે ॥ ગોપી અંગોઅંગ કુલી રહી શામળા સંગે ॥
કૂલડાં ॥ ૫ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

નેણુને બાણેરે મારી નેણુને બાણે ॥ મુને મોહનજી મ-
રમાળે મારી નેણુને બાણે ॥ ટેક ॥ ૧ ॥ નેણુને નજરે પ્રિ-
તમ પ્રાણુ હર્યા મારા ॥ એક ઘડી અણખેલો વાલો નહીં મેલું
ન્યારા ॥ નેણુને ॥ ૨ ॥ નંદકુંવરનાં નેણું કેરા જાદુડાં ભારી
॥ એની આંખડીયુંને જોતાં સર્વ મોઘ રહિ નારી ॥ નેણુને ॥
૩ ॥ જોયા વિના જંપ ન થાય શું કરિયે યેની ॥ હું તો વા-
લાને વશ થઈ છું લાગી મોહની એની ॥ નેણુને ॥ ૪ ॥ મુ-
ક્તાનંદને વાલે મારું ચિત લિધું ચોરી ॥ એનું મુખ જોઈ જી-
વું જેમ ચંદ્ર ચકોરી ॥ નેણુને ॥ ૫ ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

પ્રીતડી બાંધીરે મારે પ્રીતડી બાંધી ॥ સખી સામળીઆ
સંગાથે મારે પ્રીતડી બાંધી ॥ ટેક ॥ ૧ ॥ નંદકુંવર નવરંગી સં-
ગે લાગી રંગ ઝડી ॥ મારે ગોવરધન ધારી મું ગાંઠ પ્રેમની
પડી ॥ પ્રીતડી ॥ ૨ ॥ હૈડાં કેરો હાર મોહન નહીં મેલું ન્યારો
॥ મારા જીવલડા સંગાતે જડ્યો નંદ દુલારો ॥ પ્રીતડી ॥ ૩ ॥

સુંદર વરને સંગે મારું અંગ રહ્યું કુલી ॥ એને મુખે હું સં-
સાર કરે મારગડો ભુઝી ॥ પ્રીતડી ॥ ૪ ॥ મુક્તાનંદને પ્યારે
પ્રેમે બાંહે ગ્રહી મારી ॥ પ્રીતમને પ્રતાપે સેજે થૈ રહી જગ
ન્યારી ॥ પ્રીતડી ॥ ૫ ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

ચેષ્ટાના પદ. રાગ ગરબી.

પ્રથમ હરિનેરે ચરણે શિશ નમાવું ॥ નહતમ લીજારે
નારાયણની ગાવું ॥ ૧ ॥ મોટા મુનિવરે એકાગ્રહ કરિ મનને
॥ જેને કાજેરે સેવે જાઈ વનને ॥ ૨ ॥ આસન સાધિરે ધ્યાન
ધરિને ધારે ॥ જેની ચેષ્ટારે સ્નેહ કરી સંભારે ॥ ૩ ॥ સેજ
સ્વભાવિકરે પ્રકૃતિ પુરૂષોત્તમની ॥ મુણતાં સજનીરે બીક મટાડે
જમની ॥ ૪ ॥ ગાવું હૈનેરે હરિના ચરિત્ર સંભારી ॥ પાવન
કરજેરે પ્રભુજી બુદ્ધિ-મારી ॥ ૫ ॥ સહજ સ્વભાવેરે બેડા હોય
હરી જ્યારે ॥ તુળસિની માજારે કર લઈ ફરવે ત્યારે ॥ ૬ ॥ ર-
મુજ કરતારે રાજ્ય નોણ રૂપાળા ॥ કોઈ હરિ જનનીરે માગી
લઈને માળા ॥ ૭ ॥ બેવડી રાખીરે બબે માણકા જોડે ॥ ફરવે
તાંણીરે કોઈક માળા તોડે ॥ ૮ ॥ વાતુ કરતારે રમુજ કરીને
હસતા ॥ બેળી કરીરે માળા કરમાં ઘસતા ॥ ૯ ॥ ક્યારેક મિ-

ચિરે નેત્ર કમળને સ્વામી ॥ પ્રેમાનંદ કુરે ધ્યાન ધરે બહુ ના-
મિ ॥ ૧૦ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

સાંભળ સૈયરે લીલા નટ નાગરની ॥ સુગુતાં સુખકુરે
આપે સુખ સાગરની ॥ ૧ ॥ નેત્ર કમળને રાખી ઉઘાડાં ક્યારે ॥
ધ્યાન ધરિનેરે બેસે જીવન બારે ॥ ૨ ॥ ક્યારેક ચમકીરે ધ્યા-
ન કરંતા જાગે ॥ જોતાં જીવનરે જનમ મરાગુ દુખ ભાગે ॥ ૩ ॥
પોતા આગળરે સભા ભરાઈ બેસે ॥ સંત હરિજનરે સામું જોઈ
રહે છે ॥ ૪ ॥ ધ્યાન ધરિનેરે બેઠા હોય હરિ પોતે ॥ સંત હરિ-
જનરે ત્રપત ન થાય જોતે ॥ ૫ ॥ સાધુ કિરતનરે ગાય વજ્રડિ
વાજાં ॥ તેમને જોઈરે મગન થાય માહારાજ ॥ ૬ ॥ તેમની
બેઠારે ચપટી વજ્રડી ગાય ॥ સંત હરીજનરે નિરખી રાજી
થાય ॥ ૭ ॥ ક્યારેક સાધુરે ગાય વજ્રડી તાળી ॥ બેઠા ગાયરે
તાળી દઈ વનમાળી ॥ ૮ ॥ આગળ સાધુરે કિરતન ગાય જ્યારે
॥ પોતા આગળરે કથા વંચાય ત્યારે ॥ ૯ ॥ પોતે વારતારે કર-
તા હોય બહુ નામી ॥ ખસતા આવેરે પ્રેમાનંદના સ્વામી ॥
૧૦ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

મનુષ્ય લિખારે કરતા મંગળકારી ॥ ભક્ત સભામરિ બેઠા
ભવ ભય હારી ॥ ૧ ॥ જોને જોતારે જન્ય જગ આશક્તિ ॥ જ્ઞા-
ન પૈરાગરે ધર્મ સહિત જે ભક્તિ ॥ ૨ ॥ તે સંખંધીરે વારતા ક-

રતા ભારી ॥ હરિ સમજવેરે નિજ જનને સુખકારી ॥ ૩ ॥
 જોગને શાંખ્યરે પંચ રાત્ર વેદાંત ॥ એ શાસ્ત્રનેરે રહસ કહે ક-
 રિ ખાંત ॥ ૪ ॥ જ્યારે હરિજનરે દશ દશના આવે ॥ ઉછવ
 ઉપરે પુજ બહુ વિધ લાવે ॥ ૫ ॥ જાણિ પોતાનારે સેવક જ-
 ન અવિનાશી ॥ તેમની પુજરે અહણ કરે સુખ રાશી ॥ ૬ ॥
 ભક્ત પોતાનારે તેને શામ સુજાણ ॥ ધ્યાન કરાવિરે ખેચે નાહી
 પ્રાણ ॥ ૭ ॥ ધ્યાનમાંથીરે ઉઠાડે નિજ જનને ॥ દહમાં લાવેરે
 પ્રાણ ઈંદ્રી મનને ॥ ૮ ॥ સંત સભામાંરે ખેડા હોય અવિનાશ
 ॥ કોઈ હરીજનનેરે તેડવો હોય પાસ ॥ ૯ ॥ પેહેલી આંગળીરે
 નેત્ર તણિ કરિ શાંભ ॥ પ્રેમાનંદકરે સાન કરે ભગવાન ॥ ૧૦ ॥
 ૫૬ ॥ ૩ ॥

મોહનજીનીરે લિંગા અતિ સુખકારી ॥ આનંદ આપેરે
 સુણનાં ન્યારી ન્યારી ॥ ૧ ॥ ક્યારેક વાતુરે કરે મુનીવર સાથે ॥
 ગુણ કુસાનારે ચોળે છે એ હાથે ॥ ૨ ॥ સિતળ જાણીરે લીંબુ
 હાર ગુલાબી ॥ તેને રાખેરે આંખે ઉપર ડાબી ॥ ૩ ॥ ક્યા-
 રેક પોનેરે રાજપામા હોય ॥ વાતુ કરેરે કથા વંચાય તોય ॥
 ૪ ॥ સાંભળે કિરતનરે પોને કંઈક વિચારે ॥ પુછવા આવેરે જ-
 મવાનું કોઈ ત્યારે ॥ ૫ ॥ હાર ચઢાવેરે પુજ કરવા આવે ॥ તે-
 ના ઉપરે બહુ ખીજ રીસાવે ॥ ૬ ॥ કથા સાંભળતાંરે હરે હરે

કરી બોલે ॥ મરમ કથાનેરે મુણિ મગન થઈ ડોલે ॥ ૭ ॥ ભા-
ન કથામારે બીજી કીયા માંચે ॥ ક્યારે અચાનકરે જમતાં હરે
બોલાચે ॥ ૮ ॥ થાય સ્મૃતીરે પોતાને જ્યારે તેની ॥ થોડુંક
હસેરે ભક્ત સામું જોઈ બેની ॥ ૯ ॥ એમ હરિ નિતનિતરે આ-
નંદ રસ વરસાવે ॥ એ સિંગારસરે જોઈ પ્રેમાનંદ ગાવે ॥ ૧૦
॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

સાંભળ સજ્જનોરે દિવ્ય સ્વરૂપ મોરારી ॥ કરે ચરિત્રે મ-
નુષ્ય વિચિત્ર હધારી ॥ ૧ ॥ થયા મનોહરરે મોહન મનુષ્ય જેવા
॥ રૂપ અનુપમરે નિજ જનને સુખ દેવા ॥ ૨ ॥ ક્યારેક ઢોલિ-
ચેરે બેસે શ્રી ધનશામ ॥ ક્યારેક બેસેરે ચાકળે પૂરાણ કામ ॥ ૩
ક્યારેક ગોદકુરે આછાડે સહીતે ॥ પાથર્યું હોયરે તેપર બેસે
પ્રીતે ॥ ૪ ॥ ક્યારેક ઢોલિયારે ઉપર તકીચો ભાળી ॥ તેપર બે-
સેરે શામ પસાંડી વાળી ॥ ૫ ॥ ઘણુંક બેસેરે તકિએ આટિ-
કણુ દઈને ॥ ક્યારેક ઘુટાણુરે બાંધે બેસે લઈને ॥ ૬ ॥ ક્યારેક
રાજીરે થાય અતિસેં આસી ॥ સંત હરિજનનેરે ભેટે માથમાં
ઘાસી ॥ ૭ ॥ ક્યારેક માથેરે મેલે લઈ બે હાથ ॥ છાતિ માથેરે
ચરાણુ કમળ દે નાથ ॥ ૮ ॥ ક્યારેક આંખેરે હાર તોરા ગીરધા-
રી ॥ ક્યારેક આંખેરે અંગનાં વસ્ત્ર ઉતારી ॥ ૯ ॥ ક્યારેક આ-
પેરે પ્રસાદીના થાળ ॥ પ્રેમાનંદ કરે ભક્તતાણા પ્રતિપાળ ॥

૧૦ ॥ ૫૬ ॥ ૫ ॥

એવાં કરેરે ચરિત્ર પાવનકારી ॥ મુકજી સરખારે ગાવે
નિત સંભારી ॥ ૧ ॥ ક્યારેક જીભનેરે દાંત તળે ડબાવે ॥ ડાખે
જમણેરે પડખે સહજ સ્વભાવે ॥ ૨ ॥ છીંક જ્યારે આવેરે ત્યારે
રૂમાલ લઇને ॥ છીંક ખાયરે મુખપર આડો દઇને ॥ ૩ ॥ રમુ-
જ આણીરે હસે અતિ ઘનશામ ॥ મુખપર આડોરે રૂમાલ દે
મુખ ધામ ॥ ૪ ॥ ક્યારેક વાતુરે કરતા થકા દેવ ॥ છેડે રૂમાલ-
નેરે વળ દિધાની ટેવ ॥ ૫ ॥ અતિ દયાળુરે સ્વભાવ છે સ્વામી-
નો ॥ પરકુખ હારીરે વારી બહુ નામીનો ॥ ૬ ॥ કોઇને કુખિ-
ચોરે દેખી ન ખમાય ॥ દયા આણીરે અતી આકળા થાય ॥ ૭
॥ અંન ધન વસ્ત્રે આપીને કુખ ટાળે ॥ કડાશા દ્રષ્ટીરે દેખી
વાંતજ વાળે ॥ ૮ ॥ ડાખે ખભેરે ખેસાડ સોડે નાંખી ॥ આ-
લે જમણારે કરમાં રૂમાલ રાખી ॥ ૯ ॥ ક્યારેક ડાખેરે કર કેડ
ઉપર મેલી ॥ આલે વાલેરે પ્રેમાનંદનો હેલી ॥ ૧૦ ॥ ૫૬ ॥ ૬ ॥

નિત નિત નહિતમરે જીળા કરે હરિરાય ॥ ગાતાં સુણ-
તરિ હરિજન રાજી થાય ॥ ૧ ॥ સહજ સ્વભાવેરે ઉતાવળા બહુ
આલે ॥ હેત કરીનેરે યોગાવે બહુ વાલે ॥ ૨ ॥ ક્યારેક ઘોડેરે
ચડવું હોય જ્યારે ॥ ક્યારેક સંતનેરે પિરસવા પધારે ॥ ૩ ॥
ત્યારે ડાખેરે ખભે ખેસને આણી ॥ ખેસને ખાંધેરે કેડ સંઘાયે

તાણી ॥ ૪ ॥ પીરસે લાકુરે જલેખી ઘનશામ ॥ જાણુસ જમ્યા
 નીરે લઈ લઈ તેનાં નામ ॥ ૫ ॥ ફેરે પંગતમરિ વારમવાર મા-
 હારાજ ॥ સંત હરીજનને પીરસવાને કાજ ॥ ૬ ॥ શ્રધા ભ-
 કિરે અતી ઘણી પીરસતાં ॥ કોઈના મુખમરિ આપિ લાકુ હ-
 સતાં ॥ ૭ ॥ પાછલી રાત્રીરે ચાર ઘડી રે જ્યારે ॥ દાતાણુ કર-
 વારે ઉઠે હરી તેવારે ॥ ૮ ॥ નાવા ખેસેરે નાથ પસાડી વાળી ॥
 કર લઈ કળસિંધારે જળ ઢોળે વનમાળી ॥ ૯ ॥ કોરે વસ્ત્રેરે કરી
 સરીરને લુવે ॥ પ્રેમાનંદ કોરે હરીજન સર્વે જીવે ॥ ૧૦ ॥
 ૫૬ ॥ ૭ ॥

૩૬ શોભેરે નાઈને ઉભા હોવે ॥ વસ્ત્ર પેરેલુરે સાથળ વ-
 સ્યે નિચોવે ॥ ૧ ॥ પગ સાથળનેરે લોહીને સારંગપાંણી ॥
 કોરા ખેસનેરે પેરે સારી પેઠે તાણી ॥ ૨ ॥ આઠી ઉપરણીરે રે
 સમી કોરની વાલે ॥ આવે જમવારે આખડીએ ચઢી ચાલે ॥
 માથે ઉપરાશ્ચીરે આઠી ખેસે જમવા ॥ કાને ઉઘાડરે રાખે મુન
 જને ગમવા ॥ ૪ ॥ જમતાં દાખારે પગની પસાંડી વાળી ॥ તે
 પર હાથોરે કર મેલે વનમાળી ॥ ૫ ॥ જમાણા પગનેરે રાખી
 ઉભા શામ ॥ તેપર જમણોરે કર મેલે સુખધામ ॥ ૬ ॥ રૂઢી
 રીતેરે જમે દેવનાં દેવ ॥ વારેવારે પાણી પીંચાની ટીવ ॥ ૭ ॥
 જાણુસ સવાહુરે જાણાય જમતાં જમતાં ॥ પાસે હરિજનરે ખેઠા

હોય મન ગમતાં ॥ ૮ ॥ તેને આપીરે પછે પોતે જમે ॥ જમ-
તાં જીવનરે હરિજનને મન ગમે ॥ ૯ ॥ ફરવે જમતારે પેટ ઉ-
પર હરિ હોય ॥ ઓઠકાર આયરે પ્રેમાનંદના નાથ ॥ ૧૦ ॥
૫૬ ॥ ૮ ॥

ચણું કચુરે મોહન ત્રપત થઈને ॥ દાંતને ખોતરે સળી
રૂપાની લઈને ॥ ૧ ॥ મુખવાસ લઈનેરે ઢોલિયે ખીરાજે ॥ પુ-
જા કરેરે હરિજન હોતે ઝાઝે ॥ ૨ ॥ પાંપણું ઉપરે આંટો લઈ
અલખેલો ॥ ફંટો ખાંધેરે છોગું મેલી છેલો ॥ ૩ ॥ ત્રણ રૂતુ-
નેરે સરદ રૂતુને જાણી ॥ ઘેલા નદીનારે નિરમળ નિરવખાણી
॥ ૪ ॥ સંત હરિજનનેરે સાથે લઈને શામ ॥ નાવા પધારેરે
ઘેલે પૂરાણ કામ ॥ ૫ ॥ ખડુ જળ કિણરે કરતા જળમાં નાય ॥
જળમાં તાળીરે દઈને કિરતન ગાય ॥ ૬ ॥ નાહીને ખારેરે નિ-
સરી વસ્ત્ર પેરી ॥ ઘોડે ખેસીરે ઘેર આવે રંગલેરી ॥ ૭ ॥
પાવન જસનેરે હરિજન ગાતા આવે ॥ જીવન જોઈરે આનંદ
ઉર ન સમાવે ॥ ૮ ॥ ઘઢપુર વાસીરે જોઈને જડતાંધાર ॥
સુકળ કરેછેરે નેણાં વારમવાર ॥ ૯ ॥ આપિ ખીરાજેરે ઓસરી-
એ ખડુ નામી ॥ ઢોલિયા ઉપરે પ્રેમાનંદના સ્વામી ॥ ૧૦ ॥
૫૬ ॥ ૯ ॥

નિજ સેવકનેરે મુખ દેવાને કાજ ॥ પોતે પ્રગટયારે પુર-

ષોત્તમ માહારાજ ॥ ૧ ॥ ફગિયા માંઘરે સભા કરી વીરાજે ॥
 પૂરાણ શશિરે ઉડગણમાં જન્મ છાજે ॥ ૨ ॥ બ્રહ્મરસ વરસેરે ત્ર-
 પત કરિ હરિ જનને ॥ પોઢે રાત્રીરે જમી શામ સુધ અનને ॥
 ૩ ॥ બે આંગળીએરે તિલક કર્યાની પેરે ॥ ભાળ વચેરે ઉભી
 રાખી ફેરે ॥ ૪ ॥ સુતાં સુતારે માગા માગી લઇને ॥ જમણે
 હાથેરે નિત ફેરવે ચિત દધને ॥ ૫ ॥ ભુલ ન પડેરે કેદી એવું
 નેમ ॥ ધર્મ કુવરનિરે સેજ પ્રક્ટી એમ ॥ ૬ ॥ ભર નિંદ્રામરિ
 પોઢયા હોય મુનિરાય ॥ કોય અજાણેરે લગાર અડી જાય ॥ ૭
 ત્યારે ફડકીરે જાગે સુંદર શામ ॥ કોણ છે પૂછેરે સેવકને સુખ
 ધામ ॥ ૮ ॥ એવિ લિજારે હરિની અનંત અપાર ॥ મેં તો
 ગાઘરે કાંઈક મતિ અનુસાર ॥ ૯ ॥ જે કોય પ્રીતેરે શિખે
 સુણે ગાશે ॥ પ્રેમાનંદનારે સ્વામિ રાજ થાશે ॥ ૧૦ ॥
 ૫૬ ॥ ૧૦ ॥

આવો રમીએરે વાસુદેવ વનમાળી ॥ આજ અનોપમરે
 આવી છે દીવાળી ॥ ૧ ॥ દિવા કીધારે આંગણિયે બહુ ભાને ॥
 તોરાણ બાંધ્યારે ત્રિકમ રમવા ખાંતે ॥ ૨ ॥ જોયા જેવીરે માંડ-
 વીએ સણગારી ॥ શોભા આપીરે દીપમાળની સારી ॥ ૩ ॥
 ગાયે ગરબીરે રમે મુનીવર રાશે ॥ થઈથઈ થાયરે નાચે સુર

આકાશે ॥ ૪ ॥ આનંદ વાધ્યેરે છખી અલોકિક જોઈને ॥ પ્રે-
માનંદનારે નાથ રહ્યું મન મોઈને ॥ ૫ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

ગીરધર આવોરે ગરબે રમીએ વાસા ॥ હેતે લીજેરે તા-
ળી નંદના લાલા ॥ ૧ ॥ આજ સપરમોરે દાડો રમીએ કોડે ॥
આવો રસિયારે લીજે તાળી જોડે ॥ ૨ ॥ હું તો રીઝીરે રાજ
તમારે રંગે ॥ આનંદ વાધ્યેરે અલખેલા તમ સંગે ॥ ૩ ॥ હ-
જવા હજવારે ફરિયે આવો હોરા ॥ છેલા જોડેરે પાઘડલીના
તોરા ॥ ૪ ॥ આજશ મેલીરે બાંધો કમરે પટકો ॥ પ્રેમાનંદના-
રે નાથ જોડે તારે લટકો ॥ ૫ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

શી કહું શોભારે શામળિયા તમારી ॥ રાખું ઉરમારે ગુ-
ણવંતા ગિરધારી ॥ ૧ ॥ પાઘડલીનીરે ઉપમાં શી કહી દાખું ॥
મોલીડાં ઉપરરે ત્રિભુવન વારી નાખું ॥ ૨ ॥ રૂડા શોભેરે જર-
કસીના હરી જામા ॥ પેરીને આવોરે આનંદીવર સાંમા ॥ ૩ ॥
કમર કસી છેરે લાલ અલોકિક રીતે ॥ મનકું મોયુરે છેલ છ-
ખીલા પ્રીતે ॥ ૪ ॥ હાર વીરાજેરે ઉરપર આનંદકારી ॥ એ
છખી ઉપરરે પ્રેમાનંદ બલહારી ॥ ૫ ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

સજની ઉભારે આંગણિયે અલખેલો ॥ ગીત મધુરારે
ગાય રસીલો છેલો ॥ ૧ ॥ નટવર વેશરે શોભે રંગજનો ભીનો
લટકે બાંધેરે પટકો છેલ નવીનો ॥ ૨ ॥ હાર વિરાજેરે હૈ-

ડે સુંદર સારા ॥ જોતાં નેણારે ત્રપત ન થાય મારા ૩ ॥ રસિયે
બાંધ્યારે બાંધે સુંદર બાળુ ॥ ઘોડુંક હસતારે હેત જાણાવે જા-
નું ॥ ૪ ॥ ઉભા મોડેરે આળસડું બહુ નામી ॥ સુંદર જોભેરે
પ્રેમાનંદના સ્વામી ॥ ૫ ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

ગરબીઓ.

ઓરા આવો શામ સનેહી સુંદર વર જોઉં વાલા ॥ જ-
તન કરીને જીવન મારા જીવ માંહી પ્રોઉં વાલા ॥ ૧ ॥ ચીન્હ
અનોપમ અંગોઅંગનાં સુરનેં સંભારૂં વાલા ॥ નખ શીખ
નીરખી નૈતમ મારા ઉરમાં ઉતારૂં વાલા ॥ ૨ ॥ અરુણ ક-
મલ સમ જુગલ ચરણની સોભા અતી સારી વાલા ॥ ચીત
વન કરવા આતુર અતિ મન વ્રતી મારી વાલા ॥ ૩ ॥ પ્રથમ
તે ચીતવન કરૂં સુંદર સોણે ચીન્હ વાલા ॥ ઉર્ધ્વેખા ઓપી
રહી અતીસે નવીન વાલા ॥ ૪ ॥ અંગુઠા આંગળી વચ્ચેથી
નીસરીને આવી વાલા ॥ પાંતીની બે કોરે જોતાં ભક્ત મન
ભાવી વાલા ॥ ૫ ॥ જુગલ ચરણમાં કહું મનોહર ચીન્હ તે-
ના નામ વાલા ॥ શુદ્ધ મને કરી સંભારતાં નાસ પામે કાન
વાલા ॥ ૬ ॥ અષ્ટકાણ ને ઉર્ધ્વેખા સ્વસ્તી જાંબુ જવ વાલા

॥ વજ્ર અંકુશ કેતુ ને પદ્મ જમણે પગે નવ વાલા ॥ ૭ ॥ ત્રી-
કુણ કલસ ને ગોપદ સુંદર ધનુષ ને મીન વાલા ॥ અર્ધચંદ્ર
ને વ્યોમ સાત છે ડાબે પદ ચીન્હ વાલા ॥ ૮ ॥ જમણા પ-
ગના અંગુઠાના નખ માઈ ચીન્હ વાલા ॥ તે તો નીરખે જે
કોઈ ભક્ત પ્રીતીએ પ્રવીન વાળા ॥ ૯ ॥ એજ અંગુઠાને ખારે
તીલ એક નૈતમ ધારૂં વાલા ॥ પ્રેમાનંદકે નીરખુ પ્રીતિ પ્રાણ
લઈ વારૂં વાલા ॥ ૧૦ ॥ પદ ॥ ૧ ॥

ચરણ કમળની છબી ચીતવતાં અલોકીક રૂડી વાલા ॥
સરવે ચીન્હ સંભારી ધારૂં અંત સમે ઉંડી વાલા ॥ ૧ ॥ જ-
મણા પગના અંગુઠા પાસેની આંગળીયે વાલા ॥ ડાબે પડખે
તીલ એક સુંદર નીરખી ઉખદ લીયે વાલા ॥ ૨ ॥ જમણા પ-
ગની નૈતમ છેલી આંગળીને ખારે વાલા ॥ તીલ એક નખને
પાસે જોતાં વાલપ વધારે વાલા ॥ ૩ ॥ ડાબા પગની ઉર્ધ્વેખા
ની ડાખીતે કોરે વાલા ॥ બે ચીન્હ પાસે પાસે સ્થામ ચીતડાને
ચોરે વાલા ॥ ૪ ॥ બે પગની આંગળીયું તલાં મનાહર રાતાં
વાલા ॥ અંગુઠા આંગળીના નખ રાતા ચડીયાતા વાલા ॥ ૫
॥ બે ચરણના અંગુઠા ને આંગળીયું ઉપર વાલા ॥ જોયા જે
વા ઝીણા ઝીણા રોમ અતી સુંદર વાલા ॥ ૬ ॥ બે અંગુઠા
પાસેની બે આંગળીયે જોડે વાલા ॥ ચાખડીયુંના રૂઠાં ચીન્હ

તે પાંપણીયે લોહં વાલા ॥ ૭ ॥ યે પગની બાહારલી ઘુંટી તે
હેઠે કેવા વાલા ॥ આસનના ઘસારાના ચીન્હ જ્ઞેયા તે જ્ઞેવા વા-
લા ॥ ૮ ॥ જમાણા પગની ઘુટી ઉપર પાંચ તલ છે જ્ઞે વાલા ॥
નળીને ઉપર તીલ એક તેમાં મન માડું રેજ્ઞે વાલા ॥ ૯ ॥ મો-
ટું એક ચીન્હ જમાણા પગની સાથલને બાહુરે વાલા ॥ પ્રે-
માનંદ કહે પ્રીતિ નીરખું વારેને વારે વાલા ॥ ૧૦ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

સોભા નીરખી નેણાં મારા ત્રપત ન થાય વાલા ॥ મન-
કું મગન થયું છે હૈડે હરખ ન માય વાલા ॥ ૧ ॥ હાબા પ-
ગની ઘુંટી ઉપર પાંચ તસુ કધયે વાલા ॥ તળી ને ઉપર મો-
ટા તીલ મનમાં ધારી લઘયે વાલા ॥ ૨ ॥ તેને પાસે નાનો
તીલ છે તેમાં ચીત ચોટું વાલા ॥ એ પગના ધુટણથી બારે એ-
ક ચીન્હ છે મોટું વાલા ॥ ૩ ॥ સ્યામ કટી રૂપાલી જ્ઞેધને કં-
દ્રપ લાજે વાલા ॥ શીતલ ઉદર માંઘ ત્રીવલી સુંદર ખીરાજે
વાલા ॥ ૪ ॥ ઉંડી ગોળ અનોપમ નાભી તેની યે ફારે વાલા
॥ યે તીલ છે બહુ રૂપાળા તે ગમીયા મન મોરે વાલા ॥ ૫ ॥
નાભીથી પાણુ યે તસુ ઉપર ત્રણ તીલને ધારું વાલા ॥ યે તલ
ઉપર એક એક છે એક વચ્ચે સંભારું વાલા ॥ ૬ ॥ વચ્ચલા તીલ-
થી યે તસુ ઉંચો એક તીલ નીરખીને વાલા ॥ જમાણી કુખમાં
યે તીલ મોટા જ્ઞેઉં હરખીને વાલા ॥ ૭ ॥ હાએ પડએ કુંખ

થી ઉપર મોટા તીલ ચારે વાલા ॥ તેની પાસે બીજા નાના
ચાર તીલ એક હારે વાલા ॥ ૮ ॥ રોમતાણું રૂપાણું શ્રીવદ્ધ ચી
ન્હ એક ઉરમાં ધ વાલા ॥ વીન ગુણ હર હીયામાં સોભે સુંદર
સુખદાય વાલા ॥ ૯ ॥ છાતી વચ્ચે એક તીલ અર્ધ ચંદ્ર આ-
કારે વાલા ॥ પાંચ તમુ પોહોણું જોઈ પ્રેમાનંદ પ્રાણ વારે વા-
લા ॥ ૧૦ ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

એ ચીન્હ વચ્ચે રૂડો લગાર ડાબી તે કોરે વાલા ॥ સુંદ-
ર એક તીલ મોટો મારા ચીતને ચારે વાલા ॥ ૧ ॥ એ તીલથી
છે ડાબી કોરે જે તમુ છેટે વાલા ॥ એક તીલને જોતાં સરવે ભવ
દુખને મેટે વાલા ॥ ૨ ॥ તે તીલથી જે તમુ છેટે ડાબી કોર માં
ધ વાલા ॥ સ્તન ઉપર એક તીલ તેમાં ચીત ચોટું જોઈ વાલા
॥ ૩ ॥ જે સ્તનથી ઉપર છે જે છાપતાણ ચીન્હ વાલા ॥ એ
છબી જોયા સારૂ મન છે આધીન વાલા ॥ ૪ ॥ કરીના કર
સરખી જે ભુજ દીર્ઘ ઉદાર વાલા ॥ સંભારતાં તુરત તે ઉતારે
ભવપાર વાલા ॥ ૫ ॥ જમણી ભુજને પાસે છે માહે ઉભી તે
હારે વાલા ॥ જોયા જેવા સુંદર મોટા તીલ રૂડા ચારે વાલા ॥
૬ ॥ જમણી ભુજના મૂળ થકી છે ત્રણ તમુ હેઠે વાલા ॥ એક
એક છાપનું ચીન્હ જોતાં જનમ મરણ મેટે વાલા ॥ ૭ ॥ તે
છાપનું ચીન્હ રૂડું તેને પડખે છે આરે વાલા ॥ નાના તીલ છે

ચાર તેને જોઈ વારેવારે વાલા ॥ ૮ ॥ કોહોણી છે સ્યામ બેઉ
કઠણ છે પોંચા વાલા ॥ બે તીલ છે બહુ રૂડા જમાણા પોંચાથી
ઉંચા વાલા ॥ ૯ ॥ જમાણા હાથની છેલી આંગળી તે ઉપર
સારો વાલા ॥ પ્રેમાનંદ કહે મોટો તીલ એક લાગે અતી પ્યા-
રો વાલા ॥ ૧૦ ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

રૂપાળા છો રાજીવ લોચન ધર્મતાણા કુમાર વાલા ॥ સો-
ભાતી છો સીમા મારા નોણતાણા શાણગાર વાલા ॥ ૧ ॥ ડાબી
ભુજના મુળથી હેઠે ત્રણ તમુ છે જો વાલા ॥ છાપતાણુ એક ચી
નહ માઈ નીત મન મારૂં રેજો વાલા ॥ ૨ ॥ ડાબી કોણીથી હે
હો નૈતમ ઉપરલે ભાગે વાલા ॥ તીલ એક જોતાં મારા મનને
રૂડો બહુ લાગે વાલા ॥ ૩ ॥ ડાબા હાથના અંગુઠા પાસની
આંગળીએ વાલા ॥ નખને પાસે નાનો તીલ મનમાં ધારી લી
યે વાલા ॥ ૪ ॥ એ આંગળીને વચલીયે બેને મધ્યે વાલા ॥
એક તીલ છે અતી નૈતમ જોયા જે સઘે વાલા ॥ ૫ ॥ ડાબા
હાથના પોંચા ઉપરમું એક તીલ છે જો વાલા ॥ એ માઈ તે મ
નકું મારૂં વળગ્યું વીશે કે વાલા ॥ ૬ ॥ બે હાથના નખ નૈ-
તમ છે રાતા ચડીયાતા વાલા ॥ અગ્રભાગ તીક્ષણ છે અતી રૂ-
ડા દેખાતા વાલા ॥ ૭ ॥ બે હાથની હથેલી છે રાતી સુખધા-
મ વાલા ॥ હથેલીમાં રેખા થોડી થોડી છે સ્યામ વાલા ॥ ૮ ॥

બે હથેલીના મુળ ઉપર આઠ તસુ જોતાં વાલા ॥ છાપતણા બે
ચીન્હ અનોપમ ચીતમાં પરોતાં વાલા ૯ ॥ કંઠ વચ્ચે તીલ
એક અનોપમ જોતાં દુખ જાયે વાલા ॥ તેની પાસે નાનો તી-
લ એક પ્રેમાનંદ ગાયે વાલા ॥ ૧૦ ॥ ૫૬ ॥ ૫ ॥

૩૫ તમારું રસીચાણ નીરખતાં સુખદાઈ વાલા ॥ ચી-
ન્હતણા નહીં પાર વધારે વાલમ ઉર માંઈ વાલા ॥ ૧ ॥ ડાબા
ખભાથી હેઠો વાંસામાં છે મરમાળો વાલા ॥ રોમ સહીત
મોઠો તીલ રૂઠો જોતાં રૂપાળો વાલા ॥ ૨ ॥ એ તીલથી હેઠો
વાંસામાં એક તીલ છે ખીજો વાલા ॥ તેની હેઠો જોયા જેવો એક
તીલ છે ત્રીજો વાલા ॥ ૩ ॥ કરોડાની જમાણી કોરે ડોક થકી
હેઠો વાલા ॥ સુંદર એક તીલ જોયા જેવો બે તસુ છેડે વાલા ॥
૪ ॥ જમાણી ખરપડી ઉપર નૈતમ એક તીલ છે નાનો વાલા
॥ પ્રીત કરીને રાખું મારા મનમાંઈ છાનો વાલા ॥ ૫ ॥ કરો-
ડાની જમાણી કોરે વાંસામાં સારા વાલા ॥ ચાર તીલ છે જોયા
જેવા લાગે બહુ પ્યારા વાલા ॥ ૬ ॥ ડાહીથી હેઠો એક તીલ
છે અતીશે અનુપ વાલા ॥ ડાહી ઉપર કેશની રેખા સુંદર સુ-
ખરૂપ વાલા ॥ ૭ ॥ મધુર અધરપર સોભે રૂડી રોમતાણી રેખું
વાલા ॥ હસતું કમળ સરીખું મુખ આરા આવો દેખું વાલા ॥
૮ ॥ મુખ માંચે જમાણી કોરની હેઠલી જે ડાઢ વાલા ॥ તેમાં

સ્યામ સુભગ ચીન્હ છે એ જોડું રાખી ચાડ વાલા ॥ ૯ ॥
 સ્યામ ચીન્હ છે જોવા જેવું જીભમાં સુખકારી વાલા ॥ સુંદર
 વદન કમળપર જાયે પ્રેમાનંદ વારી વાલા ॥ ૧૦ ॥ ૫૬ ॥ ૬ ॥

હરી જનના જીવન છે મોહન ભક્ત ચિંતામણી વાલા
 ॥ સી કહું શોભા સુંદર વરજી અંગોઅંગ તાણી વાલા ॥ ૧ ॥
 જમણીકોરે કપોળમાં નાસીકા પાસે વાલા ॥ એક મોટો તીલ
 જોતાં સરવે દુખ મારા નાસે વાલા ॥ ૨ ॥ એ તીલને પાસે
 એક નાનો તીલ તેને જોઈયે વાલા ॥ નેત્રતણા ખુણાથી હેઠો
 તેમાં ચીત પ્રોથયે વાલા ॥ ૩ ॥ બે નેત્રની પાંપણ ઉપર બ્ર-
 કુટીને થડે વાલા ॥ તેને હેઠે ઉપર ઝીણી કરચલીયું પડે વાલા
 ॥ ૪ ॥ નાસીકા ઉપર છે ઝીણું ચીન્હ તે અભીરામ વાલા ॥
 ડાબા કાનમાં સ્યામ ખીંદુ તે છખીતણુ ધામ વાલા ॥ ૫ ॥
 અમલ કમળદલ સમ આંખડલી રૂપાળી વાલા ॥ કંદ્રપની ક-
 માન સરીખી બ્રકુટી મેં ભાલી વાલા ॥ ૬ ॥ ચઢીયાતા વી-
 શાળમાં રસાળી સોભે વાલા ॥ તીલક આકારે ઉભી રેખા બે
 જોઈ ચીત લોભે વાલા ॥ ૭ ॥ ભાળ માંઘ મનોહર જોતાં જમ-
 ણીને કોરે વાલા ॥ કેશથી હેઠું એક અનોપમ ચીન્હ તે ચીત
 ચોરે વાલા ॥ ૮ ॥ કેશર કેરી આડ મનોહર ભાળ વચ્ચે કીધી
 વાલા ॥ કુંમકુંમને ચાંદલીયે મારી બુદ્ધી હરી લીધી વાલા ॥ ૯ ॥

તાળવા ઉપર એક રૂપાળો મોઝો તીલ જોઈ વાલા ॥ પ્રેમાનંદકે
મારું મન ત્યાં રહ્યું મોહી વાલા ॥ ૧૦ ॥ ૫૬ ॥ ૭ ॥

સોભાના શાગુનાર મારા હૈડાના છો હાર વાલા ॥ ધર્મ
તાણા કુમાર મારા પ્રાણતાણા આધાર વાલા ॥ ૧ ॥ અતીશે રૂ-
પાળા સુંદર સીખાના કેશ વાલા ॥ છબીપર બલહારી જય સા-
રદ ને શેશ વાલા ॥ ૨ ॥ સીખાને સમીપે રૂડો એક તીલ છે આ-
જે વાલા ॥ એ છબી નીરખતાં મારા સરવે દુખ ભાગે વાલા
॥ ૩ ॥ સીખાને પછવાડે જમણી કોરે તે કહીએ વાલા ॥ ત્રણ
તીલ છે અતી રૂડા સામુ જોઈને રહીયે વાલા ॥ ૪ ॥ નખ સી-
ખ નીરખી સુંદર સરવે ચીન્હ તે મેં ગાયાં વાલા ॥ ચીતવન
કરી પ્રીતે મારા ચીતમાં ઠરાયાં વાલા ॥ ૫ ॥ બાવન છે સરવે
ચીન્હ ત્રેસઠ તીલ છેજે વાલા ॥ રૂપ શીલને ગુણે સોતા અંતર-
માં રેજે વાલા ॥ ૬ ॥ એ વીના ઝીણા તીલ ચીન્હ અંગમાં
અપાર વાલા ॥ ગાયા મેં તે જોઈ મારી બુદ્ધીને અનુસાર
વાલા ॥ ૭ ॥ આવી રીતે તમને જે અંતરમાં ધારે વાલા ॥ પ્રી-
ત કરીને ચીન્હ અનોપમ સરવે સંભારે વાલા ॥ ૮ ॥ તેના
ઉરમાં આવી તમે નાથ કરો વાસ વાલા ॥ કામ ક્રોધ ને કાળ
માયા તે સહ પામે નાસ વાલા ॥ ૯ ॥ એ પદ જે કોઈ શીખે
સુણે પ્રીત કરીને ગાસે વાલા ॥ પ્રેમાનંદ કહે તેપર સ્વામી બહુ

રાજી થારો વાલા ॥ ૧૦ ॥ ૫૬ ॥ ૮ ॥

રાગ ઘોળ—હવે મારા વાહાલાને નહીંરે વીસારે ॥
સ્વાસઉસ્વાસે તે નિત્યે સંભારે ॥ ૧ ॥ ૫૭ ॥ મારે સહજનંદજી
સું પાનુરે ॥ હવે હું તો કેમ કરી રાખીશ છાનુરે ॥ ૨ ॥ આ-
વ્યું મારે હરીવર. વરવાનું ટાણુરે ॥ એ વર ન મળે ખરએ
નાણુરે ॥ ૩ ॥ એ વર ભાએગ વિના નવ ભાવેરે ॥ એ સ્નેહ
લગ્ન વિના નવ આવેરે ॥ ૪ ॥ દુરીજન મનરે માને તેમ કહે-
જેરે ॥ સ્વામી મારા રૂઢીયાની ભીંતર રહેજેરે ॥ ૫ ॥ હવે હું
તો પૂરાણુ પદવીને પામીરે ॥ મળ્યા મુને નિષ્કુળાનંદના સ્વા-
મીરે ॥ ૬ ॥

શિક્ષાપત્રીના અર્થ

શ્રી સહજનંદ સ્વામીને નમઃ

શ્રી સહજનંદ સ્વામી જે તે પોતાના સત્સંગી પ્રત્યે
શિક્ષાપત્રીને લીખતા થકા પ્રથમ પોતાના ઇષ્ટદેવ જે શ્રી કૃષ્ણ
ભગવાન તેનું ધ્યાનરૂપ મંગળાચરણ કરે છે ॥

હું જે તે મારા હૃદયને વિશે શ્રી કૃષ્ણ ભગવાનનું ધ્યાન

કરું છું ॥ તે શ્રી કૃષ્ણ કેવા છે તેા જેના ડાખા પડખાને વીશે
રાત્રીકાજી રહ્યાં છે ॥ ને જેના વક્ષસ્થળને વિશે લક્ષ્મીજી ર-
હ્યાં છે ॥ ને વૃંદાવનને વિશે વિહારના કરનારા છે ॥ ૧ ॥

અને વડતાલ ગામને વિષે રહ્યા એવા સહજાંદ સ્વામી
જે અમે તે અમે જે તે નાના પ્રકારના જે સર્વે દેશ તેમને વિષે
રહ્યા એવા જે અમારા આશ્રિત સર્વે સત્સંગી તે પ્રત્યે શિક્ષા
પત્રિને લીખીયે છઈયે ॥ ૨ ॥

શ્રી ધર્મ દેવ થકી છે જન્મ જેમનો એવા જે અમારા
ભાઈ રામપ્રતાપજી તથા ઇછારામજી તેમના પુત્ર જે અયોધ્યા-
પ્રસાદ નામે ને રઘુવીર નામે જેને અમે અમારા દત્ત પુત્ર ક-
રીને સર્વ સત્સંગીના આચાર્યપાણાને વિષે સ્થાપન કરયા
છે ॥ ૩ ॥

તથા અમારે આશ્રીત એવા જે મુકુંદાનંદ આદીક નૈષ્ઠિક
પ્રહ્લ્યાચારી તથા અમારે આશ્રીત જે મયારામભટ આદિક ગૃહ-
સ્થ સત્સંગી ॥ ૪ ॥

તથા અમારે આશ્રીત જે સુવાસની ને વીધવા એવી સર્વે
બાઈયું તથા મુક્તાનંદ આદીક જે સર્વે સાધુ ॥ ૫ ॥

એ સર્વે તેમણે પોતાના ધર્મની રક્ષાના કરનારા ને શા-
અને વીષે પ્રમાણ રૂપ ને શ્રીમન્નારાયણની સ્મૃતીયે સહીત એ

વા જે અમારા રૂડા આશીરવાદ તે વાંચવા ॥ ૬ ॥

અને આ શીક્ષાપત્રી લખ્યાનું જે કારણ છે તે સર્વ તેમણે એકાગ્ર મને કરીને ધારણું ॥ અને આ શીક્ષાપત્રી જે અમે લખી છે તે સર્વેના જીવને હીતની કરનારી છે ॥ ૭ ॥

અને શ્રીમદ્ ભાગવત પુરાણ આદીક જે સત શાસ્ત્ર તેમણે જીવના કલ્યાણને અર્થે પ્રતીપાદન કર્યા એવા જે અહીં-સા આદીક સદાચાર તેમને જે મનુષ્ય પાળે છે તે મનુષ્ય જે તે આ લોકને વિષે ને પરલોકને વિષે મહા સુખીઆ થાય છે ॥ ૮ ॥

અને તે સદાચારનું ઉત્તંધન કરીને જે મનુષ્ય પોતાના મનમાં આવે તેમ વર્તે છે તે તો કુબુદ્ધીવાળા છે ॥ ને આ લોકને વિષે નીચે મોટા કષ્ટનેજ પામે છે ॥ ૯ ॥

તે માટે અમારા શીષ્ય એવા જે તમે સર્વે તેમણે તો પ્રીતિએ કરીને આ શીક્ષાપત્રીને અનુસરીનેજ નીરંતર સાવધાન પણે વરતણું ॥ પણ આ શીક્ષાપત્રીનું ઉત્તંધન કરીને વરતણું નહીં ॥ ૧૦ ॥

હવે તે વર્ત્યાની રીત કહીએ છઈએ ॥ જે અમારા જે સત્સંગી તેમણે કોઈ જીવ પ્રાણી માત્રની પણ હીંસા ન કરવી ॥ અને જાણીને તો ઝીણું એવા જે જીવ, માકડ, ચાંચડ આદીક

જીવ તેમની પાણુ હોંસા ક્યારેય ન કરવી ॥ ૧૧ ॥

અને દેવતા ને પીતુ તેના યજ્ઞને અર્થે પાણુ બકરાં, મૃ-
ગલાં, શશલાં, માછલાં આદીક કોઈ જીવની હોંસા ન કરવી ॥ કે
મ જે અહોંસા છે તેજ મોટો ધર્મ છે એમ સર્વે શાસ્ત્રમાં કહ્યો
છે ॥ ૧૨ ॥

અને સ્ત્રી, ધન ને રાજ્ય તેની પ્રાપ્તિને અર્થે પાણુ કોઈ
મનુષ્યની હોંસાતો કોઈ પ્રકારે ક્યારેય પાણુ નજ કરવી ॥ ૧૩ ॥

અને આત્મઘાત તો તિર્થને વીધે પાણુ ન કરવો ન કેદારે
કરીને ન કરવો ॥ અને ક્યારેક કોઈ અન્નેગ્ય આચરણુ થૈ જા-
ય તે થકી મુઝાઈને પાણુ આત્મઘાત ન કરવો ॥ અને ઝેર ખા-
ઈને તથા ગંજે ટુપો ખાઈને તથા કુવે પડીને તથા પર્યત ઉપર-
થી પડીને ઇત્યાદીક કોઈ રીતે આત્મઘાત ન કરવો ॥ ૧૪ ॥

અને જે માંસ છે તેતો યજ્ઞનું શેષ હોય તોપણુ આપ-
ત્કાળમાં પાણુ ક્યારેય ન ખાણું ॥ અને ત્રણ પ્રકારની સુરા ને
અગીઆર પ્રકારનું મધ તે દેવતાનું નૈવેદ્ય હોય તોપણુ ન પી-
ણું ॥ ૧૫ ॥

અને ક્યારેક પોતાવને કાંઈક અન્નેગ્ય આચરણુ થૈ ગયું
હોય ॥ અથવા કોઈ બીજાવતે અન્નેગ્ય આચરણુ થઈ ગયું
હોય તો શસ્ત્રાદીકે કરીને પોતાના અંગનું તથા બીજાના અં-

ગનું છેદન ન કરવું ॥ અથવા કોઈ કરીને પણ પોતાના અંગ-
નું તથા ખીજના અંગનું છેદન ન કરવું ॥ ૧૬ ॥

અને ધર્મ કરવાને અરથે પણ અમારા સત્સંગી કોઈને
ચોરનું કર્મ ન કરવું ॥ અને ધણીયાનું જે કાષ્ટ પુષ્પાદીક વ-
સ્તુ તે તેના ધણીની આસા વીના ન લેવું ॥ ૧૭ ॥

અને અમારા આશ્રીત જે પુરૂષ તથા સ્ત્રીયું તેમણે વ્ય-
ભીચાર ન કરવો ॥ અને જુગટા આદીક જે વ્યસન તેના ત્યા
ગ કરવો ॥ અને ભાંગ્ય, મફર, માજમ, ગાંજે એ આદીક જે કે-
ફ કરનારા વસ્તુ તે ખાવા પણ નહીં ને પીવા પણ નહીં ॥ ૧૮ ॥

અને જેના હાથનું રાંધેલું અન્ન તથા જેના પાત્રનું જળ
તે ખપતું ન હોય તેણે રાંધેલ અન્ન તથા તેના પાત્રનું જળ તે
શ્રી કૃષ્ણ ભગવાનની પ્રસાદી અને ચરણામૃતના મહાત્મે કરીને
પણ જગન્નાથપુરી વીના અન્ય સ્થાનકને વિષે ગ્રહણ ન કરવું
ને જગન્નાથપુરીને વિષે જગન્નાથજીનો પ્રસાદ લેવાય તેના
દાખ નહીં ॥ ૧૯ ॥

અને પોતાના સ્વાર્થની સીદ્ધીને અરથે પણ કોઈને વિ-
ષે મીઠ્યા અપવાદ આરોપણ ન કરવો ॥ અને કોઈને ગાળ તો
ક્યારેય ન દેવી ॥ ૨૦ ॥

અને દેવતા, તીર્થ, બ્રાહ્મણ, પતીવ્રતા, સાધુ ને ષ્ઠ એ

મની નીંદા ક્યારેય ન કરવી ને સાંભળવી ॥ ૨૧ ॥

અને જે દેવતાને સુરા માંસનું નૈવેદ્ય થતુ હોય અને વ-
ળી જે દેવતાની આગળ બકરાં આદીક જીવની હોંસા થતી હોય
તે દેવતાનું નૈવેદ્ય ન ખાવું ॥ ૨૨ ॥

અને માર્ગને વિષે ચાલતે શીવાલયાદીક જે દેવ મંદીર
આવે તેને જોઈને તેને નમસ્કાર કરવો. અને આદર થકી તે દે-
વનું દર્શન કરવું ॥ ૨૩ ॥

અને પોતપોતાના વાર્ણાશ્રમનો જે ધર્મ તે કોઈ સત્સંગી
ને ત્યાગ ન કરવો ॥ અને પરધર્મનું આચરણ ન કરવું ॥ તથા
પાખંડ ધર્મનું આચરણ ન કરવું ॥ તથા કલ્પીત ધર્મનું આ-
ચરણ ન કરવું ॥ ૨૪ ॥

અને જેના વચનને સાંભળવે કરીને શ્રી કૃષ્ણ ભગવાન
ની ભક્તી ને પોતાનો ધર્મ એ બે થકી પડી જવાય તેના મુખ
થકી ભગવાનની કથા વાર્તા ન સાંભળવી ॥ ૨૫ ॥

અને જે સત્ય વચન બોલવે કરીને પોતાનો દ્રોહ થાય
તથા પારકો દ્રોહ થાય એવું જે સત્ય વચન તે ક્યારેય ન બોલ-
વું ॥ અને જે કૃતદ્ધની હોય તેના સંગનો ત્યાગ કરવો ॥ અને
વ્યવહાર કારજને વિષે કોઈની લાંચ ન લેવી ॥ ૨૬ ॥

અને ચોર, પાપી, વ્યસની, પાષંડી, કામી તથા કીમી-

યા યાદીક ક્રીયાએ કરીને જનનો ઠગનારો એ છ પ્રકારનાં જે મનુષ્ય તેમનો સંગ ન કરવો ॥ ૨૭ ॥

અને જે મનુષ્ય ભક્તીનું અથવા જ્ઞાનનું આત્મબળ કરીને સ્ત્રી દ્રવ્ય ને રસાસ્વાદ તેને વિષે લોહુપ થકા પાપને વિષે પ્રવરતતા હોય તે મનુષ્યનો સમાગમ ન કરવો ॥ ૨૮ ॥

અને જે શાસ્ત્રને વિષે શ્રી કૃષ્ણ ભગવાન તથા શ્રી કૃષ્ણ ભગવાનના જે વારાહાદીક અવતાર તેમનું યુક્તીએ કરીને ખેડન કર્યું હોય એવાં જે શાસ્ત્ર તે ક્યારેય ન માનવાં ને ન સાંભળવાં ॥ ૨૯ ॥

અને ગાઝ્યા વીનાનું જે જળ તથા દુધ તે ન પીવું ॥ અને જે જળને વિષે ઝીણા જીવ ઘાણાક હોય તે જળે કરીને સ્નાનાદીક ક્રીયા ન કરવી ॥ ૩૦ ॥

અને જે ઔષધ દારૂ તથા માંસ તેણે ભુક્ત હોય તે ઔષધ ક્યારેય ન ખાવું ॥ અને વળી જે વૈદના આચરણને જાણતા ન હોઈયે તે વૈદ આપ્યું જે ઔષધ તે પણ ક્યારેય ન ખાવું ॥ ૩૧ ॥

અને લોક ને શાસ્ત્ર તેમણે મળમુત્ર કરવાને અર્થે વર્ચ્યાં એવાં જે સ્થાનક જે જીરાણુ દેવાસ્ય તથા નદી તળાવના આરા તથા માર્ગ તથા વાવેલું ખેતર તથા વૃક્ષની છાંયા તથા કુસવાડી

બગીચા એ આદીક જે સ્થાનક તેમને વિષે ક્યારેય પણ મલ મુત્ર ન કરવું તથા થુંકવું પણ નહીં ॥ ૩૨ ॥

અને ચોરમારગે કરીને પેસવું નહીં ને નીસરવું નહીં ॥ અને જે સ્થાનક ધણીચાતું હોય તે સ્થાનકને વિષે તેના ધણીને પુછ્યા વીના ઉતારો ન કરવો ॥ ૩૩ ॥

અને અમારા સત્સંગી જે પુરૂષ માત્ર તેમણે બાઈ માણસના મુખથકી જ્ઞાન વારતા ન સાંભળવી ॥ અને સ્ત્રીયું સાથે વીવાદ ન કરવો ॥ તથા રાજ સંઘાથે તથા રાજના માણસ સંઘાથે વીવાદ ન કરવો ॥ ૩૪ ॥

અને ગુરૂનો અપમાન ન કરવો તથા જે અતીશે શ્રેષ્ઠ મનુષ્ય હોય તથા જે લોકને વિષે પ્રતીષ્ઠીત મનુષ્ય હોય તથા જે વીદ્યાવાન મનુષ્ય હોય તથા જે શસ્ત્રધારી મનુષ્ય હોય તે સરવેનો અપમાન ન કરવો ॥ ૩૫ ॥

અને વીચાર્યા વીનાનું તત્કાળ કોઈ કારજ ન કરવું ॥ અને ધર્મ સંબંધી જે કારજ તે તો તત્કાળ કરવું ॥ અને પોતે જે વીદ્યા ભણ્યા હોઈયે તે બીજને ભણાવવી અને નીત્ય પ્રત્યે સાધુનો સમાગમ કરવો ॥ ૩૬ ॥

અને ગુરૂ દેવ ને રાજ એ ત્રણના દર્શનને અર્થે જ્યારે જવું ત્યારે ઠાઠે હાથે ન જવું ॥ અને કોઈનો વીશ્વાસ ધાત

ન કરવો ॥ અને પોતાને મુખે કરીને પોતાના વખાણુ ન કર-
વાં ॥ ૩૭ ॥

અને જે વસ્ત્ર પેરે થકે પણ પોતાનું અંગ દખાય ॥ એ-
વું જે ભુંકુ વસ્ત્ર તે અમારા સત્સંગી તેમણે ન પેરવું ॥ ૩૮ ॥

અને શ્રી કૃષ્ણ ભગવાનની જે ભક્તી તે ધર્મે રહીત એ
વી કોઈ પ્રકારે ન કરવી ॥ અને અજ્ઞાની એવા જે મનુષ્ય તે-
મની નીંદાના ભય થકી શ્રી કૃષ્ણ ભગવાનની સેવાનો ત્યાગ
કરવોજ નહીં ॥ ૩૯ ॥

અને ઉછવના દીવસને વિષે તથા નીત્ય પ્રત્યે શ્રી કૃષ્ણ-
ના મંદીરમાં આવ્યા એવા જે સત્સંગી પુરુષ તેમણે તે મંદીર
ને વિષે સ્ત્રીયુનો સ્પર્શ ન કરવો ॥ તથા સ્ત્રીયું તેમણે પુરુષના
સ્પર્શ ન કરવો ॥ અને મંદીરમાંથી નીસર્યા પછી પોતાની રીતે
વરતવું ॥ ૪૦ ॥

અને ધર્મવંશી ગુરૂ થકી શ્રી કૃષ્ણની દીક્ષાને પામ્યા
એવા જે બ્રાહ્મણ, ક્ષત્રીય ને વૈશ્ય એ ત્રણ વર્ણના અમારા સ-
ત્સંગી તેમણે કંઠને વિષે તુળસી બેવડી માળા નીત્યે ધારવી ॥
અને લલાઠ હૃદય ને બે હાથ એ ચાર ઠેકાણે ઉરદ્ધ પુંદ્ર તી-
લક કરવું ॥ ૪૧ ॥

અને તે તીલક જે તે ગોપીચંદને કરીને કરવું ॥ અથનું

વા ભગવાનની પૂજા કરતાં બાકી રહ્યું જે કેશર કુંકમાદીકે યુક્ત
એવું જે પ્રસાદી ચંદન તેણે કરીને તીલક કરવું ॥ ૪૨ ॥

અને તે તીલકના મધ્યને વિષે જોળ એવો જે ચાંદસો
તે જે તે ગોપીચંદને કરીને કરવો અથવા પ્રસાદી ચંદને કરીને
કરવો ॥ અથવા રાધીકાજી ને લક્ષ્મીજી એમનું પ્રસાદી એવું
જે કુંકમ તેણે કરીને તે ચાંદસો કરવો ॥ ૪૩ ॥

અને પોતાના ધર્મને વિષે રહ્યા ને શ્રી કૃપણના ભક્ત
એવા જે સતમુદ્ર તેમણે તો તુળસીની માળા ને ઉરદ્ય પુંદ્ર
તીલક પ્રાહ્માણુ, ક્ષત્રીય ને પૈશ્યની પેઠે ધારવાં ॥ ૪૪ ॥

અને તે સતમુદ્રથકી બીજા જે જાતીએ કરીને ઉતરતા
એવા ભક્તજન તેમણે તો ચંદનાદીક કાષ્ઠની જે બેવડી મા-
ળા તે ભગવાનની પ્રસાદી કરાવીને કંઠને વિષે ધારવી ॥ અને
લક્ષ્મીને વિષે કેવળ ચાંદસો કરવો પણ તીલક ન કરવું ॥ ૪૫ ॥

અને જે પ્રાહ્માણુદીકને ત્રીપુંદ્ર જે આકું તીલક કરવું
॥ તથા રૂદ્રાક્ષની માળા ધારવી ॥ એ બે વાનાં પોતાની કુળ પ-
રંપરાએ કરીને ચાહ્યાં આવ્યાં હોય ॥ ને તે પ્રાહ્માણુદીક
અમારા આશ્રીત થયા હોય તોપણ તેમણે તે ત્રીપુંદ્ર રૂદ્રાક્ષના
ક્યારેય પણ ત્યાગ ન કરવો ॥ ૪૬ ॥

અને નારાયણ ને શીવજી એ બેનું એકાત્મપણું જ જાં-

ણુવું ॥ કેમજે વેદને વિષે એ બેનુ 'બ્રહ્મરૂપે કરીને પ્રતીપાદન કર્યું છે ॥ ૪૭ ॥

અને અમારા આશ્રીત જે મનુષ્ય તેમણે શાસ્ત્રે કહ્યા જે આપદ ધર્મ તે અશ્વ કાળને વિષે મુખ્યપણે કરીને ક્યારેય અહાણુ ન કરવો ॥ ૪૮ ॥

અને અમારા સત્સંગી તેમણે નીત્યે સૂર્ય ઉગ્યાથી પ્રથમ જગણુ ને શ્રી કૃષ્ણ ભગવાનનું સ્મરણુ કરીને પછી શૌચ વીધી કરવા જણુ ॥ ૪૯ ॥

અને પછી એક સ્થાનકને વિષે બેસીને દાતાણુ કરણું ॥ અને પવિત્ર જગે કરીને સ્નાન કરીને પછી ઘેચેણું વસ્ત્ર એક પેરણું ને એક ચોડણું ॥ ૫૦ ॥

અને તેવાર પછી પવિત્ર પૃથ્વીને વિષે પાથર્યું ને શુદ્ધ ને કોઈ બીજા આસનને અડ્યું ન હોય ને જે ઉપર સારી પેઠે બેસાય એણું જે આસન તેને વીધે પૂર્વ મુખે અથવા ઉત્તર મુખે બેસીને આચમન કરણું ॥ ૫૧ ॥

અને પછી સત્સંગી પુરૂષ માત્રને આંદલે સહીત ઉરદ્વંધ પુંદ્ર તીલક કરણું ॥ અને સુરાસની જે સ્ત્રીઓ તેમણે તો પોતાના ભાલને વિષે કુંકુમનો આંદલો કરવો ॥ ૫૨ ॥

અને વીધવા સ્ત્રી માત્રને તો પોતાના ભાલને વિષે તીલક

ન કરવું ને ચાંદસો પાણુ ન કરવો ॥ અને તે પછી સર્વે જે અ-
મારા સત્સંગી તેમણે મને કરીને કલપ્યાં જે ચંદન પુષ્પાદીક
ઉપચાર તેમણે કરીને શ્રી કૃષ્ણ ભગવાનની માનસી પૂજા કર-
વી ॥ ૫૩ ॥

અને પછી શ્રી કૃષ્ણ ભગવાનની જે ચીત્ર પ્રતિમાં તેનું
આદરથી દર્શન કરી નમસ્કાર કરીને પછી, પોતાના સામર્થ્ય પ્ર-
માણે શ્રી કૃષ્ણનો જે અષ્ટાક્ષર મંત્ર તેનો જપ કરીને તે પછે
પોતાનું વ્યવહારીક કામ કાજ કરવું ॥ ૫૪ ॥

અને જે તો અમારા સત્સંગીમાં અંબરીષ રાજાની પે-
ઠે આત્મનીવેદી એવા ઉત્તમ ભક્ત હોય તેમણે પાણુ પ્રથમ
કહ્યું તેવી રીતે અનુક્રમે કરીને માનસીપૂજા પરજનંત સર્વ કી-
યા કરવી ॥ ૫૫ ॥

અને તે જે આત્મનીવેદી ભક્ત તેમણે પાષાણની અ-
થવા ધાતુની જે શ્રી કૃષ્ણ ભગવાનની પ્રતીમા અથવા શાસ-
ત્રાંમ તેની જે પૂજા તે દેશકાળને અનુસરીને પોતાના સામર્થ્ય
પ્રમાણે પ્રાપ્ત થયાં જે ચંદન પુષ્પ ફળાદીક વસ્તુ તેણે કરીને ક-
રવી ॥ અને પછી શ્રી કૃષ્ણ ભગવાનનો જે અષ્ટાક્ષર મંત્ર તે-
નો જપ કરવો ॥ ૫૬ ॥

અને તે પછી શ્રી કૃષ્ણ ભગવાનનાં જે સ્તોત્ર અથવા

ગ્રંથ તેનો જે પાઠ તે પોતાના સામર્થ્ય પ્રમાણે કરવો ॥ અને જે સંસ્કૃત ભણ્યા ન હોય તેમણે શ્રી કૃષ્ણ ભગવાનનું નામ કીર્તન કરવું ॥ ૫૭ ॥

અને પછી શ્રી કૃષ્ણ ભગવાનને નૈવેદ્ય કરીને પછી તે પ્રસાદી એવું જે અન્ન તે જમવું ॥ અને તે જે આત્મની-વેદી વૈષ્ણવ તેમણે સર્વ કાળને વિષે પ્રીતીએ કરીને શ્રી કૃષ્ણ ભગવાનની સેવા પરાચાર થાવું ॥ ૫૮ ॥

અને નીર્ગુણ કેતાં માયાના જે સત્વાદીક ત્રણ ગુણ તે-ણે રહીત એવા જે શ્રી કૃષ્ણ ભગવાન તેના સંબંધ થકી તે આત્મનીવેદી ભક્તની જે સર્વે ક્રીયા તે નીરગુણ થાય છે તે-હતુ માટે તે આત્મનીવેદી ભક્ત જે તે નીરગુણ કહ્યા છે ॥ ૫૯ ॥

અને એ જે આત્મનીવેદી ભક્ત તેમણે શ્રી કૃષ્ણ ભગવાનને અર્પણ કર્યા વીનાનું જળ પાણુ ક્યારેય ન પીવું ॥ અને પત્ર કંદ ફળાદીક વસ્તુ તે પાણુ શ્રી કૃષ્ણ ભગવાનને અર્પણ કર્યા વીનાનું નજ ખાવું ॥ ૬૦ ॥

અને વળી સર્વે જે અમારા સત્સંગી તેમણે વૃદ્ધપાણુ થકી અથવા કોઈ મોટા આપત્કાળે કરીને અસમર્થપાણું થઈ ગ-યે સને પોતાને સેવ્યાનું જે શ્રી કૃષ્ણનું સ્વરૂપ તે બીજા ભ-

કતને આપીને પોતે પોતાના સામર્થ્ય પ્રમાણે વરતવું ॥ ૬૧ ॥

અને જે શ્રી કૃષ્ણનું સ્વરૂપ પોતાને સેવવાને અર્થે ધર્મ વંશના જે આચાર્ય તેમણેજ આપ્યું હોય ॥ અથવા તે આચાર્યે જે સ્વરૂપની પ્રતીષ્ઠા કરી હોય તે સ્વરૂપનેજ સેવવું અને તે વીના બીજાનું જે શ્રી કૃષ્ણનું સ્વરૂપ તેતો નમસ્કાર કરવા જોગ્ય છે પણ સેવવા જોગ્ય નથી ॥ ૬૨ ॥

અને અમારા જે સર્વે સત્સંગી તેમણે નીત્ય પ્રત્યે સાચકાણે ભગવાનના મંદીર પ્રત્યે જવું અને તે મંદીરને વિષે શ્રી રાધીકાજીના પતી એવા જે શ્રી કૃષ્ણ ભગવાન તેના નામનું ઉચ્ચે સ્વરે કીર્તન કરવું ॥ ૬૩ ॥

અને તે શ્રી કૃષ્ણની જે કથા વારતા તે પરમ આદરથી કરવી ને સાંભળવી ॥ અને ઉછવને દીવસે વાજાંત્રે સહીત શ્રી કૃષ્ણના કીર્તન કરવાં ॥ ૬૪ ॥

અને અમારા આશ્રીત જે સર્વે સત્સંગી તેમણે જે પ્રકારે પૂર્વે કહ્યું એ પ્રકારેજ નિત્ય પ્રત્યે કરવું ॥ અને સંસ્કૃત ને પ્રાકૃત એવા જે સત ગ્રંથ તેમનો અભ્યાસ પણ પોતાની બુદ્ધિને અનુસારે કરવો ॥ ૬૫ ॥

અને જે મનુષ્ય જેવા ગુણે કરીને જુક્ત હોય તે મનુષ્યને તેવા કારણને વિષે વીચારીનેજ પ્રેરવું પણ જે કારણને

વિષે જે જોગ્ય ન હોય તે કારજને વિષે તેને ક્યારેય ન પ્રેરવું
॥ ૬૬ ॥

અને પોતાના જે સેવક હોય તે સર્વેની પોતાના સાનંદ્ય
પ્રમાણે અન્ન વસ્ત્રાદીકે કરીને જથાજોગ્ય સંભાવના નીચેંતર
રાખવી ॥ ૬૭ ॥

અને જે પુરૂષ જેવા ગુણવાળો હોય તે પુરૂષને તેવા વ-
ચને કરી દેશકાળાનુસારે જથાજોગ્ય ખોસાવવો પાણુ એથી બી
જી રીતે ન ખોસાવવો ॥ ૬૮ ॥

અને વીનયે કરીને બુદ્ધિ એવા જે અમારા આશ્રીત સ-
ત્સંગી તેમણે ગુરુ, રાજા, અતી વૃદ્ધ, ત્યાગી, વીદ્વાન ને તપ-
સી એ જ વાગ્યા આવે ત્યારે સન્મુખ ઉડવું તથા આસન આ-
પવું તથા મધુર વચને ખોસાવવું ઇત્યાદીક ક્રીયાએ કરીને એ-
મનું સતમાન કરવું ॥ ૬૯ ॥

અને ગુરુ, દેવ ને રાજા એમને સગીષે તથા સભાને વિ
ષે પગ ઉપર પગ ચઢકાવીને ન બેસવું ॥ તથા વસ્ત્રે કરીને ઢી
ચાણને ખાંચીને ન બેસવું ॥ ૭૦ ॥

અને અમારા આશ્રીત જે સર્વે સત્સંગી તેમણે પોતાના
આચાર્ય સંઘાથે ક્યારેય વીવાદ ન કરવો ॥ અને પોતાના સા-
નંદ્ય પ્રમાણે અન્ન, ધન, વસ્ત્રાદીકે કરીને તે પોતાના આચાર્યને

પૂજ્યા ॥ ૭૧ ॥

અને અમારા જે આશ્રીત જન તેમણે પોતાના આચાર્યને આવતા સાંભળીને આદરથી તત્કાળ સન્મુખ જવું ॥ અને તે આચાર્ય પોતાના ગામથી પાછા પધારે ત્યારે ગામની ભાગોળ સુધી વળાવવા જવું ॥ ૭૨ ॥

અને ઘણુંક છે ક્ષણ જેને વિષે એવું પણ જે કર્મ તે જે તે જોઈને રહીત હોય તો તેનું આચરણ નજ કરવું ॥ કેમજે ધર્મ છે તેજ સર્વ પુરુષાર્થનો આપનારો છે માટે કોઈક ક્ષણના લાભે કરીને ધર્મનો ત્યાગ ન કરવો ॥ ૭૩ ॥

અને પૂર્વ થયા જે મોટા પુરુષ તેમણે પણ જો ક્યારેક અધર્માચરણ કર્યું હોય તો તેનું ગ્રહણ ન કરવું ॥ અને તેમણે જે ધર્માચરણ કર્યું હોય તેનું તો ગ્રહણ કરવું ૭૪ ॥

અને કોઈની પણ જે ગુહ્ય વાર્તા તેના કોઈ ઠેકાણે પણ પ્રકાશ કરવીજ નહીં ॥ અને જે જીવનું જે ૧૧ રીતે સન્માન કરવું ઘટનું હોય તેનું તેવી રીતે સન્માન કરવું પણ સમ દષ્ટીએ કરીને એ મરજતનું ઉત્તંધન કરવું નહીં ॥ ૭૫ ॥

અને અમારા જે સર્વ સત્સંગી તેમણે ચાતુર્માસને વિષે વિશેષ નીયમ ધારવો ને જે મનુષ્ય અસમર્થ હોય તેમણે તો એક શ્રાવણ માસને વિષે વિશેષ નીયમ ધારવો ॥ ૭૬ ॥

અને તે વિશેષ નીચમ તે કીયા તેા ભગવાનની કથા નું શ્રવાણ કરવું ॥ તથા કથા વાંચવી ॥ તથા ભગવાનના ગુણનું કીર્તન કરવું ॥ તથા પંચામૃત સ્નાને કરીને ભગવાનની મહા પુજા કરવી ॥ તથા ભગવાનના મંત્રનો જપ કરવો ॥ તથા સ્નોત્રનો પાઠ કરવો ॥ તથા ભગવાનને પ્રદક્ષિણાઓ કરવી ॥ ૭૭ ॥

તથા ભગવાનને સાષ્ટાંગ નમસ્કાર કરવો ॥ એ જે આ ૪ પ્રકારના નીચમ તે અમે ઉત્તમ માન્યા છે તે માટે એ નીચમમાંથી કોઈક એક નીચમ જે તે આમાસાને વિષે વિશેષ પણે ભક્તીએ કરીને ધારવો ॥ ૭૮ ॥

અને સર્વે જે એકાદશીયું તેમનું વ્રત જે તે આદરથકી કરવું ॥ તથા શ્રી કૃષ્ણ ભગવાનના જે જન્મષાષ્ટમી આદીક જન્મ દીવસ તેમનું વ્રત જે તે આદરથકી કરવું ॥ તથા શીવરાત્રીનું વ્રત જે તે આદરથકી કરવું ॥ અને તે વ્રતના દીવસને વિષે મોટા ઉજવ કરવા ॥ ૭૯ ॥

અને જે દીવસે વ્રતનો ઉપવાસ કર્યો હોય તે દીવસે અતીશે જતને કરીને દીવસની નીંદ્રાનો ત્યાગ કરવો ॥ કેમજે જેમ મૈથુને કરીને મનુષ્યના ઉપવાસનો નાશ થાય છે તેમજ દીવસની નીંદ્રાએ કરીને મનુષ્યના ઉપવાસનો નાશ થઈ જાય છે ॥ ૮૦ ॥

અને સર્વ વૈષ્ણવના રાજ એવા જે શ્રી વલ્લભાચાર્ય તે-
મના પુત્ર જે શ્રી વીઠ્ઠલનાથજી તે જે તે જે વૃત્ત ને ઉછવના
નીર્ણયને કર્તા હવા ॥ ૮૧ ॥

અને તે વીઠ્ઠલનાથજીએ કર્યો જે નીર્ણય તેનેજ અ-
નુસરીને સર્વે વૃત્ત ને ઉછવ કરવા ॥ અને તે વીઠ્ઠલનાથજીએ
કહી જે શ્રી કૃષ્ણગુની સેવા રીતી તેનુજ ગ્રહણ કરવું ॥ ૮૨ ॥

અને સર્વે જે અમારા આશ્રીત તેમણે દારીકા આદીક
જે તીર્થ તેની જગ્યા જે તે પોતાના સામર્થ્ય પ્રમાણે જથાવીધી
એ કરીને કરવી ॥ અને વળી પોતાના સામર્થ્ય પ્રમાણે દીન
જનને વિષે દયાવાન થવું ॥ ૮૩ ॥

અને અમારા જે આશ્રીત તેમણે વીળણુ, શીવ, ગાણપ-
તી, પાર્વતી ને સૂર્ય એ પાંચ દેવ જે તે પૂજ્યપણે કરીને મા-
નવા ॥ ૮૪ ॥

અને જો ક્યારેક ભૂત પ્રેતાદીકનો ઉપદ્રવ થાય ત્યારે તો
નારાયણકવચનો જપ કરવો ॥ અથવા હનુમાનના મંત્રનો
જપ કરવો પણ એ વીના બીજા કોઈ કુદ્ર દેવના સ્તોત્ર મંત્ર-
નો જપ ન કરવો ॥ ૮૫ ॥

અને સૂર્યનું ને ચંદ્રમાનું ગ્રહણ થએ સતે અમારા જે સર્વે
સત્સંગી તેમણે બીજી સર્વે ક્રીયાનો તત્કાળ ત્યાગ કરીને પ-

વીત્ર થઈને શ્રી કૃષ્ણ ભગવાનના મંત્રનો જપ કરવો ॥ ૮૬ ॥

અને તે ગ્રહણ મુકાઈ રહ્યા પછી વસ્ત્રે સહીત સ્નાન કરીને જે અમારા ગૃહસ્થ સત્સંગી હોય તેમણે પોતાના સામર્થ્ય પ્રમાણે દાન કરવું ॥ ને જે ત્યાગી હોય તેમણે ભગવાનની પૂજા કરવી ॥ ૮૭ ॥

અને અમારા સત્સંગી એવા જે ચારે વર્ણના મનુષ્ય તેમણે જન્મનું સૂતક તથા મરાણનું સૂતક તે પોતપોતાનાં સંબંધને અનુસારે કરીને યથા શાસ્ત્ર પાળવું ॥ ૮૮ ॥

અને જે પ્રાજ્ઞાણ વર્ણ હોય તેમણે શમ, દમ, ક્ષમા ને સંતોષ એ આદીક જે ગુણ તેમણે જીકત થવું ॥ અને જે ક્ષત્રી વર્ણ હોય તેમણે શુરવીરપાણું ને ધીરજ એ આદીક જે ગુણ તેમણે જીકત થવું ॥ ૮૯ ॥

અને વૈશ્ય વર્ણ હોય તેમણે કૃષીકર્મ તથા વાણજ વેપાર તથા વ્યાજબટો એ આદીક જે વૃત્તીયું તેમણું કરીને વરતવું ॥ અને જે શુદ્ર વર્ણ હોય તેમણે પ્રાજ્ઞાણાદીક ત્રણ વર્ણની સેવા કરવી ॥ એ આદીક જે વૃત્તીયું તેમણું કરીને વરતવું ॥ ૯૦ ॥

અને જે દ્વીજ હોય તેમણે ગર્ભાધાનાદીક સંસ્કાર તથા આનહીક તથા શ્રાદ્ધ એ ત્રણ જે તે પોતપોતાના ગૃહ સૂત્રને અનુસારે કરીને જેવો જેનો અવસર હોય ને જેવી ધન સંપત્તી

હોય તે પ્રમાણે કરવાં ॥ ૯૧ ॥

અને ક્યારેક જાણે અથવા અજાણે જે નાનું મોટું પાપ થઈ જાય તે પોતાની શક્તી પ્રમાણે તે પાપનું પ્રાયશ્ચીત કરવું ॥ ૯૨ ॥

અને ચાર વેદ તથા વ્યાસસૂત્ર તથા શ્રીમદ્ભાગવત નામે પુરાણ ॥ તથા મહાભારતને વિષે તે શ્રી વીષ્ણુસહસ્રનામ ॥ ૯૩ ॥

તથા શ્રી ભગવદ્ગીતા તથા વીદુરજીની કહેલી જે નીતી ॥ તથા સ્કંદપુરાણનો જે વીષ્ણુખંડ તેને વિષે રહ્યું એવું જે શ્રી વાસુદેવમાહાત્મ ॥ ૯૪ ॥

અને ધર્મ શાસ્ત્રના મધ્યમાં રહી એવી જે યાજ્ઞવલ્ક્ય રૂષીની સ્મૃતી એ જે આઠ સત શાસ્ત્ર તેઅમને ઇષ્ટ છે ॥ ૯૫ ॥

અને પોતાના હીતને ઇછતા એનાં જે અમારા સર્વે શીષ્ય તેમણે એ આઠ સત શાસ્ત્ર જે તે સાંભળવાં ॥ અને અમારા આશ્રીત જે દીજ તેમણે એ સત શાસ્ત્ર જે તે ભણવાં તથા ભણાવવાં તથા એમની કથા કરવી ॥ ૯૬ ॥

અને તે આઠ સત શાસ્ત્રમાંથી આચાર વ્યવહાર ને પ્રાયશ્ચીત એ ત્રણનો જે નીર્ણય કરવો તેને વિષે તે મીતાક્ષરા ટીકાએ જુક્ત એવી જે યાજ્ઞવલ્ક્ય રૂષીની સ્મૃતી તેનું અ-

હાણ કરવું ॥ ૯૭ ॥

અને વળી એ આઠ સત શાસ્ત્રને વિષે જે શ્રીમદ્ભાગ-
વત પુરાણ તેના દશમ ને પંચમ નામે જે બે સ્કંધ તે જે તે
શ્રી કૃષ્ણ ભગવાનના માહાત્મ જાણવાને અર્થે સર્વથી અધીક
પણે જાણવા ॥ ૯૮ ॥

અને દસમસ્કંધ તથા પંચમસ્કંધ તથા યાજ્ઞવલ્કય સ્મૃ-
તી એ જે ત્રણ તે અનુક્રમે કરીને અમારું ભક્તી શાસ્ત્ર, યોગ
શાસ્ત્ર ને ધર્મ શાસ્ત્ર છે કહેતાં દસમસ્કંધ ને ભક્તી શાસ્ત્ર છે ને
પંચમસ્કંધ તે યોગ શાસ્ત્ર છે ને યાજ્ઞવલ્કય સ્મૃતી તે ધર્મ શા-
સ્ત્ર છે એમ જાણવું ॥ ૯૯ ॥

અને શ્રી રામાનુજાયે કહ્યું એવું જે વ્યાસમૂત્રનું
શ્રી ભાષ્ય તથા શ્રી ભગવદ્ગીતાનું ભાષ્ય એ જે બે તે અમારું
અધ્યાત્મ શાસ્ત્ર છે એમ જાણવું ॥ ૧૦૦ ॥

અને એ સર્વે સત શાસ્ત્રને વિષે જે વચન જે તે શ્રી કૃષ્ણ
ભગવાનનું સ્વરૂપ તથા ધર્મ તથા ભક્તી તથા વૈરાગ્ય એ ચાર
ના અતી ઉત્કર્ષપાણને કહેતા હોય ॥ ૧૦૧ ॥

તે વચન જે તે બીજા વચન કરતાં પ્રધાનપણે માનવાં ॥
અને તે શ્રી કૃષ્ણ ભગવાનની ભક્તી જેને ધર્મે સહીતજ કરવી
એવી રીતે સર્વે સત શાસ્ત્રનું રહસ્ય છે ॥ ૧૦૨ ॥

અને ધુતી ને સ્મૃતી તેમણે પ્રતીપાદન કર્યો એવો જો
સદાચાર ને ધર્મ જાણવો ॥ અને શ્રી કૃષ્ણ ભગવાનને વિષે મ-
હાત્મ જ્ઞાને સહીત જો ઘણો સ્નેહ તે ભક્તી જાણવી ॥ ૧૦૩ ॥

અને શ્રી કૃષ્ણ ભગવાન વીના અન્ય પદાર્થમાં પ્રીતી ન-
હીં તે વૈરાગ્ય જાણવો ॥ અને જીવ માયા ને ઇશ્વર તેમના સ્વ
રૂપને રૂડી રીતે જાણવું તેને જ્ઞાન કહીયે ॥ ૧૦૪ ॥

અને જો જીવ છે તે હૃદયને વિષે રહ્યો છે ને આજૂં સ
રખો સુક્ષ્મ છે ને ચૈતન્ય રૂપ છે ને જાણનારો છે ને પોતાની
જ્ઞાન સક્તીયે કરીને નખથી શીખા પરજાત સમગ્ર પોતાના
દેહ પ્રત્યે વ્યાપીને રહ્યો છે ને અછેદ્ય, અભેદ્ય, અવર, અમ-
ર ઇત્યાદીક છે સક્ષાણ જોનાં એવો જીવ છે એમ જાણવો ॥
૧૦૫ ॥

અને જો માયા છે તે ત્રિગુણાત્મક છે ને અંધકારરૂપ
છે ને શ્રી કૃષ્ણ ભગવાનની શક્તી છે ॥ ને આ જીવને દેહ
તથા દેહના જો સંબંધી તેમને વિષે અહંમત્વની કરાવનારી
છે એમ માયાને જાણવી ॥ ૧૦૬ ॥

અને જો ઇશ્વર છે તે જોમ હૃદયને વિષે જીવ રહ્યો છે
તેમ જીવને વિષે અંતર્યામીપણું કરીને રહ્યા છે ॥ ને સ્વતંત્ર છે
ને સર્વ જીવને કર્મફળના આપનારો છે એમ ઇશ્વરને જાણવો ॥
૧૦૭ ॥

અને તે ઇશ્વર તે કીચા તો પરબ્રહ્મ પુરૂષોત્તમ એવા શ્રી કૃષ્ણ ભગવાન તે ઇશ્વર છે ॥ અને તે શ્રી કૃષ્ણ જે તે આપણા ઇષ્ટ દેવ છે ને ઉપાસના કરવા જોગ છે ને સર્વ અવતારના કારણ છે ॥ ૧૦૮ ॥

અને સમર્થ એવા જે તે શ્રી કૃષ્ણ તે જે તે રાધાજીએ જીત્ત હોય ત્યારે રાધા કૃષ્ણ એવે નામે જાણવા ॥ અને રૂ-કમણીરૂપ જે લક્ષ્મી તેણે જીત્ત હોય ત્યારે લક્ષ્મીનારાયણ એવે નામે જાણવા ॥ ૧૦૯ ॥

અને એ શ્રી કૃષ્ણ જે તે અરજીને જીત્ત હોય ત્યારે નર નારાયણ એવે નામે જાણવા ॥ અને વળી તે શ્રી કૃષ્ણ જે તે બળભદ્રાદીકના જોગે કરીને તે તે નામે કહેવાય છે એમ જાણવું ॥ ૧૧૦ ॥

અને એ જે રાધાદીક ભક્ત તે જે તે ક્યારેક તો તે શ્રી કૃષ્ણ ભગવાનને પડખે હોય છે અને ક્યારેક તો અતી સ્નેહ કરીને શ્રી કૃષ્ણ ભગવાનના અંગને વિષે રહે છે ત્યારે તો તે શ્રી કૃષ્ણ ભગવાન એકલા જ હોય એમ જાણવા ॥ ૧૧૧ ॥

એ હેતુ માટે એ શ્રી કૃષ્ણ ભગવાનનાં જે સ્વરૂપ તેમને વિષે સર્વ પ્રકારે કરીને ભેદ ન જાણવો ॥ અને ચતુર્ભુજપાણું અષ્ટભુજપાણું, સહસ્રભુજપાણું ઇત્યાદીક જે ભેદ જાણાય છે તે

તો દ્વીભુજ એવા જે તે શ્રી કૃષ્ણ તેની ઇચ્છાએ કરીને છે એમ જાણવું ॥ ૧૧૨ ॥

અને એવા જે તે શ્રી કૃષ્ણ ભગવાન તેની જે ભક્તી તે જે તે પૃથ્વીને વિષે સર્વ મનુષ્ય તેમને કરવી ॥ અને તે ભક્તી થકી બીજું એવું કલ્યાણકારી સાધન કંઈ નથી એમ જાણવું ॥ ૧૧૩ ॥

અને વીધાદીક ગુણવાળા જે પુરૂષ તેમના ગુણવાનપણાનું એજ પરમ ફળ જાણવું ॥ કીયું તો જે શ્રી કૃષ્ણ ભગવાનને વિષે ભક્તી કરવી ને સતસંગ કરવો ॥ અને એ ભક્તી ને સતસંગ એ બે વીના તો વીદ્યાન હોય તોપણ અધોગતીને પામે છે ॥ ૧૧૪ ॥

અને શ્રી કૃષ્ણ ભગવાન તથા શ્રી કૃષ્ણ ભગવાનના જે અવતાર તે જે તે ધ્યાન કરવા જોગ્ય છે તથા શ્રી કૃષ્ણ ભગવાનની જે પ્રતીમા તે પણ ધ્યાન કરવા જોગ્ય છે માટે એમનું ધ્યાન કરવું ॥ અને મનુષ્ય ને દેવાદીક જે જીવ તે તો શ્રી કૃષ્ણ ભગવાનના ભક્ત હોય ને પ્રભુવેતા હોય તોપણ ધ્યાન કરવા જોગ્ય નથી માટે એમનું ધ્યાન ન કરવું ॥ ૧૧૫ ॥

અને સ્થૂળ, સુક્ષ્મ ને કારણ એ જે ત્રણ દેહ તે થકી વી-લક્ષણ એવો જે પોતાનો જીવાત્મા તેને પ્રભુરૂપની ભાવનાએ

કરીને પછી તે બ્રહ્મરૂપે કરીને શ્રી કૃષ્ણ લગવાનની ભક્તી જે તે સર્વકાળને વિષે કરવી ॥ ૧૧૬ ॥

અને શ્રીમદ્ભાગવત પુરાણના જે દસમસ્કંધ તે જે તે નીત્ય પ્રત્યે આદરથકી સાંભળવો અથવા વર્ષોવર્ષ એકવાર સાંભળવો ॥ અને જે પંડીત હોય તેમણે નીત્ય પ્રત્યે વાંચવો અથવા વર્ષોવર્ષ એકવાર વાંચવો ॥ ૧૧૭ ॥

અને એ જે દસમસ્કંધ તેનું પુરસ્ચરાણ જે તે પ્રાણ્ય સ્થાનકને વિષે પોતાના સામર્થ્ય પ્રમાણે કરાવવું ॥ અને વળી વીળ્યું સહસ્ર નામ આદીક જે સત શાસ્ત્ર તેનું પુરસ્ચરાણ પણ પોતાના સામર્થ્ય પ્રમાણે કરવું કરાવવું ॥ તે પુરસ્ચરાણ કેવું છે તે પોતાના મનવાંછીત રૂળને આપે એવું છે ॥ ૧૧૮ ॥

અને કષ્ટની દેનારી એવી કોઈ દેવ સંબંધી આપદા આવી પડે ॥ તથા મનુષ્ય સંબંધી આપદા આવી પડે ॥ તથા રોગાદીક આપદા આવી પડે તેને વિષે જેમ પોતાની ને ખીજની રક્ષા થાય તેમ વરતવું પણ ખીજ રીતે ન વરતવું ॥ ૧૧૯ ॥

અને આચાર, વ્યવહાર ને પ્રાયશ્ચીત એ જે ત્રણવાના તે જે તે દેશ, કાળ, અવસ્થા, દ્રવ્ય, જાતી ને સામર્થ્ય એટલાને અનુસારે કરીને જાણવા ॥ ૧૨૦ ॥

અને અમારું જે મત તે વીશીષ્ટા દ્વૈત છે એમ જાણવું
અને અમને પ્રીય એવું જે ધામ તે ગોલોક છે એમ જાણવું ॥
અને તે ધામને વિષે બ્રહ્મરૂપે કરીને શ્રી કૃષ્ણ ભગવાનની સેવા
કરવી તે અમે મુક્તી માની છે એમ જાણવું ॥ ૧૨૧ ॥

અને આ જે પૂર્વે સર્વે ધર્મ કહ્યા તે જે તે અમારા આ-
શ્રીત જે ત્યાગી, ગૃહસ્થ, બ્રાહ્મણ, ભાઈ સર્વે સતસંગી તેમનાં સા-
માન્ય ધર્મ કહ્યા છે ॥ કેતાં સર્વે સતસંગી માત્રને સરખા પાળવા-
ના છે ॥ અને હવે એ સર્વેના જે વિશેષ ધર્મ છે તે પ્ર-
થક પ્રથકપણે કરીને કહીએ છીએ ॥ ૧૨૨ ॥

હવે પ્રથમ ધર્મ ાંશી જે આચાર્ય તે તેમની પત્નીયું તે-
ના જે વિશેષ ધર્મ તે કહીએ છીએ ॥ અમારા મોટા ભાઈ તે ના-
ના ભાઈ તેમના પુત્ર જે અયોધ્યાપ્રસાદ અને રઘુવીર તેમણે
પોતાના સમીપ સંબંધ વીનાની જે બીજી સ્ત્રી તેમને મંત્ર ઉ-
પદેશ ક્યારેય ન કરવો ॥ ૧૨૩ ॥

અને તે સ્ત્રીને ક્યારેય પણ અણુ નહીં ને તે સાથે બા-
લવું નહીં ॥ અને કોઈ જીવને વિષે કુરપણું ન કરવું ॥ અને
કોઈની થાપણ ન રાખવી ॥ ૧૨૪ ॥

અને વ્યવહાર કારજને વિષે કેનુ પણ જમાન ગરૂ ન ક-
રવું ॥ અને કોઈ આપત્કાળ આવી પડે તો ભીક્ષા માગીને

પોતાના નીર્વાહ કરીને તે આપત્કાળને આજંગવો પાશુ કોઈનું
કરજ તો ક્યારેય ન કરવું ॥ ૧૨૫ ॥

અને પોતાના જે શીષ્ય તેમણે ધર્મ નીમીત્ત પોતાને આ-
પ્યું જે અન્ન તે વેચવું નહીં ને તે અન્ન જીનુ થાય તો તે જીનુ
કોઈકને દઈને નવું લેવું ॥ અને એવી રીતે જે જીનાનુ નવું
કરીએ તે વેચવું ન કહેવાય ॥ ૧૨૬ ॥

અને ભાદરવા સુદી ચતુર્થીને દીવસે ગણપતીની પૂજા
કરવી ॥ તથા આશો વદી ચતુર્દશીને દીવસે હનુમાનની પૂજા
કરવી ॥ ૧૨૭ ॥

અને અમારે આશ્રીત જે સર્વે સતસંગી તેમના ધર્મની
રક્ષા કરવાને અર્થે એ સર્વેના ગુરૂપણને વિષે અમે સ્થાપન ક-
ર્ધા એવા જે તે અઘોઘ્યાપ્રસાદ ને રઘુવીર તેમણે મુમુક્ષુ જનને
દીક્ષા આપવી ॥ ૧૨૮ ॥

અને પોતાના આશ્રીત જે સર્વે સતસંગી તેમને અધી-
કાર પ્રમાણે પોતપોતાના ધર્મને વિષે રાખવા ॥ અને સાધુને
આદરથકી માનવા ॥ તથા સત શાસ્ત્રનો અભ્યાસ જે તે આદરથકી
કરવો ॥ ૧૨૯ ॥

અને મોટાં જે મંદીર તેમને વિષે અમે સ્થાપન કર્યાં
એવા જે શ્રી લક્ષ્મિનારાયણ આદીક શ્રી કૃષ્ણના સ્વરૂપ તેમ-

ની જે સેવા તે યથાવીધીયે કરીને કરવી ॥ ૧૩૦ ॥

અને ભગવાનના મંદીર પ્રત્યે આવ્યો જે હરકોઈ અ-
ન્નાર્થી મનુષ્ય તેની પોતાના સામર્થ્ય પ્રમાણે અન્નને દાને કરી
ને આદરથકી સંભાવના કરવી ॥ ૧૩૧ ॥

અને વીધાર્થી ભાગ્યાવ્યાની શાળા કરાવીને પછી તેમાં
એક વિદ્વાન 'બ્રાહ્મણ'ને રાખીને પૃથ્વીને વિષે સદ્વીધાની પ્રવ-
ર્તિ કરાવવી ॥ કેમજે વીધા દાને કરાંને મોટું પુન્ય થાય છે ॥
૧૩૨ ॥

અને હવે એ અયોધ્યાપ્રસાદ ને રઘુવીર એ બેની જે પ-
ત્નીયું તેમણે પોતપોતાના પત્નીની આજ્ઞાએ કરીને સ્ત્રીયું નેજ શ્રી
કૃષ્ણના મંત્રનો ઉપદેશ કરવો પણ પુરૂષને ન કરવો ॥ ૧૩૩ ॥

અને વળી તે બે જાણાની જે પત્નીયું તેમણે પોતાના સ-
મીપ સંબંધ વિનાના જે પુરૂષ તેમનો સ્પર્શ ક્યારેય ન કરવો
॥ ન તેમની સાથે બોલવું નહીં ॥ ન તેમને પોતાનું મુખ
પણ ન દેખાડવું ॥ એવી રીતે ધર્મવંશી આચાર્ય ન તેમની પ-
ત્નીયું તેમના જે વિશેષ ધર્મ તે કહ્યા ॥ ૧૩૪ ॥

હવે ગૃહસ્થાશ્રમીના જે વિશેષ ધર્મ છે તે કહીએ છીએ ॥
અમારે આશ્રીત જે ગૃહસ્થાશ્રમી પુરૂષ તેમણે પોતાના સમી-
પ સંબંધ વિનાની જે વીધવા સ્ત્રીયું તેમનો સ્પર્શ ન કર-

વો ॥ ૧૩૫ ॥

અને તે ગૃહસ્થાશ્રમી પુરૂષ તેમણે જવાન અવસ્થાએ જી
ક્ત એવી જે પોતાની મા, બેન ને દીકરી તે સંઘાથે પાણુ આ
પટકાળ વીના એકાંત સ્થળને વિષે ન રહેવું ॥ અને પોતાની
સ્ત્રીનું ઘન કોઈને ન કરવું ॥ ૧૩૬ ॥

અને જે સ્ત્રીને કોઈ પ્રકારના વ્યવહારે કરીને રાજનો
પ્રસંગ હોય તેવી સ્ત્રીનો પ્રસંગ તે કોઈ પ્રકારે પાણુ નજ કર-
વો ॥ ૧૩૭ ॥

અને તે ગૃહસ્થાશ્રમી તેમણે પોતાને ઘર આવ્યો એવો
જે અતીથી તેને પોતાના સામર્થ્ય પ્રમાણે અન્નાદીકે કરીને પુ-
જવો ॥ અને વળી હોમાદીક જે દેવ કર્મ ને શ્રાદ્ધાદીક જે પી
તૃ કર્મ તે જે તે પોતાના સામર્થ્ય પ્રમાણે જથાવીધી જેમ ઘટે
તેમ કરવું ॥ ૧૩૮ ॥

અને અમારા આશ્રીત જે ગૃહસ્થ તેમણે માતા, પીતા ને
ગુરૂ તથા રોગાતુર એવો જે કોઈ મનુષ્ય તેમની જે સેવા તે જી-
વત પરજંત પોતાના સામર્થ્ય પ્રમાણે કરવી ॥ ૧૩૯ ॥

અને વળી પોતાના વાર્ણાશ્રમને ઘટીત એવો જે ઉદ્યમ
તે પોતાના સામર્થ્ય પ્રમાણે કરવો ॥ અને કૃશીવૃત્તીવાળા જે ગૃ-
હસ્થ સત્સંગી તેમણે બગદીયાના વૃશાણુનો ઉછેદ ન કરવો ॥

૧૪૦ ॥

અને તે ગૃહસ્થ સતસંગી તેમણે પોતાના સામર્થ્ય પ્રમાણે સમયને અનુસરીને જેટલો પોતાના ઘરમાં વરે હોય તેટલા અન્ન દ્રવ્યનો સંગ્રહ તે કરવો ॥ અને જેના ઘરમાં પશુ હોય એવા જે ગૃહસ્થ તેમણે પોતાના સામર્થ્ય પ્રમાણે ચાર પુળાનો સંગ્રહ કરવો ॥ ૧૪૧ ॥

અને ગાય, બળદ, ભેંસ, ઘોડા આદીક જે પશુ તેમની ત્રાણ જળાદીકે કરીને પોતાવને જો સંભાવના થાય તો તે પશુને રાખવાં ને જો સંભાવના ન થાય તો ન રાખવાં ॥ ૧૪૨ ॥

અને સાક્ષિયે સહીત લખત કર્યા વીના તો પોતાના પુત્ર ને મીત્રાદીક સાથે પણ પૃથ્વી ને ધનના લેણદેણે કરીને વ્યવહાર જે તે ક્યારેય ન કરવો ॥ ૧૪૩ ॥

અને પોતાનું અથવા બીજાનું જે વીવાહ સંબંધી કારણ તેને વિષે આપવા જોગ્ય જે ધન તેનું સાક્ષિયે સહીત લખત કર્યા વીના કેવળ બોલીજ ન કરવી ॥ ૧૪૪ ॥

અને પોતાની ઉપજનું જે દ્રવ્ય તેનેજ અનુસારે નીરંતર ખરચ કરવો પણ તે ઉપરાંત ન કરવો ॥ અને જે ઉપજ કરતાં વધારે ખરચ કરે છે તેને મોટું દુષ્પ થાય છે એમ સર્વે ગૃહસ્થને મનમાં જાણવું ॥ ૧૪૫ ॥

અને પોતાના વ્યવહાર કારજને વિષે જેટલા ધનની ઉ-
પજ હોય તથા જેટલો ખર્ચ હોય તે બેન સંભારીને નીત્ય
પ્રત્યે રૂડા અક્ષરે કરીને પોતાને તેનું નામુ લખવું ॥ ૧૪૬ ॥

અને જે ગૃહસ્થાશ્રમી સતસંગી તેમણે પોતાની જે વૃત્તી
ને ઉદ્યમ તેથકી પાંચ્યું જે ધન ધાન્યાદીક તે થકી દશમો ભાગ
કાઢીને શ્રી કૃષ્ણ ભગવાનને અર્પણ કરવો ॥ અને જે વ્યવ-
હારે દુર્ભણ હોય તેમણે વીશમો ભાગ અર્પણ કરવો ॥ ૧૪૭ ॥

અને એકાદશી આદીક જે વૃત્ત તેમનુ જે ઉદ્યાપન તે જે
તે પોતાના સામર્થ્ય પ્રમાણે જથા શાસ્ત્ર કરવું ॥ તે ઉદ્યાપન
કેવું છે તો પોતાના મનવાંછીત ક્ષણનું આપનારું છે ॥ ૧૪૮ ॥

અને શ્રાવણ માસને વિષે શ્રી મહાદેવનું પૂજન જે તે
બીલ્વ પત્રાદીકે કરીને મીઠી પૂર્વક સર્વ પ્રકારે પોતાને કરવું અ-
થવા બીજા પાસે કરાવવું ॥ ૧૪૯ ॥

અને પોતાના જે આચાર્ય તેથકી તથા શ્રી કૃષ્ણ ભગવા-
નના જે મંદીર તેથકી કરજ ન કાઢવું ॥ અને વળી તે પોતાના
આચાર્ય થકી ને શ્રી કૃષ્ણના મંદીરથકી પોતાના વ્યવહારને
અર્થે પાત્ર, ઘરેણાં ને વસ્ત્રાદીક જે વસ્તુ તે માગી લાવવાં નહીં
॥ ૧૫૦ ॥

અને શ્રી કૃષ્ણ ભગવાન તથા પોતાના ગુરૂ તથા સાધુ

એમના દર્શન કરવાને અર્થે જાતે સતે મારગને વિષે પારકું અ-
ન્ન ખાવું નહીં ॥ તથા શ્રી કૃષ્ણ ભગવાન તથા પોતાના ગુરૂ
તથા સાધુ તેમના જે સ્થાનક તેમને વિષે પાણુ પારકું અન્ન
ખાવું નહીં ॥ કેમજે તે પારકું અન્ન તો પોતાના પ્રુણ્યને હરી લે
એવું છે માટે પોતાની ગાડનું ખરચ ખાવું ॥ ૧૫૧ ॥

અને પોતાનું કામકાજ કરવાને તેડ્યા જે મજૂર તેમને
જેટલું ધન અથવા ધાન્ય દીધાનું કહ્યું હોય તે પ્રમાણેજ આ-
પવું પણ તેમાંથી આપ્યું ન આપવું ॥ અને પોતા પાસે કોઈ
કરજ માગતો હોય ન તે કરજ દઈ ચુક્યા હોઈયે તે વાતને છાં-
ની ન રાખવી ॥ તથા પોતાના વંશ તથા કન્યાદાન તે પણ છાં-
નું ન રાખવું અને કુષ્ટ એવા જે જન તેમની સાથે વ્યવહાર
ન કરવો ॥ ૧૫૨ ॥

અને જે ઠેકાણે પોતે રહેતા હોઈયે તે ઠેકાણે કોઈક કઠણ
ભૂંડો કાળ અથવા શત્રુ અથવા રાજા તેમના ઉપદ્રવે કરીને સ-
ર્વ પ્રકારે પોતાની ભાજ જતી હોય કે ધનના નાશ થતો હોય કે
પોતાના પ્રાણનો નાશ થતો હોય ॥ ૧૫૩ ॥

અને તે પોતાનું મૂળ ગરાસનું તથા વતનનું ગામ હોય
તોપણ તેના વીવેકી એવા જે અમારા સત્સંગી ગૃહસ્થ તેમ-
ણે તત્કાળ ત્યાગ કરી દેવો ન જ્યાં ઉપદ્રવ ન હોય તેવો જે

ખીજે દશ તે પ્રત્યે જઈને સુખેથી રહેવું ॥ ૧૫૪ ॥

અને ધનાઢય એવા જે ગૃહસ્થ સતસંગી તેમણે હોંસાયે રહીત એવા જે વિષય સંબંધી જસ તે કરવા ॥ તથા તીર્થને વિષે તથા દ્વાદશી આદીક પર્વ તેને વિષે બ્રાહ્મણ તથા સાધુ તેમને જમાડવા ॥ ૧૫૫ ॥

અને તે ધનાઢય એવા જે ગૃહસ્થ સતસંગી તેમણે ભગવાનના મંદીરને વિષે મોટા ઉછવ કરવા ॥ તથા સુપાત્ર એવા જે બ્રાહ્મણ તેમને નાના પ્રકારનાં દાન દેવાં ॥ ૧૫૬ ॥

અને અમારે આશ્રીત એવા જે સતસંગી રાજા તેમણે ધર્મશાસ્ત્રને આસરીને પોતાના પુત્રની પેઠે પોતાની પ્રજાનું પાલન કરવું અને પૃથ્વીને વિષે ધર્મનું સ્થાપન કરવું ॥ ૧૫૭ ॥

અને તે રાજા તેમણે રાજ્યના જે સાત અંગ તથા ચાર ઉપાય તથા છ ગુણ તે જે તે લક્ષણે કરીને જ્યાર્ય પાણે જાણવા ॥ અને તીર્થ જે ચાર મોકલ્યાના સ્થાનક, તથા વ્યવહારના જાણનારા જે સભાસદ, તથા દંડવા જોગ્ય જે માણસ, તથા દંડવા જોગ્ય નહીં એવા જે માણસ એ સર્વેને લક્ષણે કરીને જ્યાર્ય પાણે જાણવાં ॥ ૧૫૮ ॥

હવે સુવાસની બાઈયુંના વિશેષ ધર્મ કહીએ છીએ ॥ અમારે આશ્રીત જે સુવાસની બાઈયું તેમણે પોતાનો પતી અંધ

હોય, રોગી હોય, દરીદ્રી હોય, નપુંસક હોય તોપણ તેને ઇશ્વરની પેઠે સેવવો ॥ અને તે પતી પ્રત્યે કટુક વચન ન બોલવું ॥ ૧૫૯ ॥

અને તે સુવાસની સ્ત્રીયું તેમણે રૂપ ન જોયન તેણે જીવન ને ગુણવાન એવો જે અન્ય પુરૂષ તેના પ્રસંગ સહજ સ્વભાવે પણ નજ કરવો ॥ ૧૬૦ ॥

અને પતીવ્રતા એવી જે સુવાસની સ્ત્રીયું તેમણે પોતાની નાભી, સાપસ ને છાતી તેને ખીજે પુરૂષ દષ્ટિ એમ ન વસ્તવું ॥ અને ઓઢ્યાના વસ્ત્ર વીના ઉઘાડે સરીરે ન રહેવું ॥ અને ભાંડ ભવાઈ જેવા ન જવું ॥ અને નીલિજ એવી જે સ્ત્રીયું તથા સૈરોણી કાંમતી ન પુશ્ચલી એવી જે સ્ત્રીયું તેમના સંગ ન કરવો ॥ ૧૬૧ ॥

અને તે સુવાસની સ્ત્રીયું તેમણે પોતાના પતી પરદશ ગચેસને આહુપણ ન ધારવાં ॥ ને રૂઝાં વસ્ત્ર ન પેરવાં ॥ ને પારકે ઘેર બેસવા ન જવું ॥ અને હાસ્ય વીનાદાદીકનો ત્યાગ કરવો ॥ ૧૬૨ ॥

હવે વીધવા સ્ત્રીયુંના વિશેષ ધર્મ કહીએ છઈએ ॥ અમારે આશ્રીત જે વીધવા સ્ત્રીયું તેમણે તો પતી બુદ્ધીએ કરીને શ્રી કૃષ્ણ ભગવાનને સેવવા ॥ અને પોતાના પીતા, પુત્રાદીક જે

સંબંધી તેમની આજ્ઞાને વિષે વરતણું પાણુ સ્વતંત્રપણે ન વર-
તણું ॥ ૧૬૩ ॥

અને તે વીધવા સ્ત્રીયું તેમણે પોતાના સમીપ સંબંધ વી-
નાના જે પુરૂષ તેમનો સ્પર્શ ક્યારેય ન કરવો ॥ અને પોતાની
જોખન અવસ્થાને વિષે અવસ્ય કારણ વીના સમીપ સંબંધ
વીનાના જે જીવાન પુરૂષ તેમની સાથે ક્યારેય પાણુ બોલણું
નહીં ॥ ૧૬૪ ॥

અને ધાવણું જે બાળક તેના સ્પર્શને વિષે તો જેમ પ-
શુને અડી જવાય ને દોષ નથી તેમ દોષ નથી ॥ અને કોઈ
અવસ્યનું કામકાજ પડે તેને વિષે કોઈક વૃદ્ધ પુરૂષને અડી જ-
વાય તથા તે વૃદ્ધ સાથે બોલાય તેને વિષે દોષ નથી ॥ ૧૬૫ ॥

અને તે વીધવા સ્ત્રીયું તેમણે પોતાના સમીપ સંબંધ
વીનાના જે પુરૂષ તે થકી કોઈ વીધા પાણુ ન ભણુચી ॥ અને
વ્રત ઉપવાસે કરીને વારંવાર પોતાના દેહનું દમન કરણું ॥
૧૬૬ ॥

અને તે વીધવા સ્ત્રીયું તેમણે પોતાના ઘરમાં પોતાના
જીવત પરજાત દેહ નીર્વાહ થાય એટલુંજ જો ધન હોય તો તે
ધન જે તે ધર્મ કારજને વિષે પાણુ ન આપણું ॥ અને જો તેથી
અધીક હોય તો આપણું ૧૬૭ ॥

અને તે વીધવા સ્ત્રીયું તેમણે એકવાર અહાર કરવો ને પૃથ્વીને વિષે સુષું ॥ અને મૈથુનાશકત એવાં જે પશુ પક્ષી આદીક છવ પ્રાણી માત્ર તેમને ક્યારેય પણ જાણીને જોવાં નહીં ॥ ૧૬૮ ॥

અને તે વીધવા સ્ત્રીયું તેમણે સુવાસની સ્ત્રીના જેવો વેશ ન ધારવો ॥ તથા સંન્યાસણી તથા વેરાગણુ તેના જેવો વેશ ન ધારવો ॥ અને પોતાના દેશ, કુળ ને આચાર તેને વીરુદ્ધ એવો જે વેસ તે પણ ક્યારેય ન ધારવો ॥ ૧૬૯ ॥

અને ગર્ભની પાડનારી જે સ્ત્રી તેના સંગ ન કરવો અને તેને સ્પર્શ પણ ન કરવો ॥ અને પુરુષના રસ શૃંગાર સંબંધી જે વારતા તે ક્યારેય ન કરવી ને ન સાંભળવી ॥ ૧૭૦ ॥

અને જીવાન અવસ્થાને વિષે રહી એવી જે વીધવા સ્ત્રીયું તેમણે જીવાન અવસ્થાવાળા જે પોતાના સંબંધી પુરુષ તેમની સંઘાથે પણ એકાંત સ્થળને વિષે આપરકાળ પડયા વીના ન રહેવું ॥ ૧૭૧ ॥

અને હોળીની રમત ન કરવી ને આભૂષણાદીકતું ધાસણુ ન કરવું ॥ અને સુવાર્ણાદીક ધાતુના તારે જીકત એવાં જે સ્ત્રીણાં વસ્ત્ર તેનું ધારણુ પણ ક્યારેય ન કરવું ॥ ૧૭૨ ॥

અને સુવાસની ને વીધવા એવી જે સ્ત્રીયું તેમણે વસ્ત્ર

પેર્યા વીના નાહાણું નહીં ॥ અને પોતાનું જે રજસ્વળાપાણું તે કોઈ પ્રકારે ગુપ્ત ન રાખણું ॥ ૧૭૩ ॥

અને વળી રજસ્વળા એવી જે સુવાસની ને વીંધવા સ્ત્રી યું તે ત્રણ દીવસ સુધી કોઈ મનુષ્યને તથા વસ્ત્રાદીકને અડે નહીં ॥ અને ચોથે દીવસે નાહીને અડણું ॥ એવી રીતે ગૃહસ્થા શ્રમી એવા જે પુરૂષ ને સ્ત્રીયું તેમના જે આ વિશેષ ધર્મ કહ્યા તે સર્વે ધર્મવંશી આચાર્ય ને તેમની પત્નીયું તેમણે પણ પાળવા કેમજે એ ગૃહસ્થ છે ॥ ૧૭૪ ॥

હવે નૈષ્ઠીક પ્રત્યચારીના જે વિશેષ ધર્મ તે કહીએ છીએ ॥ અમારે આશ્રીત જે નૈષ્ઠીક પ્રત્યચારી તેમણે સ્ત્રી માત્રનો સ્પર્શ ન કરવો ॥ અને તે સ્ત્રીયું સંઘાથે બોલણું નહીં ને જાણીને તે સ્ત્રીયું સનમુખ જોણું નહીં ॥ ૧૭૫ ॥

અને તે સ્ત્રીયુંની વારતા ક્યારેય ન કરવી ને ન સાંભળવી ॥ અને જે સ્થાનકને વિષે સ્ત્રીયુંનો પગ ફર હોય તે સ્થાનકને વિષે સ્નાનાદીક ક્રીયા કરવા ન જાણું ॥ ૧૭૬ ॥

અને દેવતાની પ્રતીમા વીના ખીજ જે સ્ત્રીની પ્રતીમા ચીત્રની અથવા કાષ્ઠાદીકની હોય તેનો સ્પર્શ ન કરવો ॥ અને જાણીને તો તે પ્રતીમાને જોવી પણ નહીં ॥ ૧૭૭ ॥

અને તે નૈષ્ઠીક પ્રત્યચારી તેમણે સ્ત્રીની પ્રતીમા ન કર-

વી ને સ્ત્રીએ પોતાના શરીર ઉપર ધારેલું જે વસ્ત્ર તેને અડવું નહીં ॥ અને મૈથુનાશકત એવા જે પશુ પક્ષાદીક પ્રાણી માત્ર તેમને જાણીને જોવાં નહીં ॥ ૧૭૮ ॥

અને સ્ત્રીના વેશને ધરી રહ્યા એવા જે પુરૂષ તેને અડવું નહીં ॥ ને તેની સાચુ જોવું નહીં ॥ ને તે સાથે બોલવું નહીં ॥ અને સ્ત્રીના ઉપદેસ કરીને ભગવાનની કથા કીર્તન પાણુ ન કરવા ॥ ૧૭૯ ॥

અને તે નૈષ્ઠીક પ્રહ્લ્યાચારી તેમણે પોતાના પ્રહ્લ્યાચર્ય વ્રત નો ત્યાગ થાય એવું જે વચન તેનો પોતાના ગુરુનુ પાણુ ન માનવું ॥ ને સદાકાળ ધીરજવાન રહેવું ને સંતોષે જીવત રહેવું ને માને રહીત રહેવું ॥ ૧૮૦ ॥

અને બળાત્કારે કરીને પોતાને અતીસે સમીપે આવતી એવી જે સ્ત્રી તેને બોલીને અથવા તીરસ્કાર કરીને પાણુ તુરત વારવી પાણુ સમીપે આવવા દેવી નહીં ॥ ૧૮૧ ॥

અને જો ક્યારેક સ્ત્રીયુંનો અથવા પોતાનો પ્રાણુ નાશ થાય એવો જો આપત્કાળ આવી પડે ત્યારે તો તે સ્ત્રીયુંને અડીને અથવા તે સાથે બોલીને પાણુ તે સ્ત્રીયુંની રક્ષા કરવી ને પોતાની પાણુ રક્ષા કરવી ॥ ૧૮૨ ॥

અને નૈષ્ઠીક પ્રહ્લ્યાચારી તેમણે પોતાને સરીરે તૈલ મર્દન

ન કરવું ને આયુષ્ય ન ધારવું ॥ અને ભયંકર એવો ને વેશ તે
ન ધારવો ને રસના ઇંદ્રીને છતવી ॥ ૧૮૩ ॥

અને જે પ્રાહ્માણના ઘરને વિષે સ્ત્રી પીરસનારી હોય તે-
ને ઘેર ભીક્ષા કરવા જવું નહીં ॥ અને જ્યાં પુરૂષ પીરસનારો
હોય ત્યાં જવું ॥ ૧૮૪ ॥

અને નૈષ્ઠીક પ્રહ્લચારી તેમણે વેદ શાસ્ત્રનો અભ્યાસ ક-
રવો અને ગુરૂની સેવા કરવી ॥ ને સ્ત્રીયુંની પેઠેજ સૌણ પુરૂ-
ષનો સંગ જે તે સર્વકાળે વર્જવો ॥ ૧૮૫ ॥

અને જે જાતીયે કરીને પ્રાહ્માણ હોય તે કોઈને પણ ચ-
ર્મચારી ન પીવું ॥ અને કુંગળી ને લસણ આદીક જે અભક્ષ
વસ્તુ તે પ્રાહ્માણ જાતી હોય તેમણે કોઈ પ્રકારે ન ખાવું ॥
૧૮૬ ॥

અને જે પ્રાહ્માણ હોય તેમણે સ્નાન, સંધ્યા, ગાયત્રીના
જપ, શ્રી વીળગુની પૂજા ને વૈશ્વદેવ એટલાવાના કર્ધા વીના
ભોજન કરવું નહીં ॥ એવી રીતે નૈષ્ઠીક પ્રહ્લચારીના વીશેષ
ધર્મ કહ્યા ॥ ૧૮૭ ॥

હવે સાધુના વિશેષ ધર્મ તે કહીએ છીએ ॥ અમારે આ-
શ્રીત જે સર્વે સાધુ તેમણે નૈષ્ઠીક પ્રહ્લચારીની પેઠે સ્ત્રીયુંના દ-
ર્શણ, ભાષણાદીક પ્રસંગનો ત્યાગ કરવો ॥ તથા સૌણ પુરૂષ-

ના પ્રસંગાદીકનો ત્યાગ કરવો ॥ અને અંતરશયુ જે કામ, ક્રો-
ધ, લોભ ને માન આદીક તેમને છૂતવા ॥ ૧૮૮ ॥

અને સર્વે ઈંદ્રીઓ તે છૂતવી ને રસના ઈંદ્રીયને તો વિ-
શેષપણે કરીને છૂતવી ॥ અને દ્રવ્યનો સંગ્રહ પોતાને કરવો
નહીં ને કોઈ બીજા પાસે પણ કરાવવો નહીં ॥ ૧૮૯ ॥

અને કોઈની પણ થાપણ ન રાખવી અને ક્યારેય પણ
ધીરજ્જતાનો ત્યાગ ન કરવો ॥ અને પોતાના ઉતારાની જયગા
બંધીની હોય તો તેને વિષે ક્યારેય પણ સ્ત્રીનો પ્રવેશ થવા દેવો
નહીં ॥ ૧૯૦ ॥

અને તે સાધુ તેમણે આપત્કાળ પડ્યા વીના રાત્રીને
વિષે સંઘ સોખત વિનાનું ચાલવું નહીં ॥ તથા આપત્કાળ પ-
ડ્યા વીના ક્યારેય પણ એકલા ચાલવું નહીં ॥ ૧૯૧ ॥

અને જે વસ્ત્ર બહુ મૂલવાળું હોય તથા ચીત્ર વીચીત્ર ભા-
તનું હોય ॥ તથા કસુંબાદીક જે રંગ તેણે કરીને રંગેલું હોય ॥
તથા શાલ દુશાલો હોય ને તે જો બીજાની ઇચ્છાએ કરીને પો-
તાને પ્રાપ્ત થયું હોય તોપણ તે વસ્ત્ર પોતાને પેરવું આઢવું ન-
હીં ॥ ૧૯૨ ॥

અને ભીક્ષા તથા સભાપ્રસંગ એ બે કારણ વીના ગૃહસ્થના
ઘર પ્રત્યે જવું નહીં ॥ અને ભગવાનની નવ પ્રકારની ભક્તી

તે વીના વ્યર્થાકાળ નીગમવો નહીં ॥ નીરંતર ભક્તી કરીનેજ કા
ળ નીર્ગમવો ॥ ૧૯૩ ॥

અને જે ગૃહસ્થના ઘરને વિષે સંધેસ અન્નનો પીરસના-
રો પુરૂષજ હોય તથા સ્ત્રીયુના દર્શનાદીક પ્રસંગ કોઈ રીતે થાય
એમ ન હોય ॥ ૧૯૪ ॥

એવી રીતનું જે ગૃહસ્થનું ઘર તે પ્રત્યે અમારા સાધુ
તેમણે જમવા જવું ॥ અને એ કહ્યું તેવું ન હોય તો કાચું અ-
ન્ન માગીને પોતાને હાથે રસોઈ કરીને ભગવાનને નૈવેદ્ય ધરા-
વીને જમવું ॥ ૧૯૫ ॥

અને પુર્યે રૂષભદેવ ભગવાનના પુત્ર જે ભરતદેવ તે જે તે
પૃથ્વીને વિષે જડ 'પ્રાણાગ્નિ' થકા જેમ વીચરતા હવા તેમજ પ-
રમહંસ એવા જે અમારા સાધુ તેમણે વર્તવું ॥ ૧૯૬ ॥

અને નૈષ્ઠીક પ્રજ્ઞચારી ને એ સાધુ તેમણે તાંબુડ તથા
અફીણ તથા તમાકુ ઇત્યાદીકનું જે ભક્ષણ તે વ્રતને કરીને વ-
ર્તવું ॥ ૧૯૭ ॥

અને તે નૈષ્ઠીક પ્રજ્ઞચારી ને સાધુ તેમણે ગર્ભાગ્રાન
આદીક જે સંસ્કાર તેમને વિષે જમવું નહીં ॥ તથા એકાદશાહ
પરજાંત જે પ્રેતશ્રાદ્ધ તેમને વિષે જમવું નહીં ॥ તથા દ્વાદશાહ
શ્રાદ્ધ તેમને વિષે જમવું નહીં ॥ ૧૯૮ ॥

અને રોગાદીક આપત્કાળ પડ્યા વીના દીવસે સુખું ન હોં ॥ અને ગ્રામ્ય વાર્તા કરવી નહીં ને જાણીને સાંભળવી નહોં ॥ ૧૯૯ ॥

અને તે નૈષ્ઠીક ખજાચારી ને સાધુ તેમણે રોગાદીક આપત્કાળ પડ્યા વીના ખાટલા ઉપર સુખું નહીં ॥ અને સાધુની આગળ તો નીરંતર નીષ્કપટપણે વરતવું ॥ ૨૦૦ ॥

અને તે સાધુ ને ખજાચારી તેમણે કોઈક કુમતીવાળો દુષ્ટજન હોય તે પોતાને ગાળ દે અથવા મારે તો ને સહનજ કરવું પાણુ તેને સામી ગાળ ન દેવી ને મારવું નહોં ॥ ને તેનું જેમ હીત થાય તેમજ મનમાં ચીંતવન કરવું પાણુ તેનું ભુંડુ થાય એવો તો સંકલ્પ પાણુ ન કરવો ॥ ૨૦૧ ॥

અને કોઈનું દૂતપણું ન કરવું ॥ તથા આડીયાપણું ન કરવું ॥ અને કોઈના ચાર ચક્ષુ ન થવું ॥ અને દેહને વિષે અહંબુદ્ધી ન કરવી ને સ્વજનાદાકને વિષે મમતા ન કરવી ॥ એવી રીતે સાધુના વિશેષ ધર્મ કહ્યા ॥ ૨૦૨ ॥

અને અમારા આશ્રીત એવા જે સતસંગી બાઈ ભાઈ સર્વ તેમના જે સામાન્ય ધર્મ ને વીશેષ ધર્મ તે જે તે સંક્ષેપે કરીને આવી રીતે અમે લખ્યા છે ॥ અને આ ધર્મનો જે વીસ્તાર તે તો અમારા સંપ્રદાયના જે ગ્રંથ તે થકી જાણવો ॥ ૨૦૩ ॥

અને સર્વે જે સતશાસ્ત્ર તેના જે સાર તેને અમે અમારી
બુદ્ધિએ કરીને ઉદ્ધારીને આ શિક્ષાપત્રી લખી છે ॥ તે કેવી છે
તો સર્વે મનુષ્ય માત્રને મનવાંછીત કૃપાની દેનારી છે ॥ ૨૦૪ ॥

એ હેતુ માટે અમારા આશ્રીત જે સર્વે સતસંગી તેમણે
સાધનાપણે કરીને નીત્ય પ્રત્યે આ શિક્ષાપત્રીને અનુસરીને
વર્તવું ॥ પણ પોતાના મનને જાણે તો ક્યારેય ન વર્તવું ॥
૨૦૫ ॥

અને જે અમારા આશ્રીત પુરૂષ ને સ્ત્રીયું તે જે તે આ
શિક્ષાપત્રી પ્રમાણે વરતસે તે ધર્મ, અર્થ, કામ ને મોક્ષ એ
ચાર પુરૂષાર્થની સીદ્ધીને નીશ્ચે પામશે ॥ ૨૦૬ ॥

અને જે બાઈ ભાઈ આ શિક્ષાપત્રી પ્રમાણે નહીં વર્તે તે તો
અમારા સંપ્રદાય થકી બાહ્ય છે એમ અમારા સંપ્રદાયવાળા
સ્ત્રી ને પુરૂષ તેમણે જાણવું ॥ ૨૦૭ ॥

અને અમારા આશ્રીત જે સતસંગી તેમણે આ શિક્ષા-
પત્રીના નીત્યે પાઠ કરવો ॥ અને જેને ભાણતાં આવડતું નહો-
ય તેમણે આદર થકી આ શિક્ષાપત્રીનું શ્રવણ કરવું ॥ ૨૦૮ ॥

અને આ શિક્ષાપત્રીને વાંચી સંભળાવે એવો કોઈ ન
હોય ત્યારે તો નીત્ય પ્રત્યે આ શિક્ષાપત્રીની પૂજા કરવી ॥
અને આ જે અમારી વાણી તે અમારું સ્વરૂપ છે એવી રીતે

પરમ આદર થકી માનવી ॥ ૨૦૯ ॥

અને આ જે અમારી શિક્ષાપત્રી તે જે તે દૈવી સંપ્રદાયે કરીને જીવંત જે જન હોય તેને આપવી ॥ અને જે જન આસુરી સંપ્રદાયે કરીને જીવંત હોય તેને તો ક્યારેય ન આપવી ॥ ૨૧૦ ॥

સંવત ૧૮૮૨ અઢાર બાસીના મહા સુદી પંચમીને દીવસે આ શિક્ષાપત્રી અમે લખી છે તે પરમ કલ્યાણકારી છે ॥ ૨૧૧ ॥

અને પોતાના આશ્રીત જે ભક્ત જન તેમની જે સમગ્ર પીડા તેના નાસના કરનારા એવા ॥ ને ધર્મે સહીત જે ભક્તી તેની રક્ષાના કરનારા એવા ॥ ને પોતાના ભક્ત જનને મનવાંછીત સુખના આપનારા એવા જે શ્રી કૃષ્ણ ભગવાન તે જે તે અમારા સમગ્ર મંગળને વીસ્તારે ॥ ૨૧૨ ॥

છતીશ્રી સહજનંદ સ્વામી શીઘ્ર નીત્યાનંદ મુની લીખીતા શિક્ષાપત્રી ટીકા સમાપ્ત ॥

પ્રાર્થના.

જય જય શ્રી વાસુદેવ ભગવન્નારાયણ ॥ મહાપુરુષ મહાનુંભાવ પર મંગળ ॥ પરમ કલ્યાણ સચ્ચિદાનંદ દિવ્ય મૂ-

ત્તે ॥ અનેક કોટિ ખ્રિસ્તાંદાધીશ શ્વેત દ્વિપપતે મથુરાનાથ વસુ
 દેવ દેવકીનંદન ॥ ગોકુલાધીશં વૃંદાવન વિહારી ॥ રાધિકા ર-
 માણુ ॥ મુરલી મનોહર ગોપીજન વલ્લભ વૃંદરાજ નંદ નંદન
 યસોદા જીવન કંશ નાશન ॥ શ્રી દ્વારિકાધીશ ॥ લક્ષ્મીનારાય-
 ણુ ॥ નરનારાયણુ ॥ ભક્તજન સંકટ નાશન ॥ દ્રૌપદિ લજ્જત
 રક્ષક ॥ ધર્મ ધુરંધર ભક્તી ધર્મ નંદન અંબોદ્ધારક ॥ પતિત
 પાવન ॥ અશરણુ શરણુ ॥ આનંદપાદ ॥ આનંદ મુખ ॥ આ
 નંદ નયન ॥ આનંદ રૂપ ॥ આનંદ વસ ॥ આનંદ ભુવણુ ॥
 અનંત કલ્યાણુ ગુણુ દયા સાગર ॥ દુર્મતિ નાશન ॥ કામ ક્રોધ
 લોભ ભય નિવારણુ ॥ કાલ માયા પાશ મોચક ॥ ભવસાગર
 તારક ॥ પુણ્ય પુરુષોત્તમ ॥ પરમાત્મા ॥ પરમેશ્વર લક્ષ્મીકાંત
 કૃષ્ણુ કેશવ ॥ ઘનશ્યામ નિલકંઠ નારાયણુ મુને ॥ મહારાજ
 ધિરાજ ॥ તમે તો સકલ જીવધર્શર માયાના સ્વામિ છો ॥ ને
 હું તમારો સેવક છું અને હાથ જોડીને તમારી પ્રાર્થના
 કરું છું ॥ જે જાણીને તથા ન જાણીને જે અપરાધ મેં ક-
 ર્યા હોય તે સર્વે તમે ક્ષમા કરજો ॥ તમે તો મારી ઉપર કૃપા
 કરીને ભવસાગર તરવાને કાળે નર દેહ આપ્યો છે ॥ પણ હું
 તો અનેક જન્મનાં કર્મ પાસના બાંધેલો પાપી જીવ છું તે અવ
 તર્યો ત્યારથી કુસંગમાં પડેલો છું ॥ માતાના ઉદરમાં હતો ત્યા

રે છ લાખ ને ચૌદાશી શહસ્ત્ર નરકના કુંડ છે ॥ તે કરતાં પણ
 ગર્ભવાસનું દુઃખ ઘણું લાગ્યું ત્યારે તમારી સંગાતે કોલ દલા-
 સા કર્યા ॥ જે હે મહારાજ ॥ કૃપા કરીને મને આ ગર્ભ સંક-
 ઠમાંથી છોડવો ॥ હવે આજ પછી કશું પાપ કરીશ નહીં ॥ ને
 તમારા આશુર્વિંદની ભક્તિ કરીશ ॥ જે મારે ફરીને આ કેકાણે
 આવવું પડે નહીં એવું કરીશ ॥ એમ કહીને બાહર આવ્યા તે
 વાત તો ભૂલી ગયો ॥ ને તમારી મૂર્તિ નિરખવાને કાળે તથા
 તમારા ભક્તના દર્શન કરવાને કાળે તમે તો મને સારાં મુંઝ
 નેત્ર આપ્યાં તે નેત્રવતે સંસારી જીવનેજ જ્ઞેતો ફર્યો ॥ પણ
 તમને તથા તમારા સંતને તો ઓળખ્યાજ નહીં ॥ એ મારો
 મોટો અપરાધ છે તે ક્ષમા કરજો ॥ હે મહારાજ ॥ વળી તમે
 કૃપા કરીને તમારી કથા સાંભળવાને તથા તમારા ભક્તના ગુણ
 સાંભળવાને કાળે મને સારા કાંન આપ્યા તે કાંનવતે હું તો સં-
 સાર વ્યવહારની વાતો સાંભળતો ફર્યો પણ ભાવે કરીને તમારા
 ને તમારા ભક્તનાં ગુણાનુવાદ સાંભળ્યાં નહીં ॥ એ મારો મો-
 ટો અપરાધ છે તે તમે ક્ષમા કરજો ॥ હે મહારાજ ॥ વળી ત-
 મે તો કૃપા કરીને તમારા ગુણ ગાવાને કાળે મને મુખ આપ્યું
 ॥ તે વતે હું તો સંસારનાં કામનો ઘણોક બંધવાદ કરતો ફર્યો ॥
 પણ પ્રેમે કરીને તમારાં ને તમારા ભક્તનાં કીર્તન ગાયાં નહીં ॥

ને તમારી પ્રસાદી કર્યા વીના જે તે ખાતો ફર્યો ॥ એ મારો મો-
 ઠો અપરાધ છે તે તમે ક્ષમા કરજો ॥ એવી રીતે મારા મોઠા
 મોઠા ઘણાક અપરાધ છે તે તમે મનમાં લાવશો નહીં ॥ પોતા-
 ના ખરદ સામું જેઇને મારો ઉદ્ધાર કરજો ॥ હું તો પોતાને ક-
 મેં કરીને ભવસાગરમાં વહ્યો જતો હતો ॥ પણ તમે મોઠા દ-
 યાનિધિ છો તે મારો હાથ જાડી લીધો છે ॥ હવે તો ખાંદ્ય
 ગ્રહ્યાની લાજ રાખજો ॥ હે મહારાજ ॥ મારો આંખ્યો તમારી
 મૂર્તિ સામી નિત્યે રહેજો ॥ ને મારા કાંત નિત્યે તમારી કથા
 સાંભળજો ॥ ને મારા હાથ તમારી સેવામાં નિત્યે રહેજો ॥ ને
 મારા પગ નિત્યે તમારા મંદિર પ્રત્યે ચાલજો ॥ ને મારી જીભ
 નિત્યે તમારું નામ રટાણું કરજો ॥ ને મારું મન નિત્યે તમારી
 મૂર્તિનું ધ્યાન કરજો ॥ એટલાં વાંનાં તમારી પ્રાર્થના કરીને હું
 મારું છું ॥ તે કૃપા કરીને આપો ॥ તમે તો ક્ષર થકી પર છો ॥
 માયા થકી પર છો ॥ શ્રી પુરૂષોત્તમ સ્વરૂપ પોતે છો ॥ અક્ષર
 પ્રભુ તમારું ધામ છે ॥ માયા તમારી શક્તિ છે ॥ સર્વે જીવ ત-
 મારા દાસ છે ॥ અનેક કોટિ પ્રભાંડની ઉત્પત્તિ સ્થિતિ સંહા-
 રના કરનારા તમે એક સ્વામિ સત્ય છો ॥ કાળના કાળ છો ॥
 કાળના કાળ છો ॥ ઇંદ્રિયના ઇંદ્રિય છો ॥ તમે આત્માના
 આત્મા છો ॥ પ્રાણના પ્રાણ છો ॥ ઇશ્વરના ઇશ્વર છો ॥ અં-

તર્યામી ખરૂં છે ॥ સર્વના સાક્ષિ છે ॥ સકળ કર્મના ફળદાતા
 છે ॥ સ્વયંજ્યોતિ રૂપ છે ॥ માયાના ગુણે રહિત તમારી મૂ-
 ર્તિ છે ॥ માટે તમે નિર્ગુણ છે ॥ માયાનો ઘડેલો તમારો આ-
 કાર નથી માટે તમે નિરાકાર છે ॥ નિરંજન છે ॥ અખંડ
 અવિનાશી છે ॥ તમારા ગુણનો અંત ચાર મુખે બ્રહ્મા પાંમ-
 તા નથી ॥ ને સકલ મુખે શેષજી પણ પામતા નથી ॥ ત્યારે
 હું અધ્યજી તમારી સ્તુતિ શી કરું ? ॥ સંસારમાં જે મુમુક્ષુ
 જી હશે તેને તો તમારા ચરણાર્પિદનો એક દ્રઢ આશ્રય વિના
 કંઈપણકારી બીજું કશું નથી ॥ સર્વ દેવતા માત્ર તમને નમે
 છે ॥ સર્વે શાસ્ત્ર પુરાણ તમારું વર્ણન કરે છે ॥ વેદ સર્વે તમારી
 સ્તુતિ કરે છે ॥ તમારી ભક્તિ કર્યા વિના તો બ્રહ્માદિક મોટા જે
 ઇશ્વર છે તેમને પણ સંસારની પ્રમાણ છુટતી નથી ॥ ને નીચ
 જીવ હોય ને તે જે તમારી ભક્તિ કરે તો તેને પણ બ્રહ્માદિક
 દેવતા નમસ્કાર કરે છે ॥ ને તમારા ધ્યાનને તે પામે છે ॥ તમા-
 રા ભયથી પૃથિ લોકને ધરી રહી છે ॥ તમારા ભય થકી સમય
 સમય પ્રત્યે વૃક્ષ પુષ્પ, ફળ, આપે છે ॥ તમારા ભય થકી
 શેષ નાગ ચૈદ લોકને માથા ઉપર ધરી રહ્યા છે ॥ તમારા ભય
 થકી ઈંદ્ર રાજા વરસાદ વરસાવે છે ॥ તમારા ભય થકી સૂર્ય
 ચંદ્ર કાળચક્ર નિત્યે ફરે છે ॥ તમારા ભય થકી મૃત્યુ પણ પ્ર-

હ્માંડને વિશે સર્વ કરે છે ॥ ને પ્રભા વિષ્ણુ સદાશિવ એ સર્વ
 જે એક એક પ્રભાંડના ઇશ્વર છે તે પણ તમારી આજ્ઞાને
 વિશે વર્તે છે ॥ એવા મોટા સમર્થ છો એમ જાણીને દ્રઢ વિ-
 શ્વાસે તમારા ચરાણ કમળનો આશ્રય કર્યો છે ॥ તે માટે મારી
 પર કૃપા દ્રષ્ટિ નિત્યે રાખજો ॥ મારા મનના વિકાર માત્રનો
 નાશ કરજો ॥ સુખુદ્ધિ આપજો ॥ તમારા ભક્તનો સમાગમ
 નિત્યે આપજો ॥ ને મારું મન કોઈ દિવસ તમારા ચરાણારવિ-
 દ મુકીને પાપ કર્મ ઉપર જાય નહીં એવી કૃપા કરજો ॥ તમે
 તો સર્વજ્ઞ છો ને હું તો અહંપણ છું તેથી તમારી પ્રાર્થના ધીણી
 શી કરું ॥ મારે તો આ લોકમાં તથા પરલોકમાં તમારા ચરાણ-
 રવિંદ વિના ખીજ કોઈનો આશ્રય નથી ॥ ને હું તો કશું સ-
 મજ્ઞનો નથી ॥ માટે જેમ મારું સારું થાય તેમ કરજો ॥ તમે
 જે ઉપકાર કર્યો છે તેનું સારું વાળવાનું કોઈનું પણ સામર્થ્ય
 નથી ॥ માટે હું તો તમને સાષ્ટાંગ દંડવત પ્રણામ કરું છું ॥
 ઇતિ શ્રી દ્વિતાનાથ ભટ્ટ વિરચિતા ॥ ભક્તિ ધર્મ નંદન શ્રી વા-
 સુદેવ પ્રાર્થના સમાપ્ત ॥

ગરબીઓ.

થાળ.

અવિનાશી આવોરે, જમવા કૃષ્ણ હરી ॥ શ્રી ભ-
 ક્તિ ધર્મ મુતરે, જમાકું પ્રીત કરી ॥ ૧ ॥ શેરડિયા
 વાળીરે, ફુલડાં વેયાં છે ॥ મળિયાગરે મંદિરે, લિપ્યાં
 લેયાં છે ॥ ૨ ॥ ચાખડિયા પેરીરે, પંધારો ચટકંતા ॥
 મંદિરિયે મારેરે, પ્રભુજી લટકંતા ॥ ૩ ॥ બાન્નેઠે બેસારી
 રે, ચરાણુ કમળ ઘોડીં ॥ પામરિયે પ્રભુજીરે ॥ પાવલિયા
 લોડીં ॥ ૪ ॥ ફુલેલ મુગંધીરે, ચાળું શરીરે ॥ હેને નવરાવું
 રે, હરી ઉને નીરે ॥ ૫ ॥ પેરાવું પ્રીતેરે, પીતાંબર ધો-
 તી ॥ ઉપરડિયું આઢાકુરે, અતી ઝીણું પોતી ॥ ૬ ॥ કેસર
 ચંદનનુરે, ભાળે તિલક કરું ॥ વંદન કરિ વિષજુરે, ચ-
 રણે શીશ ધરું ॥ ૭ ॥ ઉરહાર ગુલાબીરે, ગજરાં બાંધીને
 ॥ નિરખું નારાયણુરે, દબ્બી સાંધીને ॥ ૮ ॥ શીતળ મુગં
 ધીરે, કળશ ભર્યા જળના ॥ ઉલ્લેચ બાંધ્યા છે રે, ઉપર
 મખમલના ॥ ૯ ॥ કંચન બાન્નેઠેરે, બિરાજે બહુ નામી
 ॥ પકવાનને પીરશીરે, થાળ લાવું સ્વામી ॥ ૧૦ ॥ મો-
 તૈયા લાકુરે, સેવૈયા સારા ॥ તમકાન્ન કર્યા છેરે, લાખાગુશાઈ

પ્યારા ॥ ૧૧ ॥ મગદળ ને સેવદળરે, લાડૂ દળના છે ॥ ૧૧ ॥ બા-
 જાં ને ખુરમારે, ચુરમાં ગોળનાં છે ॥ ૧૨ ॥ જલેબી ગેભરરે,
 બરફી બહુ સારી ॥ પેંડા પતાસારે, સાટા સુખકારી ॥ ૧૩ ॥
 મરકી ને મેંસુરરે, જાંમે જગવંદનજી ॥ સૂતરફાણી છેરે, ભ-
 કિ નંદનજી ॥ ૧૪ ॥ ગગાશુ ને ગાંડિયારે, ગુંદવડાં વાલા ॥
 ગુલાબપાક જમજેરે, ધર્મતાણા લાલા ॥ ૧૫ ॥ એલાઈચી-
 દાણુરે, ચાણા છે સાકરિયા ॥ ગુંદરપાક સુંદરરે, જમજે ડાક-
 રિયા ॥ ૧૬ ॥ ટોપરાપાક ટાઢોરે, સકરપારા સારા ॥ સેવો ઘી
 શાકરરે, તમે છો જમનારા ॥ ૧૭ ॥ કેસરિયો ખિરંજરે, ગ-
 ળ્યો ને મોજોછે ॥ શાકરનો શીરેરે, હરિ શો ઘોજો છે ॥ ૧૮ ॥
 લાપશી કંસારમારે, ઘી બહુ રસબસ છે ॥ ખિર ખાંડ ઘી રો-
 ટલીરે, જાંમે બહુ સરસ છે ॥ ૧૯ ॥ બદામ ચારોળીરે, દ્રા-
 ખ તે નાંખીને ॥ દુધપાક કર્યો છેરે, જુઓ હરિ ચાખીને ॥
 ૨૦ ॥ પૂરી કચોરીરે, પૂરાગુપોળી છે ॥ રોટલિયો ઝીણીરે,
 ઘીમાં બોળી છે ॥ ૨૧ ॥ પાપડને પુડલારે, મીઠા માલપુડા ॥
 માંખશુ ને મિશરીરે, માવો દહિચૂડા ॥ ૨૨ ॥ ઘડિંની છે બા-
 ઠીરે, બાજરાની પોળી ॥ ઝાઝીવાર ઘીમારે, હરિ મેં ઝબકો-
 ળી ॥ ૨૩ ॥ તલસાંકળિ સુંદરરે, બીજી ગળપાપડી ॥ ગાંડી-
 આ કળીરે, ત્રીજી ફૂલપડી ॥ ૨૪ ॥ ભજિયાં ને વડારે, સુંદર

દેયરિયાં ॥ વધાર્યા ચગુરે, માંઘ મીઠું મરિયાં ॥ ૨૫ ॥ ગુળ્લ
 ને મડિયારે, ફાફા ફરસા છે ॥ અગવી આદાનારે, ભળિયાં
 સરસાં છે ॥ ૨૬ ॥ કંચન કટોરેરે, પાણી પીજેછ ॥ બેજે કાંઠ
 નેઠ્ઠાએ, માગી લેજેછ ॥ ૨૭ ॥ રોટલી રસ શાકરે, જમજે
 અન્નમંદા ॥ રાંચણા ને રોટલીરે, ખાંડ કેળાં છેલાં ॥ ૨૮ ॥
 મોરબા કર્યા છેરે, કેરી દ્રાખાણા ॥ સુંદરપૂર જમજેરે, રાખ
 ફા માં માણા ॥ ૨૯ ॥ કટોરા પૂર્યારે, સુંદર શાકાંના ॥ કેટ
 લાંક ગણાવુરે, છે ઝાઝાં વાનાં ॥ ૩૦ ॥ મૂરાણુ તળ્યાં છેરે, સુંદ
 ર ઘી ઝાઝે ॥ અગવિ ને રતાણુરે, તળ્યાં છે તમકાજે ॥ ૩૧ ॥
 મેં પ્રીત કરીનેરે, પરવળ તળિયાં છે ॥ વંત્યાક ને વાલોળરે,
 બેળાં ભળિયાં છે ॥ ૩૨ ॥ કંકોયાં કેળારે, કેળાં કરેલાં ॥ ગ
 લકાં ને તુરિયારે, રૂપ વધારેલાં ॥ ૩૩ ॥ ચોળા વાલોળારે,
 પ્રીત કરી તળિયો ॥ ફુગિયાં ને ડોળારે, ગુવારની ફળિયો ॥
 ૩૪ ॥ સિસવા વધાર્યારે, થયા છે બહુ સારા ॥ ભીંડાની ફળિ
 યારે, તળિયો હરિ મારા ॥ ૩૫ ॥ ટાંકો તાંદળજેરે, મેથીની
 ભાજ ॥ મૂળા મોઘરિયારે, સુવાની તાજ ॥ ૩૬ ॥ ચણેચી
 ડોડીરે, ભાજ સારી છે ॥ કઢી ને વડીરે, સુંદર વધારી છે ॥
 ૩૭ ॥ નૈયાંનાં રાઘતારે, અતિ અનોપમ છે ॥ મીઠું ને રાઘ
 રે, માંઘ બે સમ છે ॥ ૩૮ ॥ કેટલાંક ગણાવુરે, પાર નો નહીં

આયે ॥ સાડું સાડું જમજેરે, જે તમને ભાવે ॥ ૩૯ ॥ ખા-
 ડું ને મોળુરે, હરિવર કહેજેજી ॥ મીઠું મરિ ચટણિરે, માગી
 લેજેજી ॥ ૪૦ ॥ અથાણાં જમજેરે, સુંદર સ્વાદુ છે ॥ લિંબુ
 ને મરચારે, આખળાં આદુ છે ॥ ૪૧ ॥ રાઇતી ચીરીરે, કેરી
 બોળ કરી ॥ ખારેક ને દ્રાખમરિ, નાંખ્યાં લવિંગ મરી ॥ ૪૨
 ॥ કેરાં ને કમદારે, તળિ છે કાચળીચો ॥ બીડાં બહુ સારાં
 રે, વાંસ ને ગરમરિચો ॥ ૪૩ ॥ પંખાળિના ભાતમારે, સુંદ-
 ર મુગાંધ ઘણી ॥ એલાયચિનો પિરચ્યેરે, આંબા મોહારતણી
 ॥ ૪૪ ॥ મેં કડાણુ કરી છેરે, દાળ હરી તુરની ॥ પાતબી પિ-
 રશી છેરે, દાળ મસૂરની ॥ ૪૫ ॥ મગ ને અડદનીરે, કરી છે
 ઘોઘને ॥ ચાળા ને ચાણાનીરે, ઘીમાં કરમોઘને ॥ ૪૬ ॥ દા-
 ળ ને ભાત જમજેરે, તમને ભાવે છે ॥ ચતુરાઇએ જમતારે,
 પ્રિતી ઉપજવે છે ॥ ૪૭ ॥ દહિં ને ભાત જમજેરે, શાકર નાં-
 ખી છે ॥ દુધ ને ભાત સાડુંરે, શાકર રાખી છે ॥ ૪૮ ॥ દુધ
 ની તર શાકરરે, ભાત જમો પેહેલાં ॥ શાકર નાંખીનેરે, દૂધ
 પિચો છેલા ॥ ૪૯ ॥ જે જે કાંઈ જોઇએરે, તે કહેજે અમને
 ॥ કાંઈ કસર કરોતોરે, મારા સમ તમને ॥ ૫૦ ॥ જીવન જ-
 મીનેરે, ચણુ કરો નાથ ॥ ચંદન ગારેશુરે, ઘોવરાવું હાથ ॥
 ૫૧ ॥ તજ એળચી જાયફળરે, જાવંત્રી સારી ॥ કાથો ને ચુ-

નારે, સારી સોપારી ॥ ૫૨ ॥ નાગરવેલીનાંરે, પાન લાવી પા-
 કાં ॥ ઘોઘને મુકયાં છેરે, અનોપમ છે આખાં ॥ ૫૩ ॥ માંઘ ચૂ-
 રણ મેલીરે, બીડી વાળી છે ॥ લલિત લવિંગનીરે, ખીલિ ર-
 સાળી છે ॥ ૫૪ ॥ મુખમાં હું મેલુરે, બીડી પ્રીત કરી ॥
 આરતી ઉતારૂંરે, પ્રભુજી ભાવભરી ॥ ૫૫ ॥ કુલ શેજ ખિછાવું
 રે, પોઠો પ્રાણ-પતિ ॥ પાવલિયા ચાંપુરે, હુંડે હરખ અતિ ॥
 ૫૬ ॥ થાળ ગાયો પ્રીતેરે, ધર્મકુળ મુગટ-માણી ॥ આપો પ્રે-
 માનંદનેરે, પ્રસાદી થાળતણી ॥ ૫૭ ॥

ધન ધનરે ગઠકું ગામ ॥ ધન એ ધરતીને ॥ મારે વા-
 હાસે કીધો વિશ્રામ ॥ ધન એ ધરતીને ॥ ટેક ॥ જેમ જગત
 માં મથુગાં કાશી ॥ જાણુ છે સહુ જનરે ॥ તેમ શ્રી પ્રગટ પ્રભુ
 એ કીધું ॥ ગઠપૂર વંદાવન ॥ ધન ॥ ૧ ॥ ગંગા યમુના મહી
 નર્મદા ॥ ગોદાવરી ને તાપીરે ॥ તેથી અધિકી પદવી પ્રભુએ ॥
 ઘેસા નદીને આપી ॥ ધન ॥ ૨ ॥ જેમ શ્રી કૃષ્ણ સુત વસુદેવ
 ના ॥ વસ્ત્રા આવી નંદ ધરરે ॥ તેમ શ્રી ધર્મ દેવના સુતે ક-
 રી ॥ દાદા ખાચરપર મેંહર ॥ ધન ॥ ૩ ॥ કૃષ્ણ રૂપ ધરી પુ-
 તના મારી ॥ માર્યો મામો કંસરે ॥ મંછારામના નાથે કા-

હયો ॥ અસદગુરુનો વંસ ॥ ધન ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

ધન ધનરે પ્રગટ અવતાર ॥ ધન કારજ કીધાં ॥ ધન
સહજનંદ માહારાજ ॥ અવીચળ પદ દીધાં ॥ ટેક ॥ રામચં
દ્ર રૂપે પ્રગટીને ॥ બાંધી મોટી પાજરે ॥ પ્રબળ પ્રતાપ જાણા-
વ્યો પોતે ॥ લીધી સિંધુની લાજ ॥ ધન કારજ ॥ ૧ ॥ તેમ
શ્રી સહજનંદ માહારાજે ॥ અક્ષર ધામ ને અવનીરે ॥ તે
મધે જીવતરાણી બાંધી ॥ પાજ અનોપમ ભવની ॥ ધન કારજ
॥ ૨ ॥ દશ મસ્તકનો રાવાણ મારી ॥ લંકા કીધી હાથરે ॥
અનેક શીરનો માર્યો અનંગદેવ ॥ શ્રી સહજનંદ નાથ ॥ ધન
કારજ ॥ ૩ ॥ અરાઠ પદ્મ વાંદરને તાર્યા ॥ પ્રૌઢ પ્રતાપ જાણા-
વ્યોરે ॥ મંછારામના નાથે ભક્તનો ॥ અંક નથી ગણાવ્યો ॥
ધન કારજ ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

ધન સહજનંદ ભગવાન ॥ ધન પ્રગટયા આજે ॥ કી-
ધી દયા અતી જીવપર ॥ અનેક દુખડાં ભાંજે ॥ ટેક ॥ કપીલ
દેવ થઈ દેવ હુતીજે ॥ હુતી પોતાની માતરે ॥ કરી કલ્યાણ પ-
ધાર્યા પોતે ॥ છે જનમાં વીખ્યાત ॥ ધન ॥ ૧ ॥ આ અવસ
ર તે ॥ અનેક જીવતા ॥ કારજ પોતે કીધારે ॥ કામ ક્રોધ મદ
લોભ ને ઈર્ષ્યા ॥ નારાયણથી બીધાં ॥ ધન ॥ ૨ ॥ વહારારૂપે
પૃથ્વી શોધી ॥ પ્રાક્રમ ભારે કીધુરે ॥ આ અવતારે ધર્મ શો-

ધીને ॥ જીવને કલ્યાણ દીધું ॥ ધન ॥ ૩ ॥ સાગરને વહલોવી
કૃષ્ણે ॥ રત્ન ચતુરદશ આપ્યારે ॥ અનેક જન્મના બંધન આ
જે ॥ મંછારામના કાપ્યા ॥ ધન ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

ધન સ્વામીનારાયણ દેવ ॥ પ્રતાપ જાણાવ્યો છે ॥ તે
તો નિજ બળથી અધર્મને હણાવ્યો છે ॥ ટેક ॥ પરમુરમે
ન ક્ષત્રી પૃથ્વી ॥ કીધી એકવીશ વારે ॥ પાણુ મારા સહ-
જનંદજીએ ॥ કીધો અધર્મને ઠાર ॥ પ્રતાપ ॥ ૧ ॥ વામન
રૂપે છલ્યો બળીને ॥ પૃથ્વી માગી લીધીરે ॥ થઇ રાજ બળી
દારે વશીયા ॥ આપી અનોપ નીધી ॥ પ્રતાપ ॥ ૨ ॥ આ
અવસર તો રાયતણો જે ॥ રાય અનંગદેવ મોટોરે ॥ છળી
હણ્યો જ્ઞેની નીજ સામ્રથથી ॥ માર્યો પકડી ટોટો ॥ પ્રતાપ
॥ ૩ ॥ આ અવતારે લીજા કીધી ॥ વળી સામ્રથ જાણાવ્યુરે ॥
દાશ મંછારામને મનડે ॥ સૌથી અધિકું ભાવ્યું ॥ પ્રતાપ ॥ ૪ ॥

નંદલાલોરે નંદલાલો ॥ છે જો મારા પ્રાણુથકી મુને વા-
હાલોરે ॥ નંદ ॥ ટેક ॥ એના ચરાણુ કમળની રેણું ॥ જોઇ જ-
નમ સુકળ મારે લેણુરે ॥ નંદ ॥ ૧ ॥ નખ મંડળ અત્રિક તે-
જાણું ॥ અંતરમાં કરે છે અજવાળુરે ॥ નંદ ॥ ૨ ॥ પગ ઘુંટી
અજબ ગોળ પ્યારી ॥ એનું ધ્યાન ધરે છે ત્રિપુરારિરે ॥ નંદ ॥

૩ ॥ ગીરધરની નવલ પેડિ ગોરિ ॥ અહ્લાનંદની છે જીવન દો-
રીરે ॥ નંદ ॥ ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

રંગ ભિનારે રંગ ભિનો ॥ એનો નિત નિત ભાવ નવિ-
નારે ॥ રંગ ॥ ટેક ॥ જાનું જીગલ જોઈને સુખિ થઈયે ॥ નિ-
ત્ય કમળા આંખે છે અતુરાઈયેરે ॥ રંગ ॥ ૧ ॥ દિલ હુરખ વાઘે
છે ઉર દિઠે ॥ તે જો શોભે ગરૂડ કેરિ પીઠેરે ॥ રંગ ॥ ૨ ॥ ક-
ટિ નવલ પિતાંબર ભારી ॥ કંદોરો જટિત સુખકારિરે ॥ રંગ ॥
૩ ॥ નાભિ અજને થયાનું ઠેકાણું ॥ અહ્લાનંદનું તાંહું મન
લોભાણુંરે ॥ રંગ ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

અસવિલોરે અસવિલો ॥ છોગાંવાળો તે છેલ છબીલોરે ॥
અસવિલો ॥ ટેક ॥ દુંડ ત્રીવળી અધિક રૂપાળી ॥ જોઈ મગન
રહે છે મહીવાળીરે ॥ અસવિલો ॥ ૧ ॥ પેટ નર્મ પોયાણુ કેરું
પાનું ॥ માંઈ રહે છે અહ્લાંડ જીથ છાંનુંરે ॥ અસવિલો ॥ ૨ ॥
છબિદાર ઉપડતી પોહોળી છાતી ॥ રેહે લક્ષ્મી અખંડ રંગ રા-
તિરે ॥ અસવિલો ॥ ૩ ॥ કંઠ શંખ સરિખો કાન્તુ શોભે ॥ અ-
હ્લાનંદનું તે મનકું લોભેરે ॥ અસવિલો ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

ગીરધારિરે ગીરધારિ ॥ એની મૂર્તિ સાગે છે મને પ્યા-
રીરે ॥ ગીરધારિ ॥ ટેક ॥ ભુજ દંડ પ્રચંડ શોભે ભારિ ॥ કંઠ
નાખિ ડોલે છે વ્રજ નારીરે ॥ ગીરધારિ ॥ ૧ ॥ રૂઝાં કુંડળ જ

હાઉ કાંને રાજે ॥ મુખ જોઈ કમળ શશિ લાજેરે ॥ ગીરધારિ ॥
 ૨ ॥ તીલ તાન્નુ છે ગોળ કપોળે ॥ સુખ અનંત રહ્યાં છે એને
 આજેરે ॥ ગીરધારિ ॥ ૩ ॥ નાસા નેણુ તિલક ઇખિ જોઈને ॥
 પ્રહ્લાનંદકે રાખું હું ચિત પ્રોઈનેરે ॥ ગીરધારી ૪ ॥ પદ ॥ ૪ ॥

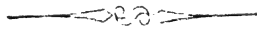
હૈહાનો હાર હરિરે મારે રંગ ભિનો ॥ હૈહાનો હાર હરિ
 ॥ ટેક ॥ મંદિરમાં પધરાવિ મોહનને ॥ ભેડું હું અંક ભ-
 રિરે ॥ મારે ॥ ૧ ॥ જગના જિવનને હું નહિ દેવુ જાવા ॥
 રાખીશ જતન કરિરે ॥ મારે ॥ ૨ ॥ રશિક નવલ વર રાજેશ્વ-
 રને ॥ નિરખિને નેણું ઠરિરે ॥ મારે ॥ ૩ ॥ પ્રહ્લાનંદના ના-
 થને સજ્જનિ ॥ મન, ક્રમ, વચને વરિરે ॥ મારે ॥ ૪ ॥ પદ ॥ ૧ ॥

વર નંદલાલ વરૂરે સખિ અલખેલો ॥ વર નંદલાલ વરૂરે
 ॥ ટેક ॥ મૂરખ લોક દાજિ છોને મરતાં ॥ કોચેની શંકા ન
 ધરૂરે ॥ સખી ॥ ૧ ॥ કાંન કુંવર સાથે પ્રિત કરિને ॥ જગથી
 તે શિદ્ધ ઠરૂરે ॥ સખી ॥ ૨ ॥ પરાણું તો વર પુરૂષોત્તમ પરાણું
 ॥ નહિ તો કુંવારિ મરૂરે ॥ સખી ॥ ૩ ॥ પ્રહ્લાનંદના નાથને
 માથે ॥ તન કુરબાન કરૂરે ॥ સખી ॥ ૪ ॥ પદ ॥ ૨ ॥

ઘોણિ હું ગિરધરિયારે ॥ માથે તારે મોહન ॥ ઘોણી હું

ગીરધરીયા ॥ ટેક ॥ પ્રાણુજીવન મારે મોહોલે પધાર્યા ॥ બુધર
રંગ ભરિયારે ॥ માથે ॥ ૧ ॥ પેલી પ્રિત કરીને મારા ॥ પ્રાણુ
તમે હરિયારે ॥ માથે ॥ ૨ ॥ મસ્તકને સાટે મેં તમને ॥ વા-
લમજી વરિયારે ॥ માથે ॥ ૩ ॥ અહ્લાનંદકે એક ઘડિ દુર ॥
રહોમાં ડોલરિયારે ॥ માથે ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

લાગેલ રંગ ઝડીરે મારે રશિયાજીમું ॥ લાગેલ રંગ ઝડી
॥ ટેક ॥ મોહનલાલ રંગિલાની મૂર્તિ ॥ જીવણમાં જણિએ ॥
મારે ॥ ૧ ॥ પ્રાણુજીવન પાતલિયાની આગે ॥ હાથ જોડિને
ખડિરે ॥ મારે ॥ ૨ ॥ પ્રિત થકિ કાણું દુર ન મેલું ॥ પ્રેમ-
ને પાસ પડિરે ॥ મારે ॥ ૩ ॥ અહ્લાનંદના નાથને ભેટિ ॥
ધન ધન આજ ઘડિરે ॥ મારે ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

પ્રીતમ પધારેરે ઘેર મારે ગીરધારી ॥ ટેક ॥ પ્રાણુ થકી
ધ્યારા કરી રાખું ॥ નીમખ રહું નહીં ન્યારી ॥ પ્રીતમ ॥ ૧ ॥
તમ કારણ શામળીઆરે વાલા ॥ કુલડે શેજ શમારી ॥ પ્રીતમ
॥ ૨ ॥ મન, ક્રમ, વચને હું તમને વરી છું ॥ સગાં કુટુંબ
વીશારી ॥ પ્રીતમ ॥ ૩ ॥ મળવાની તમને મન મોહન ॥ અં-
તર આશા સારી ॥ પ્રીતમ ॥ ૪ ॥ અહ્લાનંદના વાલા તમ ઉ-
પર ॥ સરવસ નાખું વારી ॥ પ્રીતમ ॥ ૫ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

મારે ઘેર આવોરે ॥ મોહન મુગટ ધરીને ॥ ટેક ॥ જે
 જોઈએ તે આંશુને આપું ॥ રાખું જતન કરીને ॥ મારે ઘેર
 ॥ ૧ ॥ નંદના કુંવર તમને નીરખીને ॥ રહે છે નાણાં ડરીને
 ॥ મારે ઘેર ॥ ૨ ॥ મંદીરમાં રાખું મનમોહન ॥ જાવા દઉં
 ન કરીને ॥ મારે ઘેર ॥ ૩ ॥ અવર પુરૂષની આશ તજીને ॥
 રહી છું તમને વરીને ॥ મારે ઘેર ॥ ૪ ॥ પ્રહ્લાનંદના વાલા વ-
 ધાઉં ॥ મોતીડે થાળ ભરીને ॥ મારે ઘેર ॥ ૫ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

દાણુ લીળાનાં ૫૬.

ગોરસ લઈને ગોપિકા ચાલિ વેચવા કાજે ॥ આડો ખાં-
 ઘ્યો આવિને વિચરે પ્રજરાજે ॥ ૧ ॥ મટુકી લીધી માથડે ચા
 લી મહીવાળી ॥ આચીંતા નાઆવીઆ વનમેં વનમાળી ॥ ૨ ॥
 મારગ રોક્યો માવજી આડા ઉભા છો આવી ॥ આવ આરી
 મૈયારડી એમ કહીને જોડાવી ॥ ૩ ॥ મૈકું તાર અમે
 લુટમું ઉભી રહે મૈયારી ॥ સાચું જાણે તું મુંદરી લેસું રીત
 અમારી ॥ ૪ ॥ જાવા દોને જાદવા વાટે રોકો મા વેતાં ॥ અમે
 મજાજો રાખીયે તમ સાચું કેહેતાં ॥ ૫ ॥ સમજ્યા વિના નવ
 આલીયે પરનારીના છેડો ॥ પ્રહ્લાનંદકે રહેને વેગળા મેલીને
 કેડો ॥ ૬ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

કેડો અમે કેમ મેલીયે રીત લાગે તે લેશું ॥ દાંણુ લીધા વી
 ના સુંદરી જાવા નવ દેશું ॥ ૧ ॥ જોખન ધનના જોરથી થઈ
 છો મસ્તાની ॥ દાહાડી ચોરી મારું દાણુકું જાતીતી છાંની ॥
 આજ મળી છો એકલી મૈકું લેઈ મેલું ॥ દાંણુ અમારું ચોરતાં
 શું જાણ્યુંતું પેલું ॥ ૩ ॥ કોરે રેહેજો કાંતજી જોવા જેવું થાશે ॥
 રહીયે રાજના રાજમાં લુટી નહીં લેવાશે ॥ ૪ ॥ મુખકું સં-
 ભાળીને ખોલીયે મ કરો જોરાજોરી ॥ દીડા વીના નવ નાંખી
 ચે કોઈ ઉપર ચોરી ॥ ૫ ॥ દુરીજન લોકડાં દેખસે થાસે નામ-
 ચુંડાલું ॥ ખજાનદંકે વાલમજી મહી ટાંક ન આલુ ॥ ૬ ॥
 ૫૬ ॥ ૨ ॥

ટાંક લેવું નથી માહેરે મટુકી લેવી ખાધી ॥ ઉભી રહે અ-
 લખેલડી આજ ખોલતાં લાધી ॥ ૧ ॥ તું તો કેને નથી તું નથી
 મચરાલી મનમેં ॥ ઉપર પ્રગટ દેખાય છે હજકાઈ તારા તનમેં
 ॥ ૨ ॥ ખીક દેખાડે છે કંસની તું ભરાંણી છો ખજમાં ॥ કુડા
 ખોલી કામની ખોલે છે વજમાં ॥ ૩ ॥ રહો રહો હું તમને આ
 લખું હમણા થયા દાંણી ॥ એવું ખોલો છો આકરું કાંતા શું
 જાણી ॥ ૪ ॥ અમને તે હજકા દીઠડાં તમે લક્ષણા ભારી ॥
 રસિયાજી નવ રોકીયે વનમે પર નારી ॥ ૫ ॥ કુડા ખોલી હું
 કાંમની તમે સાચનું ગાકું ॥ ખજાનદંકે વઢવા જેવું સીદ ખો-

લાં છો આકું ॥ ૬ ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

આકું કાંઈ નથી ખોલનો દેને દાંગુ તું મારું ॥ નહીં તો
વીરવાસે વાટમે આ મૈકું તારું ॥ ૧ ॥ ગરબ ભરી તું ગુજરી
જેખનની માતી ॥ દાહાડી દાહાડી સૌ દખતાં દાંગુ ચોરીને જ
તી ॥ ૨ ॥ કેહેજે તું જઈને કંસને દાંગુ લાગે તે દૈને ॥
મો વઢ આવે માનની વેલો દળ લઈને ॥ ૩ ॥ કરીયે ન-
હીં ઝાઝી કાંનજી પરનારીની હાંસી ॥ ખળતો તમારું જ-
ણીયે આવ્યા છો નાસી ॥ ૪ ॥ દાહાડી અમે આંહીં ચા-
લીયે દાંગુ કેદી ન દીધું ॥ ખોસો મા ઠાલા આખર કહીયે છઈ
ચે સીધું ॥ ૫ ॥ લાડકવાયા લાલજી એલફેલ મ ખોલો ॥ ખત્તા
નંદકે જોરાવરી સીદ ખાઝતા ડોલો ॥ ૬ ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

મુજને અચંખો થાય છે તું દીડામાં છોટી ॥ સાચું ખોલે
કેણે સીખરી એવી વાતું મોટી ॥ ૧ ॥ મૈની મટુકી ઉતારીને
આંહી આવને ચોરી ॥ નાનીજ વયમે નાર તું સીખી દાંગુની
ચોરી ॥ ૨ ॥ આવ્યાં રૂડાં આજથી તુમેં લક્ષણ ભારી ॥ માન
ઉતારીસ માનની ધીરી રહે ધુતારી ॥ ૩ ॥ નારી રૂપાળી જો-
ઈને ઘેલા થાઓમાં હુધોલી ॥ મુઘી છે જો માવજી મૈડાંતી ગો-
ળી ॥ ૪ ॥ ધુતી કહીને મુજને તમે મેણકું દીધું ॥ કોને તમા-
રું કાંનજી અમે ધુતી શું લીધું ॥ ૫ ॥ લાજ ખોસો તમે લાલ

છ માણસમે મારી ॥ અભાનંદકે અમે જાણતાં તમને અસ-
ચારી ॥ ૬ ॥ ૫૬ ॥ ૫ ॥

મન મસ્તાની માનની ડાહ્યાપણમે ડોલે ॥ મુજને તે મો-
હ પમાડવા મીઠું મીઠું બોલે ॥ ૧ ॥ ડાહ્યાપણનું શું કામ છે
દને દાન અમારું ॥ નહીં તો આ ઘડીએ કુટસે મેં માટલું તારું
॥ ૨ ॥ એકલી વનમાં આથડે છો કેની છોડી ॥ રૂપ ઘણું
તારા અંગમાં લજ્યા તો થોડી ॥ ૩ ॥ કુંણ છો છોરા કુ-
ડીયા એવું બોલે છે આવી ॥ એવી તે વાતુ તુજને કે-
ણે શીખારી ॥ ૪ ॥ રહું છું રાજના રાજમાં મુજને કણ લુટે
॥ સમજને રેહેજો વેગળા મટુકી નહીં કુટે ॥ ૫ ॥ તું તો દાં-
ણી આ વાટનો અમે સાંભળ્યો નોતો ॥ અભાનંદકે ઘર નંદનો
જસે આસરી સોતો ॥ ૬ ॥ ૫૬ ॥ ૬ ॥

બહુ અલી થામા બોલકી હું તુજને કહું છું ॥ માનની
તારાં મોણલાં કેઈવારનો સહું છું ॥ ૧ ॥ ડોડ ઘણે દરબારનો
મનમે મૈયારી ॥ ડગવીધા તુજમે ઘણી તારી આંખ ડગારી
॥ ૨ ॥ બાર વરસની બાળકી ચોરીમાં સૂરી ॥ કાચુ નથી કો-
ઈ વાતનું લખાણની પુરી ॥ ૩ ॥ નાના સરખા નંદના છેટે રે-
હેજે તું છોરા ॥ છેલ થયો તુને જાણીયે ઘાલી કુલના તોરા ॥
૪ ॥ કુડા બોલા તું મુજથી વેગળો રેહેજે ॥ તુજ સરીખી હો-

ય નીલિજી તેને જઈ કહેજે ॥ ૫ ॥ ઉભો રહે અલખેલડા કરશું
તુને રાજી ॥ પ્રહ્લાનંદકે મૈ નહીં જડે જડશે ગાળ્યું ઝાઝી ॥
૬ ॥ ૫૬ ॥ ૭ ॥

છેલ છબીલે સાંભળી વીનતાની વાણી ॥ રીશ ચડી પ્ર-
જરાજને મસ્તાની જાણી ॥ ૧ ॥ જોર કરીને જાદવે મહી મટુ
કી ઉતારી ॥ મોહનજી મહી લુટીયું જોઈ રહી મહીવાળી ॥
૨ ॥ કોડીલે વર કાંતજી મન ગમતું કીધું ॥ મહી મટુકી માં-
હીથી પોતે પુરાણ પીધું ॥ ૩ ॥ પાયું પછે સર્વે સાથને મનુ વા-
ર કરીને ॥ ઘેલે થઈ જોવાળીયે પીધું પેટ ભરીને ॥ ૪ ॥ બી-
જી તે ઢોળી નાંખીયું મહી મટુકી ફાડી ॥ ફાડી તે નવરંગ
ચુનડી વળી બાંધ મરોડી ॥ ૫ ॥ મનમે રીસાણી માનની કાં-
ઈ દાવ ન લાગે ॥ પ્રહ્લાનંદકે જોરાવરે ગઈ જસોદાને આગે ॥
૬ ॥ ૫૬ ॥ ૮ ॥

સાંભળ જસોદા ચિત દઈ તારા પુત્રની વાતું ॥ મહીયા-
રીને લુટવા બાંધી બેઠો છે ભાતું ॥ ૧ ॥ આજ સવારી એકલી
માથે હેલ્ય ઉપાડી ॥ મથુરાંમે મહી વેચવા જતીતી હું માડી
॥ ૨ ॥ પ્રદાવનની વાટમે જતાં મુને ભાળી ॥ આવીને મારગ
રોકીયો મુખ બોલી આળી ॥ ૩ ॥ દાંણ અમારું ચોરીયું ઉં-
ભી રહે મહીયારી ॥ એમ કહીને જોરાવરી મહી મટુકી ઉતારી

॥ ૪ ॥ સરવે લજ્યા લોકની તારે દીકરે ત્યાગી ॥ પાલવ મારે
ફાડીયો મહી માટલી ભાંગી ॥ ૫ ॥ નખ લગાયો છાતીએ ઝા
ઝું શું કહીયે ॥ પ્રહ્લાનંદકે એના દુઃખથી કોને ક્યાં જઈ રહી
યે ॥ ૬ ॥ ૫૬ ॥ ૯ ॥

વેતાં રોકે છે વાટમે આવી જેમ તેમ ખોલે ॥ વનમે પ-
ગેરા ખોલતો નીત્ય ફેડે ડોલે ॥ ૧ ॥ લજ્યા ખોઈ મારી લો-
કમે કીધી મુને આવી ॥ છોટો સરખો છોકરો આગ્યું નાંખે છે
આવી ॥ ૨ ॥ કાયર અમને કીધલાં જસોદા તારે હૈયે ॥ કેમ
કરી ગોકુળ ગામમાં ઘર માંડીને રહીયે ॥ ૩ ॥ વનમે દીડી મુને
એકલી આડો આવીયો દોડી ॥ ફાડી નવરંગ ચુંનડી કસ કં-
ચુની તોડી ॥ ૪ ॥ મુજ પાસે જોરાવરી દાંડુ દહીનું માગ્યું ॥
નાના કરતાં નીલંજે મહી માટલું ભાંગ્યું ॥ ૫ ॥ લાકુકવાયો
લાલને એવો કેમ કીધો ॥ પ્રહ્લાનંદકે એને આજથી તમે રા-
ખજો સીધો ॥ ૬ ॥ ૫૬ ॥ ૧૦ ॥

સાંજે આવ્યા ઘેર શામળો મુખ મોરલી વાતા ॥ ખોળે
ખેસારીને ખાંતયથી એમ પુછે માતા ॥ ૧ ॥ કાંના તુંને શી
પડી એવી ટેવ અટારી ॥ વનમે મારગ ચાલતાં લુટે પર નારી
॥ ૨ ॥ આજથી રૂકું આદર્યું આ કામ તે આવું ॥ દાહાડી
લાવો છો દીકરા લોકની રાણું ॥ ૩ ॥ ગાયું ચારીને જીવીએ

આપણુ નહીં રાજ ॥ લાડકડા નવ લાવીએ ઘરે આલંભા જા-
 આ ॥ ૪ ॥ આજથી તારી આખરૂ થાશે લોકમે થોડી ॥ કેને
 તુંને કુંણ આપશે પરાણવા છોડી ॥ ૫ ॥ પ્રહ્લાનંદના વાલમાં
 રૂંધાં કામ છે તારાં ॥ મહીયારીનાં માટલાં ફાંડે સાંજ સવારાં ॥
 ૬ ॥ ૫૬ ॥ ૧૧ ॥

મુખથી બોલ્યા માવજી અની સુંદર વાણી ॥ ગાળ્યું
 બોલે છે ગ્વાલની નાનો મુને જ્ઞાણી ॥ ૧ ॥ કુકું કાંઈ નથી
 બોલ્યો માનો સાચું માડી ॥ વનમે આવી વીનતા મુને ખંજ
 વે દાહાડી ॥ ૨ ॥ મરમ કરી કર માંયથી લે મોરલી ગુટી ॥
 મીઠું બોલે મુખથી ભરે આવીને ચુંટી ॥ ૩ ॥ મત્સરભરી મ-
 હીયારડી મસ્તાની ડોલે ॥ વનમે દેખી એકલો મુને ગાળ્યું બો-
 લે ॥ ૪ ॥ સરવે મળીને સુંદરી કરે ઠેકડી મારી ॥ ગુજરી ગો-
 કુળ ગામની છે નીરલજ નારી ॥ ૫ ॥ પ્રહ્લાનંદકે લીધાં
 વારણાં જસોદાએ ઉડી ॥ સાચા ઈર્થ શાંમળો થઇ ગ્વાલાણી
 જુડી ॥ ૬ ॥ ૫૬ ૧૨ ॥

બલીહારીરે કૃષ્ણગુહિનશ પ્રગટયા પુરવમાં ॥ જોને ગાવેરે સાર
 દ શેશ ॥ પ્રગટયા ॥ ટેક ॥ અક્ષરપર શ્રી વાસુદેવ થયા ભક્તી ધર્મ
 ના બાળરે ॥ શ્રી પુરૂષોત્તમ પુણ્ય પોતે કેશવ પુરાણ કામ ॥ મ-

ગઠયા ॥ ૧ ॥ હરી પ્રસાદ તે તાત ધર્મનું ભક્તી પ્રેમવતી નામરે
 ॥ જોત્ર શ્રાવણી કૌથમી સાખા સારવરીયા વેદ શ્યામ ॥ પ્ર-
 ગઠયા ॥ ૨ ॥ અવધપુરી નગરીની પાસે છપૈયા એક ગામરે ॥
 ચૈત્ર સુક્લ નવમીએ પ્રગઠયા પાંડે શ્રી ઘનશામ ॥ પ્રગઠયા ॥
 ૩ ॥ મોટા બંધુ રામપ્રતાપ ને છોટા ઈછારામરે ॥ વચ્ચેટ પ્રેમા-
 નંદના સ્વામી કેસવ પુરન કામ ॥ પ્રગઠયા ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

નીત લાડ લડાવે માત ભક્તી પ્રેમ કરી ॥ જોના પુત્ર પ્રગ-
 ઠ વીખ્યાત ॥ ભક્તી ॥ ટેક ॥ ૧ ॥ નીત નીત લાડ લડાવે મુખકુ-
 ચુંબી કંઠ લગાવેરે ॥ ખમા ખમા મારા લાડેકડા ઘનશ્યામ
 કહી બોલાવેરે ॥ ભક્તી ॥ ૨ ॥ પ્રાણુથકી પલ એક ન મેલું
 ન્યારા સારંગપાણીરે ॥ કોયુલ હંસ ચકોર મોર રમકડાં આલે
 આણીરે ॥ ભક્તી ॥ ૩ ॥ રડતા રાખે છાના તારે કરે ધુધર
 નાદરે ॥ ગદગદ કંઠે સજ્જ લોચન મુખ નીરખે હરી પ્રસાદ
 ॥ ભક્તી ॥ ૪ ॥ માખાગુ મીસરી કોઈ ચટાડે વેહેલા મોટા
 થાયરે ॥ બરબાગિ પ્રેમાનંદ નિત નિત પ્રગઠ લીલા ગાય ॥
 ભક્તી ॥ ૫ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

નિત લાડ લડાવે માત હૈયડે હરખ ઘાણું ॥ હોંચકાવે
 ગાતા વાત ॥ હૈયડે ॥ ટેક ॥ હિંગ માણેક ને કૃત પ્રવાલા જ-
 ડયા પારણે ભારીરે ॥ રેસમ દોરી લઈ ઈંચકાવે હરીપ્રસાદની

નારી ॥ હૈડે ॥ ૧ ॥ રતન જડીત કંચન મંદીરની શોભા અતી
 સે સારીરે ॥ અઠ સીદ્ધી નવ નીદ્ધી જેના નીત ઝારે દરબાર
 ॥ હૈડે ॥ ૨ ॥ કનક ભુવનની આશરીચે લઈ ઉભી આનંદ કંદ-
 રે ॥ પછંમ દશમાં જાણે સોભે તીથી વીજળી ચંદ ॥ હૈડે ॥
 ૩ ॥ ભક્તી તાત કુંવેરનું મુખકું જોતાં ત્રપત ન થાયરે ॥ પ્રે-
 માનંદના સ્વામી જેના પુત્ર પરીબ્રહ્મ રાય ॥ હૈડે ॥ ૪ ॥ ૫૬
 વા ૩ ॥

વાલા ખોલે કાલા કાલા કુંવેર ધર્મતાણા ॥ અતી લાગે
 સડને વાહાલા ॥ કુંવર ॥ ૧ ॥ રતન જડીત કરકડાં વીરાજે ન હેમ
 હાંસડી સોભેરે ॥ કટી મેખળા નેપુર પગમાં ચાલતા ચીત મો-
 ચે ॥ કુંવર ॥ ૧ ॥ મુક્તાહાર કાનમાં મોતી ખાંહે ખાનુખંધરે
 ॥ લટકા કરતાં રાય આંગણીચે ખેલે આનંદ કંદ ॥ કુંવર ॥
 ૨ ॥ અંધર પ્રવાળા નાશીકા પોપટ બ્રહ્મ ધનુષ ખીરાજેરે ॥
 ભાળ વીશાળ ચપળ ખંજન દ્રગ નીરખી રતીપતી લાજે ॥
 કુંવર ॥ ૩ ॥ કટી પાતળી છાતી ઉંચી લાંબી ભુજ ઉદારરે ॥
 કમ્બુ કંઠ હસી મુખ સુંદર પ્રેમાનંદ બલીહાર ॥ કુંવર ॥ ૪ ॥
 ૫૬ ॥ ૪ ॥

આજ મેતો દીઠા વાલાને વાટે વેતાં ॥ નેણાં રોક્યાં નથી

રેહેતારે બેની ॥ આજ ॥ ટેક ॥ પાઘડી બાંધી છે ત્રિલોકથી ન્યારી
 ॥ ધીરજ રહેતી નથી મારીરે બેની ॥ આજ ॥ ૧ ॥ ચોલ રં-
 ગીલો રૂડો મોલીડનો છેડો ॥ ભુલી ભાલીને જલબેડોરે બેની
 ॥ આજ ॥ ૨ ॥ ટુંગાં ભાં છે એને કુસળને તોરે ॥ મનને
 તાણુ છે જ્ઞેરે જ્ઞેરે બેની ॥ આજ ॥ ૩ ॥ પ્રહ્લાનંદનો વાલો કું-
 જનો વીલાસી ॥ હુંડે વસી છે એની હાંસીરે બેની ॥ આજ ॥
 ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

આજ વાલો ઉભા છે જમુનાને આરે ॥ મુર્તિ વસી છે
 મનમરે રેહેલી ॥ આજ ॥ ટેક ॥ કેશરની આડ રૂડી નલવટ કી-
 ધી ॥ આંખ્યું વેચાતી કરી લીધી રેહેલી ॥ આજ ॥ ૧ ॥ વાં-
 કડી ગ્રગુટી મુને લાગે આતી વાલી ॥ સર્વ મેલીને જાચે
 આલીરે હેલી ॥ આજ ॥ ૨ ॥ લોચન રંગીલા તીખાં બાણુ જ-
 મ લાગાં ॥ ઉંડા ગરી ગયાં આઘાં રેહેલી ॥ આજ ॥ ૩ ॥ પ્ર-
 હ્લાનંદનો વાલો કુંજનો વીહારી ॥ છખીપર જાઉં બલહારી રે-
 હેલી ॥ આજ ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

આજ મુને સામો મગ્યો છે અલખેલો ॥ છોગાવાળો રં-
 ગ છેલોરે આલી ॥ આજ ॥ ટેક ॥ મુઘા મુલીરે પેરી મોતીડાની
 માળા ॥ ભાગ કપોળ કેસરાળારે ॥ આજ ॥ ૧ ॥ ગજરાં પેહ-
 યાં છે ઘેરા રંગના ગુલાબી ॥ શોભા ત્રિલોક કેરી દાખીરે આલી

॥ આજ ॥ ૨ ॥ બાજુ કાજુરે લીધા કુલડાંનાં બાંધી ॥ ભમર
ભમે છે તાર સાંધીરે આલી ॥ આજ ॥ ૩ ॥ પ્રહ્લાનંદના વાલો
રંગડાનો ભરીયો ॥ લઈને હૃદયમાં ધરીયોરે આલી ॥ આ
જ ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

આજ મારે નંદનો નંદન ઘેર આવ્યા ॥ મુઘે મુઘે મોતી
ડે વધાવ્યારે સૈયો ॥ આજ ॥ ટેક ॥ હસીને બાલાવી મુને હેત માંધ
હરી ॥ રેટો બાંધેલ સોનેરીરે સૈયો ॥ આજ ॥ ૧ ॥ સોનેરી કોરો
નું નાખેલ ખભે સેલું ॥ રશીયે કીધેલ રંગરેલુરે સૈયો ॥ આજ
॥ ૨ ॥ કુલડાંનાં મેઘ્યાં માથે છોગસારે ફરતાં ॥ મુને નથી વી-
સરતારે સૈયો ॥ આજ ॥ ૩ ॥ પ્રહ્લાનંદના વાલાથી પ્રોતડી બં-
ધાણી ॥ મોલું લીધું મેં માથે તાણીરે સૈયો ॥ આજ ॥ ૪ ॥
૫૬ ॥ ૪ ॥

પરચુરણ પદો.

રાગ શોલા—મારે મોલે આવો હસીને બાલાવોરે રંગ
ભીના છેલ્લા નંદનના છોજરાય ॥ ૧ ॥ પાઘડલી પેચાળી
બાંધી છે રૂપાળીરે લટકાળા મોતીડાં વાળા છોજ ॥ ૨ ॥ કાં-
ના ગીરધારી મૂર્તિ તારીરે મન માની છેલ ગુમાની છોજ ॥

૩ ॥ પ્રહ્લાનંદના પ્યારા શોભો છો સારારે કેસરીયા રંગના ભ-
રીયા છોજી ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

નંદજીના લાલા લાગો છો વાસારે નવરંગી લેર તોરંગી
છોજી ॥ ૧ ॥ નોથુંનો નજરો મુને અતી પ્યારેરે અલવીલા
છેલ છબીલા છોજી ॥ ૨ ॥ કુંજના વીહારી મૂર્તિ તારીરે હરી
મોરી જીવન દારી છોજી ॥ ૩ ॥ પ્રહ્લાનંદ કેછે મન મારૂં
રેછેરે વેણુંમે મારા નોણુંમે છોજી ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

આંખું આગીયાળી માવા મરમાળીરે કાંઈ કીધું નન મા
રૂં લીધું છોજી ॥ ૧ ॥ મંદીર પધારો જનમ સુધારેરે છોગા
મેત્રી બલવંતબેલી છોજી ॥ ૨ ॥ સુંદર સોહાગી લગની લા-
ગીરે તમ સંગે ભીને રંગે છોજી ॥ ૩ ॥ પ્રહ્લાનંદ ગાવે મૂ-
ર્તિ સોહાવેરે રહો તાજ વ્રજના રાજ છોજી ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

શોભો માથે તોરા આવોને આરારે ધીરે ગાતા રંગના
રાતા છોજી ॥ ૧ ॥ કોઠે પરવાળાં લાગે છે રૂપાળારે નોથુ ઘેરી
લાસજી લેરી છોજી ॥ ૨ ॥ સામ સઙ્ગુણા નોથુંમે ટુણારે વ્રજ
દાંગી હું લોખાણી છોજી ॥ ૩ ॥ પ્રહ્લાનંદ વારૂં તન મન
મારૂંરે તમ માથે સદા મારે સાથે છોજી ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

રાગ ધોળ—હૈયાના કુટા હરી સંગ હૈય ન કીધું ॥ લખ

ચોરાશી કેરૂં લગડું માથે માગી લીધુંરે ॥ હૈયાના ॥ ટેક ॥ પેટ-
 ને અરથે પાપ કરતાં પાછું ફરી નવ જોયું ॥ ચાર દીવસના જી
 વતર સારું મન માયામાં મોહ્યુંરે ॥ હૈયાના ॥ ૧ ॥ જન્મ મર-
 જી દુખ ગર્ભાસનાં તે નવ શકીયો ટાળી ॥ માત પીતા સુત
 જીવતી સંગ વીસાર્યા વનમાળીરે ॥ હૈયાના ॥ ૨ ॥ આજસ
 ને અજ્ઞાન અતીશે કામ બગાડ્યું તારું ॥ દેવાનંદ કહે દેખ
 બીચારી માન કહ્યું તું મારુંરે ॥ હૈયાના ॥ ૩ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

દુનીયામાં ડાહ્યો ડાહાપણમાં દુખ પામે ॥ ભવતારણ
 ભગવાન વીસારી ચડીયો ઠાણે ભામેરે ॥ દુનીયામાં ॥ ટેક ॥ મ-
 નુષ્ય દેહ મળ્યો અતી મોટો ખોટો જાણી ખોયો ॥ ચોરે ચૌ
 ઠે જીવું ખોલ્યો નાહક નીર વળોચોરે ॥ દુનીયામાં ॥ ૧ ॥ હ
 રી હરીજન સંગ હેત ન કીધું પીધું વીપનું પાણી ॥ સુખ સં
 સારી પામ્યા સારૂં મુલા લગી ઘર તાણીરે ॥ દુનીયામાં ॥ ૨ ॥
 હરખ શોકની નદીયો મોટી તેમાં જાય તાણાણે ॥ દેવાનંદ
 કહે હરી ભજ્યો નહીં ઘણે દુખે ઘેરાણીરે ॥ દુનીયામાં ॥ ૩
 ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

અજ્ઞાની તારા અંતરમાં દેખ વીચારી ॥ અંત સમે કોઈ
 કામ ન આવે સગાં કુટુંબ નર નારીરે ॥ અજ્ઞાની ॥ ટેક ॥
 જોબન ધનનું જોર જણાવે ફાટી આંખે ફરતો ॥ કાળ કરાળ

કઠાણુ શીર વેરી દીલમાં કેમ નથી દરતોરે ॥ અજ્ઞાની ॥ ૧ ॥
 માલ ખજના મંદીર મેલી મુવા ભૂપ મદમાતા ॥ શ્વાન શૂક-
 રના દેહુ ધરીને ઘર ઘર ગોથાં ખાતારે ॥ અજ્ઞાની ॥ ૨ ॥
 આજ અમૂલ્ય અવસર આવ્યો હરી ભજ્યાનું ટાંણું ॥ દે-
 વાનંદ કહે દેહુ મનુષ્યનો ન મળે ખરચે નાણું ॥ અજ્ઞાની ॥
 ૩ ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

પામર તેં પ્રાણી વીસાર્યા વનમાળી ॥ મીથ્યા મુખ મૈ-
 થામાં મોહ્યા મૃગ તૃષ્ણા જળ ભાળીરે ॥ પામર ॥ ટેક ॥ આ-
 દે પહોર અંતરમાં બળીયો ઘણે ઘણાને ધાયો ॥ રળી ખર્પી
 ધન ભેજો કીધો ન ખરચ્યો ન ખાયોરે ॥ પામર ॥ ૧ ॥ નારી
 આગળ નીલિજ થઇને બીહીતો બીહીતો બોલે ॥ હડકો લાવે
 હશી બોલાવે કરે તરણને તોણેરે ॥ પામર ॥ ૨ ॥ સામુ સસ-
 રો સગાં સંબંધી તેની સેવા કીધી ॥ દેવાનંદ કહે સાધુ જન-
 ની સેવા તજી તેં દીધીરે ॥ પામર ॥ ૩ ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

રાગ લાવણી—પધારે વટપતન સ્વામી ॥ સહજનંદ
 મહારાજ પુરાણ પુરપોત્તમ બહુ નામી ॥ પધારે ॥ ટેક ॥ ચલે
 વરતાલસે અવીનાસી ॥ આય કીયા મુકામ ગામ સાકર દે સુ-
 ખરાસી ॥ પધારે ॥ ૧ ॥ સંગ લે સેના અતી ભારી ॥ અતુ

રંગની બળવાન લગતહે દેખત અતી પ્યારી ॥ પધારે ॥ ૨ ॥
 પદાતી ઘોડે રથ હાતી ॥ સુરવીર મહા સુંભટ ઉર્જ થઈ દેખી
 કંપે છાતી ॥ પધારે ॥ ૩ ॥ આચે ગામ છાની ગીરધારી ॥ પ્રે
 માનંદકે સનમુખ આઈ નૃપકી અસવારી ॥ પધારે ॥ ૪ ॥
 ૫૬ ॥ ૧ ॥

દેખી હરી મગન ભયે સખહી ॥ ઉતરી ગજ રથ ઘોડે
 ખરસે પરે ચરણ તબહી ॥ દેખી ॥ ટેક ॥ બડા એક ગજ આગે
 આના ॥ બેકો પ્રભુ ઈસ ગજ પર યું કહે નારોપંત નાંતા ॥ દે
 ખી ॥ ૧ ॥ ચઢે તેહી ગજપર બહુ નામી ॥ ઉસરે ગજપર
 બેકે શુક મુની મુકતાનંદ સ્વામી ॥ દેખી ॥ ૨ ॥ તીસરે ગજ
 પર દાઉં ભાઈ ॥ પાંડે શ્રી રઘુવીર અવધ્યપ્રસાદજી સુખદાઈ
 ॥ દેખી ॥ ૩ ॥ ચાર મુની અગાગીત સંગ આવે ॥ પ્રેમાનંદ
 કે રથપર કેતે કેતે પગ ધાવે ॥ દેખી ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

ચલે ગજ બેડી મહારાજ ॥ બોલત જયજય ચોપદાર
 બાજત હે બહુ બાજ ॥ ચલે ॥ ટેક ॥ ચમર શીર નાના સાહેબ
 ઢોરે ॥ મંદમંદ ગજ ચલત સંતકી ભીર ચહુકોરે ॥ ચલે ॥ ૧
 ॥ છબી અતી અદભુત બીરાજે ॥ કંચનકે બીચ કળસ અં-
 બારી કંચનકી છાજે ॥ ચલે ॥ ૨ ॥ ચલતહે ઘોડે ગજ આગે
 ॥ પીછે પાલખી પયદળ રથ છબી બોહુત નીકી લાગે ॥ ચલે

॥ ૩ ॥ રૂપ ઘનશ્યામકો અતી સોહે ॥ પ્રેમાનંદ કહે નીરખી
કોટીક મન મથ મંદ મોહે ॥ ચલે ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

બજત હે બાજે બહુ આગે ॥ પતવ કુંદંભી ગૌમુખ ઘો-
સા બહુત નીકે લાગે ॥ બજત ॥ ટેક ॥ સૈનાઈ પદ્મ મ ડફ ભે-
રી ॥ સુની તાસેકી સોર દોરી જન આયે સખ સેરી ॥ બજત
॥ ૧ ॥ ઉડતહે નીશાંન પચરંગી ॥ દોરત ઘોડે ધુમત નેજ
બાજત રનસીંગી ॥ બજત ॥ ૨ ॥ બજવે ઝાંઝ મૃદંગ ગાવે ॥
પ્રેમાનંદ છબી નીરખી આનંદ અંગ નહીં સમાવે ॥ બજત ॥
૩ ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

કીચો જબ પ્રવેસ પુરમાંઈ ॥ ખમર સુની પુરવાસી ભા-
વીક ધાયે હરખાઈ ॥ કીચો ॥ ટેક ॥ ડાડે સખ સનમુખ કર
જેરી ॥ થકીત ભયેલખી રૂપ ભુપ હરી ધર્મ કુંવર કોરી ॥ કી-
ચો ॥ ૧ ॥ ભલે તુમ આંખે બહુ નામી ॥ બહુત દીનનકે પ્યા
સે લોચન સુફળ કીંચે સ્વામી ॥ કીચો ॥ ૨ ॥ કહત યુ' પુર
જન મન હરખી ॥ પ્રેમાનંદકે નાથ પધારે જાણી અંતરકી ॥
કીચો ॥ ૩ ॥ ૫૬ ॥ ૫ ॥

ચલી જબ આગે અસવારી ॥ હરી મુખ નીરખન રાજ
મારગમે ભીર ભઈ ભારી ॥ ચલી ॥ ૧ ॥ આટારી ચઢી સખ
પુર નારી ॥ નીરખે શ્રી મહારાજ બને છબી લેતી બલહારી ॥

ચલી ॥ ૨ ॥ મુદીત મન કુંસમ કળી બરખે ॥ ભયો સુકળ અ-
વતાર આચે થું ખોલી મન હરખે ॥ ચલી ॥ ૩ ॥ નીગમ ક-
હે નીતી નેતી જાઇ ॥ પ્રેમાનંદકે નાથ સો આ શુ વટપતન
માંઇ ॥ ચલી ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૬ ॥

લેહો ભરી લોચન ઉર લાઉં ॥ હોઇ હે દુર્લભ દર્શન કરી
હો કીર મન પછતાઉ ॥ લેહો ॥ ટેક ॥ પુરૂષ એ પુરાણ અવતા
રી ॥ ઘર ખેઠે ચાલી આચે મૂરત લેહો ઉર ધારી ॥ લેહો ॥
૧ ॥ શ્રદ્ધીકો કારણ હે એહી ॥ અનંત જીવ આધાર કાજ ધ-
રી સુંદર નર દેહી ॥ લેહો ॥ ૨ ॥ એસી સખ સુધ ભાવ વારી
॥ પ્રેમાનંદ મહારાજકો મહીમા ગાવત પુર નારી ॥ લેહો ॥ ૩
॥ ૫૬ ॥ ૭ ॥

ચલત હરી ચીતવત ચહું એરે ॥ ઝુક રહી સુંદર ભુવન
અટાકી ઘટા ચહુ કેરે ॥ ચલત ॥ ટેક ॥ ભામની ઠાડી સખ ઠો
રે ॥ કરી પ્રણામ કર કુંસમ માલ લઇ ડારતીહે હોરે ॥ ચલત ॥
૧ ॥ હસી મુખ મંદમંદ સ્વામી ॥ આનંદ ઉપજવતહે ઉંચે
ચીતવી બહુ નામી ॥ ચલત ॥ ૨ ॥ ચલત જળ નૃપદારે આ
ચે ॥ પ્રેમાનંદકે નીરખી ભુપતી સનમુખ ઉડ ધાચે ॥ ચલત ॥
૩ ॥ ૫૬ ॥ ૮ ॥

રાગ ખીજો—ગજ ઉપરમું ઉતરે હરી તખ આચે સીયા

છ ચરણ પરે ॥ કર ગ્રહી પ્રભુકં નીજ મંદીરમે લે ચલે ઉર
 અતી હરખ ભરે ॥ ૧ ॥ પધરાએ આસન કરી પ્રીતી રાજ રી
 ત ઉત્તમ આની ॥ ચરણ ઘાય હસી મીલે આંક ભરી ધન્ય
 ભાગ્ય અપનો માની ॥ ૨ ॥ ધૂપ દીપ લે સુભગ આરતી ઉર
 ધારી લે કુલ માળા ॥ પહીરાયે પટ ભુવણ બહુ વીધ ઉપર આ
 ઢાચે કુસાલા ॥ ૩ ॥ અરપણ કરી મેવા રૂ મીઠાઈ કર જોડી
 ડાડે આગે ॥ પ્રેમાનંદ કહે વીનતી કરી નૃપ ધર્મ કુંવરપે વર
 માગે ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૯ ॥

શ્રી નારાયણ અખીસ લોક પતી પરમ પુરૂષ તુમ અવતા
 રી ॥ બહો જાત ભવસાગરકે મહી ક્ષીપા કરી લીનો તારી ॥
 ૧ ॥ જોહી પદરજ પ્રહ્લાદીક સુરમુની ઉર ધારત પ્રીતી આની
 ॥ તેહી પદ પરસી કીચો મોહિ પાવન કરી કરૂણા સારંગ પાંતી
 ॥ ૨ ॥ ચહ રાજ ભુવન સંપતી તું મારી દાસ જાણી ક્ષીપા કી-
 જે ॥ અબ ના વીસારો નાથ ચરણ તે ભક્તપતી પદવર દીજે ॥
 ૩ ॥ શુદ્ધ ભાવ જાણી નૃપતીકો શ્રી પુરૂષોત્તમ બહુ નામી ॥
 પ્રેમાનંદ કહે વર દેઈ નૃપકં અભય કીચો ઇશ્વર સ્વામી ॥ ૪ ॥
 ૫૬ ॥ ૧૦ ॥

આનંદ ભરા નૃપ વીનય વચન સાણી ઉર તે હાર હરી
 દીના ॥ રાજભુવનસુ નીકસે બાહેર કહું મુકામકો મન કીના

॥ ૧ ॥ ભચ્ચે અસવાર વોહી ગજ ઉપર અખીલ લોકપતી અ-
વીનાસી ॥ પુની સખ સહર ફીરીકે દીનો દર્શન સખકુ સુખરાસી
॥ ૨ ॥ આગે રાવ સીયાજી નીકસે પાછે હરીકી અસવારી ॥ ચ
લે સહેરકે બાહર મુકામ કરને ખાતર સુખકારી ॥ ૩ ॥ કીચે ખ
ડે તંબુ અસમાની ઉચે કરત ગગન ખાતે ॥ પ્રેમાનંદકે મસ્ત બા
ગમે ઉતરે સંત સખ હરખાતે ॥ ૪ ॥ પદ ૧૧ ॥

• કરી પકવાન તાંહાં સખ જીમે સંત હરીજન મુંદ આની
॥ ચોરહી બહુત જીમાય અન્નારથી તેહી અવસર આચે પ્રા-
ની ॥ ૧ ॥ કંચન થાળ ભરી ચહું ખીજન પઠાયો છુપતી હ-
રી કાજે ॥ આપ જીમે દીની હરીજનકું પ્રસાદી શ્રી મહારાજે
॥ ૨ ॥ તાંહાં એક બેઠક રચી અનોપન તાપર બેઠે હરી આઈ
॥ નીચે સંત સભા ભરાઈ નીકી દેખતમે સખ દુખ જાઈ ॥ ૩
॥ આવતહે દર્શનકુ દુનીયા ભીર ભઈ તાંહાં અતી ભારી ॥ ની-
રખી શ્રી ઘનશામકી શોભા પ્રેમાનંદ જય બલીહારી ॥ ૪ ॥
પદ ॥ ૧૨ ॥

રાવ સીયાજી ગજપર બેઠી પ્રેમાતુર હોઈ તાંહાં આચે ॥
નીરખી સંત સભા અતી સીતળ તાંહાં બેઠે મન હરખાચે ॥ ૧
॥ બડે બડે ઉમરાવ દીવાનસુ આચે તાંહાં ભટ પંડીત ગ્યાની ॥
આચે કવી ગુની મતવાદી મહાદીક મહા અલીમાની ॥ ૨ ॥

આયે બહુ જન વાદી વીવાદી નાટક ચેટક અતી ભારી ॥ જ્યું
ખચેત ભાનુકે આગે ખીત્ર તાપ ગચે સખ હારી ॥ ૩ ॥ પદે
પુરાણ શાસ્ત્ર કે વક્તા પુછત પ્રશ્ન કરત ચરચા ॥ પ્રેમાનંદ છોને
હરી સખકું દેદેકે અદભુત પરચાં ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૧૩ ॥

એસે ભટ પંડીત મતવાદી સખકું છોતે શ્રી સ્વામી ॥ પ્ર-
કુક્ષીત ભચે સંત મન હરીજન ગાવત ગુન આનંદ પામી ॥
૧ ॥ અમીત પ્રતાપ દેખી શ્રી હરીકો થકીત ભચે સખ નરના
રી ॥ કરત પ્રસંસા નગર ડગરમે પ્રગટે પુરૂષ કોઈ અવતારી ॥
૨ ॥ હોત સમાધી ધ્યાન ધારણા અતી પ્રતાપહે કળી માંહી ॥
કરત ખાત નર નારી પરસ્પર આજ કોડ એસો નાહી ॥ ૩ ॥
નૌતમ રીત દેખી સંતનકી મુંમુક્ષુ સખ સરણે આયે ॥ પ્રેમા
નંદ કહે ભચે કૃતારથ સ્વામી સરાણુ અતી સુખ પાચે ॥ ૪ ॥
૫૬ ॥ ૧૪ ॥

વટપતનમે વીજય કરી હરી ચલે કુચ કરી વરધપુરી ॥
અતી પ્રતાપસે ચલે ગાજને મતવાદીનકો શીર કચરી ॥ ૧ ॥
જય જયકાર ભયો ત્રીલુપનમે સુરનર મુની જન સખ હરખે ॥
ખજત કુંદલી વીધુધ ગગનમે સુમન ઝરી હરીપે વરખે ॥ ૨ ॥
યાલીલા શ્રી વટપતનકી ધર્મકુમરકી ઉર ધરીહે ॥ સો નર પા-
વે ધર્માદીક ફળ ભવસાગર પુની નહીં ફીરીહે ॥ ૩ ॥ જે નર

સીંધે ગાય પ્રેમસે સુણે સુણાવે મુદ આની ॥ પ્રેમાનંદકે તાકે
ઉરમે વાસ કરત સારંગ પાની ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૧૫ ॥

રાગ સારંગ—સંત સુખી સંસારમે ॥ ઉઘો સંત સુખી
સંસારમે ॥ ઓર સમે જગ જરત નીરંતર ॥ તીન તાપકી ઝાર-
મે ॥ ઉઘો ॥ ૧ ॥ રાજબી દુખીયા રંકબી દુખીયા ॥ ધનપ-
તી દુખીત વીકારમે ॥ વીના વીવેક ભેખ સખ દુખીયા ॥ જુડા
તન અહંકારમે ॥ ઉઘો ॥ ૨ ॥ જ્ઞાન વીના દુખ પાવત દુની-
યાં ॥ માયા ઘોર અંધારમે ॥ મુક્તાનંદ મુનીવર વીજ્ઞાની ॥
પોંચે તેજ અંબારમે ॥ ઉઘો ॥ ૩ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

મેરે જન મોકું ભજે ॥ ઉઘો મેરે જન મોકું ભજે ॥ પં
ચ ઈંદ્રી અરૂ મનકું જીને ॥ મોં વીન સખ આશા તજે ॥ ઉ-
ઘો ૧ ॥ પ્રેમ મગન મેરે ગુન ગાયત ॥ જગ ઉપહાસસેં ના
લજે ॥ જ્ઞાન ખડગ લે મોહ ફોજપર ॥ લડત સુર હોકે સજે ॥
ઉઘો ॥ ૨ ॥ અઘ ઓગુન કે મુળ ઉખારન ॥ મમ જસ નોખ
ત નીત બજે ॥ મુક્તાનંદસો સંત વીવેકી ॥ પ્રહ્લ્લસ્વરૂપ અમર
અજે ॥ ઉઘો ॥ ૩ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

મે જન હીત ભૂપર ફીરું ॥ ઉઘો મે જન હીત ભૂપર
ફીરું ॥ સતનકે મન વાંછીત વધુ ધરી ॥ દુષ્ટ મારી રક્ષા કરું ॥

ઉધો ॥ ૧ ॥ ભુકો ભાર હરું સંતન હીત ॥ સંતકી રૂચીસમ
અનુસરું ॥ સંતકે તાપ સખહી મેટનકું ॥ નીજ કર છત્રજ શી
૨ ધરું ॥ ઉધો ૨ ॥ જો મોય ભજત ભજું મેં વાકું ॥ નીજ
જન પલક ન વીસરું ॥ મુક્તાનંદ કહત યું મોહન ॥ ભક્તન
હીત અભરા ભરું ॥ ઉધો ॥ ૩ ॥ પદ ॥ ૩ ॥

સોઈ સાચે મમ દાસ હે ॥ ઉધો સોઈ સાચે મમ દાસ હે
॥ પીંડ પ્રભાંડમે પ્રીતન જાકું ॥ મમ પદ કંજ નીવાસહે ॥ ઉ
ધો ॥ ૧ ॥ કાંતા કનક જાળ જગ ખાંચો ॥ તીનસેં અધીક ઉ
દાસહે ॥ ગ્રહમે રહે મેમાન જયું મમ જન ॥ જેહી દ્રઢ ભક્તી
અલ્યાસહે ॥ ઉધો ॥ ૨ ॥ મન ઈંદ્રીનકે કૃત્યસે ન્યાગે ॥ એ-
કાંતીક મત જાસ હે ॥ મુક્તાનંદસો સંતકે ઉર વીચ ॥ મેરો પ્ર-
બળ પ્રકાસહે ॥ ઉધો ॥ ૩ ॥ પદ ॥ ૪ ॥

હોરીઓ.

રાગ કાફી ધુમાર—શ્વેત દ્વીપપતી નાથજી આજ ખેલત
હોરી ॥ વાસુદેવ ભગવાન નૈતમ નાથજી ॥ રંગ ॥ શ્વેત પુરૂષ
સખ સાથેહં ॥ આજ ॥ મુક્ત નીરત્ર સુખન ॥ નૈતમ ॥ ૧ ॥
કમળા મહારાણી સાથેહ ॥ આજ ॥ સંગ લીચે સખી વૃંદ ॥ નૈ

તમ ॥ ભુમા વીળણુ સાથે ॥ આજ ॥ જોગેશ્વર સુખ કંદ ॥ નૈ
 તમ ॥ ૨ ॥ યજ્ઞ પુરૂષ પ્રભુ સાથે ॥ આજ ॥ હીરાણુકેશ હરી
 સાથ ॥ નૈતમ ॥ હરી કૃષ્ણ દોઉ સાથે ॥ આજ ॥ નરનારાયણ
 નાથ ॥ નૈતમ ॥ ૩ ॥ ભક્તી ધરમ દોઉ સાથે ॥ આજ ॥ સુ
 ક સનકાદીક વ્યાસ ॥ નૈતમ ॥ ગાવત આવત પ્રેમસું ॥ આજ ॥
 ઉધવ નારદ દાસ ॥ નૈતમ ॥ ૪ ॥ ઉધવ મૃતકે ઇષ્ટે ॥ આજ
 ॥ ભક્તી ધરમ પરીવાર ॥ નૈતમ ॥ વાસુદેવ સોં અધીકે ॥
 આજ ॥ પ્રેમાનંદ બલીહાર ॥ નૈતમ ॥ ૫ ॥ પદ ॥ ૧ ॥

ખેલત હોરી શ્રી હરી રંગ ધુમ મચીહે ॥ શ્વેત દ્વીપપતી
 રાય કેશર કુમકુમા ॥ રંગ છીરકત રંગ ઉમંગસોં ॥ રંગ ॥ સો
 ભા બરની ન જાય ॥ કેસર ॥ ૧ ॥ ચુવાચંદન ઓર અરગજ ॥
 રંગ ॥ ઉડતે અગ્રીર ગુલાલ ॥ કેસર ॥ રચોહે કાગ શ્વેત ધા-
 મમે ॥ રંગ ॥ જ્યાં નહીં માયા કાળ ॥ કેસર ॥ ૨ ॥ મૃગ
 મદ કેસર કુમકુમ ॥ રંગ ॥ ભરેહે રંગકે માટ ॥ કેસર ॥ છીરક
 ત મુક્તસુ પ્રીતસો ॥ રંગ ॥ કમળા દેતીહે બાંટ ॥ કેસર ॥ ૩ ॥
 પીચકારીનકી ઝર લગી ॥ રંગ ॥ બરસત રંગ બહુ ઓર ॥ કે
 સર ॥ હોર પરી હાર જીતકી ॥ રંગ ॥ છીરકે પરસપર દોર ॥
 કેસર ॥ ૪ ॥ તેલ કુલેલ સુગંધકો ॥ રંગ ॥ મચ્યોહે ગણીનમાં
 કીચ ॥ કેસર ॥ નીરખી નોણુ સુખ લેતે ॥ રંગ ॥ પ્રેમાનંદ

ઠાઠો બીચ ॥ કેસર ॥ ૫ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

પીચકારી લીચેં હાથમે, રંગ ભીજી રચેહેં ॥ છીરકત મુ
નીપર રંગ, શ્વેત ભુવન પતી રંગભી ॥ ફટ ભરીહે ગુલાબકી ॥
રંગ ॥ હારત અતહી ઉમંગ ॥ શ્વેત ॥ ૧ ॥ શ્વેત બસન પેરેં પ્ર
ભુ ॥ રંગ ॥ શ્વેત પુષ્પ ઉર હાર ॥ શ્વેત ॥ શ્વેત સભા ૭ હોં સો
ભહોં ॥ રંગ ॥ શ્વેત ભુવન શીરદાર ॥ શ્વેત ॥ ૨ ॥ શ્વેત રૂપ પ્ર
ભુ આપહેં ॥ રંગ ॥ શ્વેત સુલેપન અંગ ॥ શ્વેત ॥ ખેતલેં ઝ
નુરાગસો ॥ રંગ ॥ શ્વેત પુરુષકે સંગ ॥ શ્વેત ॥ ૩ ॥ છાંચે બે
માન આકાસમે ॥ રંગ ॥ દેખત મુર સસી ભાન ॥ શ્વેત ॥ ગા-
વહોં પુષ્પ વધાવહોં ॥ રંગ ॥ નાચત તોરત તાંન ॥ શ્વેત ॥ ૪ ॥
નીરખી મંદ છબી મુસકની ॥ રંગ ॥ પ્રકુલીત મુરમુની વૃંદ ॥
શ્વેત ॥ ચીતવત હરત સંતાપકો ॥ રંગ ॥ બલી બલી પ્રેમાનંદ
॥ શ્વેત ॥ ૫ ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

ખેતલેં હોરી લાડીલી રંગ છાઈ રહ્યોહે ॥ કમળા પરમ
ચતુર મુંદર લાડીલી ॥ રંગ ॥ રૂપકી રાણી ભામીની ॥ રંગ ॥
ખ્યારી જોયન પુર ॥ મુંદર લાડીલી ॥ રંગ ॥ ૧ ॥ સંગ સખી
મન ભાવતી ॥ રંગ ॥ ગાવતી ગીત રસાળ ॥ મુંદર લાડીલી રં
ગ ॥ આવીતી સનમુખ શ્યામ કે રંગ ॥ રૂપ નનોહર બાલ ॥
મુંદર લાડીલી ॥ રંગ ॥ ૨ ॥ શીશી ભરીહે ગુલાબકી ॥ રંગ

॥ મૃગમદ કેસર રંગ ॥ સુંદર લાડીલી ॥ આય કેં પરમ ઉમં
 ગસોં ॥ રંગ ॥ છીરકત હરીકે અંગ ॥ સુંદર લાડીલી ॥ ૩ ॥
 ચુવા ચંદન અરગજ ॥ રંગ ॥ લીચેહેં અખીર ગુલાલ ॥ સું
 દર લાડીલી ॥ રંગ ગુલાલ ઉડાવતી ॥ રંગ ॥ ચાલતી ગજ
 ગતો ચાલ ॥ સુંદર લાડીલી ॥ ૪ ॥ ચેત દીપપતી શ્યામકોં ॥
 રંગ ॥ રંગમાં કીચે ગરકાવ ॥ સુંદર લાડીલી ॥ પ્રેમાનંદ છ-
 બી દેખીકે ॥ રંગ ॥ ઉપજ્યા પરમ ઉડાવ ॥ સુંદર લાડીલી
 ॥ રંગ ॥ ૫ ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

રાગ દીપચંદી—શ્યામ તેરે નેનાં જીતદુગારે ॥ શ્યામ ॥
 કરી કટાક્ષ ભરી મારે ॥ શ્યામ તેરે ॥ ટેક ॥ નોણા લાલ ગુ-
 લાખ તે સુંદર ॥ ખીનુ અંજન ખીચકારે ॥ શ્યામ તેરે ॥ ૧ ॥
 મોહક ખાન ચઢાય કે કેશવ ॥ છત્યોહ મદન મોરારે ॥ શ્યામ
 તેરે ॥ ૨ ॥ પલકે ભલ કેસી આચે લગી ॥ બસ કીનીહિ ને-
 ણુ નજરે ॥ શ્યામ તેરે ॥ ૩ ॥ પ્રેમાનંદકે નાથ રહો મોરે ॥
 નેનનમે તુંમ પ્યારે ॥ શ્યામ તેરે ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

શ્યામ તેરે નેનાં ખેત્રે હોરી ॥ શ્યામ ॥ દેખત હોગઈ
 ખોરી ॥ શ્યામ ॥ દારે લાલ ગુલાલ ઉડાવત ॥ પલકે કીનીહિ
 ઝોરી ॥ શ્યામ તેરે ॥ ૧ ॥ રેખેં રંગ સો રંગ કીચો ખીચ ॥
 મૃગ મદ રાખ્યોહિ ધોરી ॥ શ્યામ તેરે ॥ ૨ ॥ ચીતવની ચપળ

ભરત પીચકારી ॥ છીરકતેલું દારી દારી ॥ શ્યામ તેરે ॥ ૩ ॥
પ્રેમાનંદ બસીહારી દ્રગનપર ॥ નીરખી મગન ભયારી ॥ શ્યા
મ તેરી ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

લાલ તેરે લોચન લાલચી ભારી ॥ બસ કીનીહિ પ્રજના
રી ॥ લાલ તેરે ॥ ટેક ॥ યા પ્રજમે તો કોઉ ન બચી ॥ લોચ
નસું બનવારી ॥ લાલ તેરે ॥ ૧ ॥ દારે દારે આવત નેહમું બો
લાવત ॥ હાવ ભાગ હીતકારી ॥ લાલ તેરે ॥ ૨ ॥ મોચોહિ નંદ
ગામ બરસાંગો ॥ મધુબન કીનીહિ ચારી ॥ લાલ તેરે ॥ ૩ ॥
પ્રેમાનંદ ભયો કરતારથ ॥ નેનકી સેન નીહારી ॥ લાલ તેરે
॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

લાલ તેરે લોચનકી ચતુરાઈ ॥ રસનાસો કહી ન જાઈ ॥
લાલ તેરે ॥ ટેક ॥ ચીતવનીમે મન ચારત મોહન ॥ ચમક લો-
હકી નાઈ ॥ લાલ તેરે ॥ ૧ ॥ કુટીલ કટાક્ષ તે બસ કરી ડારત
॥ કેસી હો ચતુર લોગાઈ ॥ લાલ તેરે ॥ ૨ ॥ ચંચળ ચીતવ-
ની ચીતવત જાકું ॥ આર કછુ ન સોહાઈ ॥ લાલ તેરે ॥ ૩ ॥
પ્રેમાનંદ મગન કર દેતુહિ ॥ લેતુહિ ભવસું બચાઈ ॥ લાલ તેરે
॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

રાગ ભેરવી—મેરી અંખીયાંમે ખટકે ગુલાલ ॥ લલા
જ્યુરે છુટી મુડી ન ડારો ॥ મેરી ॥ ટેક ॥ અગુન ભઈ અંખીયા
દાઉ મેરી ॥ મુખ કપોલ રત નારો ॥ લલાજ્યુરે ॥ ૧ ॥ ના મા
જો મુખ કુંરંગ સાર સો ॥ ધુંધટ પટ ન ઉઘારો ॥ લલાજ્યુ ॥ ૨ ॥
યા પ્રજકે સખ લોક ચપેયા ॥ ગોકુળ નગર ડગારો ॥ લલાજ્યુ,

॥ ૩ ॥ પ્રેમાનંદકે નાથજી માનો ॥ ના ખોલો ભરમ હુમારો ॥
લલાજ્યું ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

મેં તો ખરજ ખરજ રહી હારી, મોરારીરે ॥ ના કારો પી-
ચકારી ॥ મેતો ॥ ટેક ॥ ભીજેગી મોરી ચટક ચુનરીયાં ॥ ઝગ
રેગી સાસુ દે ગારી ॥ મોરારીરે ॥ ૧ ॥ કંચુ ભીજેગો કીનખા
પકો ॥ લહંગે લાલ ફુલ જારી ॥ મોરારીરે ॥ ૨ ॥ ના જાનો
પરપીર સાંવરે ॥ બેઢરદી બનબારી ॥ મોરારીરે ॥ ૩ ॥ પ્રેમા-
નંદકે નાથજી માનો ॥ છેલ કુંવર ગીરધારી ॥ મોરારીરે ॥ ૪
॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

તેરી પગીયાં લાલ ગુલાબી ॥ કનૈયારે આજ રંગમે ભરું
ગી ॥ તેરી ॥ ટેક ॥ છોંન લેહંગી પીતાંમર મોરલી ॥ અખ મે
નાહીં હરુંગી ॥ કનૈયારે ॥ ૧ ॥ આંખાં આંજી મુખ માનુંગી
કજરા ॥ મન માનેસો કરુંગી ॥ કનૈયારે ॥ ૨ ॥ પેરાવું ચુરી
ચુનરીયાં ॥ સાંવરી નામ ધરુંગી ॥ કનૈયારે ॥ ૩ ॥ પ્રેમાનંદકે
નાથજી પેલે ॥ રંગસેં ખુબ લરુંગી ॥ કનૈયારે ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

તેરે નોણા રસીક તણારે ॥ સાંવરીયારે જોબન મતવારે ॥
તેરે ॥ ટેક ॥ આજ કરુંગી નોણા કજરા ॥ આવો ખેલન હો-
રી પ્યારે ॥ સાંવરીયારે ॥ ૧ ॥ મુખ માનુંગી લે અખીર અ
રગજ ॥ નચવુંગી નાચ લલારે ॥ સાંવરીયારે ॥ ૨ ॥ જો તું મ
જસોમતી નંદકે જાયે ॥ સનમુખ આવો હુમારે ॥ સાંવરીયારે
॥ ૩ ॥ પ્રેમાનંદકે નાથ પકરકે ॥ રંગવા લેહિં કર કારે ॥ સાં
વરીયારે ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

વચનામૃત.

સંવત ૧૮૭૬ ના માગસર સુદી ૫ પંચમીને દીવસ શ્રી
 જી મહારાજ શ્રી ગઢડા મધે દાદા ખાચરના દરબારમાં રાત્રીને
 સમે વીરાજમાન હતા અને સર્વે શ્વેત વસ્ત્ર ધારણ કર્યા હતાં ને
 પોતાના મુખારવીંદની આગળ સાધુ તથા દેશ દેશના હરીભ-
 ક્તનાં સભા ભરાઈને બેઠી હતી. પછે મયારામભટે શ્રીજી મહા-
 રાજ પ્રત્યે પ્રશ્ન પુછ્યું જે હે મહારાજ ઉત્તમ, મધ્યમ ને કની-
 ષ્ઠ એ ત્રણ પ્રકારના જે પૈરાગ્ય તેના શાં લક્ષણ છે તે કહો.
 ત્યારે શ્રીજી મહારાજ બોલ્યા જે ઉત્તમ પૈરાગ જેને હોય તે પ-
 રમેશ્વરની આજ્ઞાએ કરીને અથવા પોતાના પ્રારબ્ધ કર્મ વશે ક-
 રીને વ્યવહારમાં રહે, પણ તે વ્યવહારમાં જનક રાજની પેઠે
 લોપાય નહીં અને શબ્દ, સ્પર્શ, રૂપ, રસ ને ગંધ એ પંચ પ્ર-
 કારના જે ઉત્તમ વિષય તે પોતાના પ્રારબ્ધ અનુસારે પ્રાપ્ત થા-
 ય તેને ભોગવે પણ પ્રીતીએ રહીત ઉદાસ થકો ભોગવે અને
 તે વિશય એને લોપી શકે નહીં ને તેનો ત્યાગ ભોજો ન પડે
 અને તે વિષયને વિષે નિરંતર દાષ દેખતો રહે ને વિષયને શ-
 ત્રુ જેવા જાણે ને સંત, ને શત શાસ્ત્ર, ને ભગવાનની સેવા તેનો
 નિરંતર સંગ રાખે અને દેશ, કાળ, સંગ આદીક જે કડાણ આ

વી પડે તો પણ એની જે એવી સમજણ તે મોળી પડે નહીં તે ને ઉત્તમ વૈરાગવાળો કહીએ, અને જેને મધ્યમ વૈરાગ હોય તે પણ ઉત્તમ એવા જે પાંચ પ્રકારના વિષય તેને ભોગવે પણ તે માં આશક્ત ન થાય, ને જે દેશ, કાળ, સંગ કડાણ પ્રાપ્ત થાય તો વિશયને વિશે બંધાઈ જાય ને વૈરાગ મંદ પડી જાય, તેને મધ્યમ વૈરાગવાળો કહીએ. અને જે કનૂષ્ટ વૈરાગવાળો હોય તેને સામાન્ય ને દોષે જુક્ત એવા પાંચ વિષય જે પ્રાપ્ત થાય ને તેને ભોગવે તો તેમાં ન બંધાય અને જે સારા પાંચ વિષય પ્રાપ્ત થાય ને તેને ભોગવે તો તેમાં બંધાઈ જાય, તેને મદ વૈરાગ્યવાળો કહીએ, ઇતી વચનામૃતં,

સંવત ૧૮૭૬ ના માગસર સુદી ૬ છઠને દીવસ શ્રીજી મહારાજ શ્રી ગહડા મધે દાદા ખાચરના દરબારમાં રાત્રીને સન્મે વીરાજમાન હતા અને સર્વે સ્વેત વસ્ત્ર ધારણ કર્યાં હતાં અને પોતાના મુખારવોદની આગળ મુની તથા દેશ દેશતા હરીભક્તની સભા ભરાઈને બેઠી હતી, પછી શ્રીજી મહારાજ બોલ્યા જે જેને ભગવાનની મુર્તિ અંતરમાં અખંડ દેખાતી હોય તેણે પણ ભગવાને જે જે અવતારે કરીને જે જે સ્થાનકને વિશે જે જે ક્ષીણ કરી હોય તે સંભારી રાખવી, ને પ્રજાચારી તથા સાધુ

તથા સતસંગી તેની સાથે હેતરાખવું ને એ સરવેને સાંભરી રાખ્યા. તે સા સાડે જે કદાર્પા દેહ મુક્યા સમે ભગવાનની મુરતીને ભુક્તી જવાય તો પણ ભગવાને જે જે સ્થાનકને વિશે લીળા કરી હોય તે જે સાંભરી આવે અથવા સતસંગી સાંભરી આવે અથવા પ્રજ્ઞચારી ને સાધુ સાંભરી આવે તો તેને જોગે કરીને ભગવાનની મુરતી પણ સાંભરી આવે ને તે જીવ મોટી પદવીને પામે ને તેનું ઘણું રૂકું થાય. માટે અમે મોટા મોટા વિશ્નુયાગ કરીએ છીએ. તથા જન્મભાષ્ટમી ને એકાદશી આદીક વ્રતના વરસો વરસ ઉછવ કરીએ છીએ, ને તેમાં પ્રજ્ઞચારી, સાધુ ને સંસંગીને ભેળા કરીએ છીએ. અને જો કોઈ પાપી જીવ હોય ને તેને પણ જો એમની અંતકાળે સ્મૃતિ થઈ આવે, તો તેને ભગવાનના ધામની પ્રાપ્તિ થાય. ઇતી વચનામૃતં,

સંવત ૧૮૭૬ ના માગસર સુદી ૭ સાતમને દીવએ શ્રીજી મહારાજ શ્રી ગઢડા મધે દાદા ખાચરના દરબારમાં વીરાજમાન હતા અને સર્વે શ્વેત વસ્ત્ર ધારણ કર્યા હતા અને ધાતાના મુખારવીંદની આગળ સાધુ તથા દેશ દેશના હરીભક્તની સભા ભરાઈને બેઠી હતી. પછી શ્રીજી મહારાજ બોલ્યા જે પ્ર-

ગોવાનના ભક્તને પરસ્પર ઈર્ષ્યા ન કરવી. ત્યારે આનંદાનંદ સ્વા-
મી બોલ્યા જે હું મહારાજ, ઈર્ષ્યા તો રેહ્યે છે. ત્યારે શ્રીજી મહા-
રાજ બોલ્યા જે ઈર્ષ્યા કરવી તો નારદજીના જેવી કરવી. જેમ
એક સમયને વિશે નારદજી ને તુબરૂ એ બે વૈકુંઠને વિશે લ-
ક્ષ્મીનારાયણના દરશન કરવાને ગયા, તે લક્ષ્મીનારાયણ આગ
ળ તુબરૂએ ગાન કર્યું, તેણે કરીને લક્ષ્મીજી તથા નારાયણ એ
એમ પ્રસન્ન થઈને તુબરૂને પોતાનાં વસ્ત્ર આભુષણ આપ્યાં
ત્યારે નારદજીને તુબરૂ ઉપર ઈર્ષ્યા આવી, જે હું તુબરૂના જેવી
ગાન વિદ્યા શીખું ને ભગવાનને પ્રસન્ન કરું. પછી નારદજી ગા-
ચન વિદ્યા શીખતા હતા ને ભગવાન આગળ ગાવતા હતા. ત્યારે
ભગવાને કહ્યું જે તમને તુબરૂના જેવું ગાતાં નથી આવડતું.
પછી વળી શીવજી ઉપર તપ કરીને શીવજી થકી વર પામીને
ગાન વિદ્યા શીખીને ભગવાન આગળ ગાવતા હતા. તોપણ ભ-
ગવાન એની ગાન વિદ્યાએ કરીને એના ઉપર પ્રસન્ન ન થયા.
એવી રીતે સાત મનવંતર સુધી ગાન વિદ્યા શીખ્યા ને ભગવા-
ન આગળ ગાવતા હતા, તોપણ ભગવાન પ્રસન્ન ન થયા. પછી
તુબરૂ પાસે ગાન વિદ્યા શીખ્યા ને શ્રી કૃષ્ણ ભગવાન આગળ
દ્વારીકામાં ગાવતા હતા. ત્યારે શ્રી કૃષ્ણ ભગવાન પ્રસન્ન થયા
ને પોતાનાં વસ્ત્ર અર્જુન નારદજીને આપ્યાં ત્યારે નારદજીએ

તુખર સાથે ઈર્ષા મુકી. માટે ઈર્ષા કરવી તો એવી કરવી જે જેની ઉપર ઈર્ષા હોય તેના જેવા ગુણને ગ્રહણ કરવા ને પોતાના અવગુણને ત્યાગ કરવા. ને તેવું ન થવાય ને જે ઈર્ષાએ કરીને ભગવાનના ભક્તનો દ્રોહ થાયે તેવી ઈર્ષાનો તો ભગવાનના ભક્તને સર્વે પ્રકારે ત્યાગ કરવો. ઇતી વચનામૃતં.

સંવત ૧૮૭૬ ના માગસર સુદી ૮ અષ્ટમીને દીવસે શ્રીજી મહારાજ શ્રી ગઢડા મધે દાદા ખાચરના દરબારમાં ચિરાંજીમાન હતા અને સરવે સ્વેત વસ્ત્ર ધારણ કર્યા હતાં અને પોતાના મુખારવિંદની આગળ પરમહંસ તથા દશ દેશના હરી ભક્તની સભા ભરાઈને બેઠી હતી, પછે શ્રીજી મહારાજ બોલ્યા જે રાધીકાજીએ સહીત એવા જે શ્રી કૃષ્ણ ભગવાન તેનું ધ્યાન કરવું. અને તે ધ્યાન કરતે થકે મુક્તિ હૃદયને વિશે ન દેખાય તોયે પણ ધ્યાન કરવું, પણ કાયર થઈને તે ધ્યાનને મુકી દેવું નહીં, એવી રીતના જે આગ્રહવાળા છે તેની ઉપર ભગવાનની મોટી કૃપા થાય છે ને તેની ભક્તીએ કરીને ભગવાન એને વશ થઈ જાય છે. ઇતી વચનામૃતં.

સંવત ૧૮૭૬ ના માગસર સુદી ૯ નવમીને દીવસે શ્રી

જી મહારાજ શ્રી ગઢડા મધ્યે દાદા ખાચરના દરબારમાં વીરા
જમાન હતા ને સર્વે શ્વેત વસ્ત્ર ધારણ કર્યાં હતાં. ને પોતાના મુ-
ખાવિંદની આગળ મુની તથા દશ દશના હરીભક્તની સભા
ભરાઈને બેઠી હતી. પછી શ્રીજી મહારાજ બોલ્યા જે આ સ-
ત્સંગમાં જે વિવેકી છે તેતો દીવસે દીવસે પોતાને વિશે અવગુણને
દખે છે ને ભગવાન ને ભગવાનના ભક્ત વિશે ગુણને દે-
ખે છે. ને ભગવાન ને સાધુ પોતાના હીતને અર્થે કઠણ વચન
કહે છે તેને પોતાના હીતકારી માને છે ને દુઃખ નથી લગાડે
તેતો દીવસે દીવસે સત્સંગને વિશે મોટપને પામે છે. અને જે
અવિવેકી છે તેનો જેમ જેમ સત્સંગ કરે છે ને સત્સંગની વાત
સાંભળે છે તેમ તેમ પોતાને વિશે ગુણ પરકે છે અને ભગવા-
ન ને સંત એનો દોષ દખાડીને એની આગળ વાત કરે છે તે
વાતને માને કરીને અવળી લે છે ને વાતના કરનારાનો અવગુ-
ણ લે છે, તેતો દીવસે દીવસે ઘટનો જાય છે. ને સત્સંગમાં પ્રતિ-
ષ્ઠા હીન થઈ જાય છે. માટે પોતાને વિશે જે ગુણનું માન, તેનો
ત્યાગ કરીને, શૂરવીર થઈને, ને ભગવાનને ભગવાનના સંતને
વિશે વિસ્વાસ રાખે તો એનો અવિવેક ટળી જાય છે ને સત્સ-
ંગમાં મોટપને પામે છે. ઇતી વચનામૃતં.

સંવત ૧૮૭૬ ના માગસર સુદી ૧૧ એકાદશીને દીવસ
 શ્રીજી મહારાજ શ્રી ગઢડા મધ્યે દાદા ખચરના દરબારમાં વી-
 રજમાન હતા અને સર્વે શ્વેત વસ્ત્ર ધારણ કર્યાં હતાં ને પોતાના
 મુખાર્વિંદની આગળ સાધુ તથા દેશ દેશના હરી ભક્તની સભા
 ભરાઈને બેઠી હતી. પછી શ્રીજી મહારાજ બોલ્યા જે ઈંદ્રીઓ
 ની જે ક્રીયા છે તેને જો શ્રી કૃષ્ણ ભગવાન ને તેના ભક્તની સે-
 વાને વિશે રાખે તો અંતઃકરણ શુદ્ધ થાય છે. ને અનંતકાળના
 જે પાપ જીવને વળગ્યાં છે તેનો નાશ થઈ જાય છે. અને જે
 ઈંદ્રીઓની વૃત્તિઓને સ્ત્રીયાદીકના વિષયમાં પ્રવર્તાવે છે તો
 એનું અંતઃકરણ બ્રહ્મ થાય છે, અને કલ્યાણના માર્ગથી પડી
 જવાય છે. માટે શાસ્ત્રમાં જે રીતે વિશય ભોગવ્યાનું કહ્યું છે તે-
 વી રીતે નિયમમાં રહીને વિશય ભોગવવા, પણ શાસ્ત્રની મર્યાદા
 ને ઉલ્લંઘન કરીને ભોગવવા નહીં. અને સાધુના સંગ રાખવો
 ને કુસંગનો ત્યાગ કરવો. અને જ્યારે એ કુસંગનો ત્યાગ કરી
 ને સત્સંગ કરે છે ત્યારે એને દેહને વિશે અહંબુદ્ધિ છે તે નિ-
 વૃત્તી પામે છે. અને દેહના સંબંધીને વિશે જે મમત્વ બુદ્ધિ છે
 તે નીવૃત્તી પામે છે ને ભગવાનને વિશે અસાધારણ પ્રીતી થાય
 છે. ને તે ભગવાન વિના અન્યને વિશે વૈરાગ્ય થાય છે. ઇતી
 વચનામૃતં.

સંવત ૧૮૭૬ ના માગસર સુદી ૧૨ દ્વાદશીને દીવસ
 શ્રીજી મહારાજ શ્રી ગઢડા મધ્યે દાદા ખાચરના દરબારમાં વિ-
 રાજમાન હતા અને સર્વે શ્વેત વસ્ત્ર ધારણ કર્યાં હતાં ને પોતાના
 મુખારવીંદની આગળ મુની તથા દેશ દેશના હરી ભક્તની સ-
 ભા ભરાઈને બેઠી હતી. પછી શ્રીજી મહારાજ બોલ્યા જે શ્રી
 કૃષ્ણ ભગવાનનો પ્રત્યક્ષપણે નિશ્ચે કર્યો હોય ને તેની ભક્તી ક-
 રતો હોય ને તેના દર્શણ કરતો હોય તોપણ જે પોતાને પૂરાણ
 કામ ન માને ને અંતઃકરણમાં નુન્યતા વરતે જે ગોલોક, વૈકુંઠાદી
 કે ધામને વિશે જે આને આ ભગવાનનું તેજોમય રૂપ છે તે મુ-
 ને જ્યાં સુધી દેખાણું નથી ત્યાં સુધી મારું પરીપૂર્ણ કલ્યાણ
 થયું નથી. એવું જેને અજ્ઞાન હોય તેના મુખ થકી ભગવાનની
 વાત પણ ન સાંભળવી. અને જે પ્રત્યક્ષ ભગવાનને વિશે દ્રઢ
 નિષ્ઠા રાખે છે ને તેને દર્શન કરીનેજ પોતાને પરીપૂર્ણ માને છે
 ને બીજું કંઈ નથી ઇછતો તેને તો ભગવાન પોતેજ બળાત્કા-
 રે પોતાના ધામને વિશે જે પોતાના ઐશ્વર્ય છે ને પોતાની મૂર્તિ-
 આ છે તેને દેખાડે છે. માટે જેને ભગવાનને વિશે અનન્ય નિ-
 ષ્ઠા હોય તેણે પ્રત્યક્ષ ભગવાન વિના બીજું કંઈ ઇછવું નહીં.
 ઇતી વચનામૃતં.

સંવત ૧૮૭૬ ના માગસર સુદી ૧૩ તેરસને દીવસે શ્રી-
 જી મહારાજ શ્રી ગઢડા મધે દાદા ખાચરના દરબારમાં વીરાજ
 હતા ને સર્વે શ્વેત વસ્ત્ર ધારણ કર્યા હતા ને પોતાના મુખારવીં-
 દની આગળ પરમહંસ તથા દેસ દેશના હરીભક્તની સભા ભ
 રાઈને બેઠી હતી. પછે શ્રીજી મહારાજ બોલ્યા ને અમે વેંકટા-
 દ્રીથી સેતુબંધ રામેશ્વર જતા હતા ત્યાં એક સેવકરામ નામે સાધુ
 હતો તે શ્રીમદ્ભાગવતાદીક પુરાણને ભણ્યો હતો. તે માર્ગમાં જા
 લતો માદા પડ્યો, તેની પાસે રૂપીઆ હજારની સોના મોહોરો
 હતી પણ ચાકરીના કરનારો કોઈ નહીં માટે રોવા લાગ્યો. પ-
 છી તેને અમે કહ્યું ને કાંઈ ચીંતા રાખશો મા, તમારી ચાકરી
 અમે કરીશું. પછી ગામને બાહાર એક કેળાની કુસવાડી હતી
 તેમાં એક વડનો વૃક્ષ હતો. તે વડના વૃક્ષને વિશે હજાર ભુત રે-
 હતાં પણ તે સાધુ તો ચાલી શકે એવો રહ્યો નહીં ને અતીસે
 માદા થયો. તે ઉપર અમને અતિશે દયા આવી. પછી તે ઠંકા-
 ણે અમે તે સાધુને કેળના પત્ર લાવીને હાથ એક ઉંચી પથારી
 કરી આપી. અને તે સાધુને લોહીખંડ પેટ બેસણું થયું હતું.
 તેને અમે ઘોતા ને ચાકરી કરતા, ને તે સાધુ પોતાને જેટલું જો-
 ઇએ તેટલું અમારે પાસે ખાંડ, સાકર, ઘી, અંન તે પોતાના રૂ

પૈયા આપીને મંગાવેના, તે અમો લાવીને રાંધી ખવડાવતા ને
 અમો વસ્તીમાં જઈને જમી આવતા ને કોઈ દીવસ તો અમને
 વસ્તીમાં અંન મળતું નહીં ત્યારે અમારે ઉપવાસ થાનો. તોપ-
 નુ કોઈ દીવસ તે સાધુએ અમને એમ કહ્યું નહીં જે અમ
 પાસે દ્રવ્ય છે તે આપણે ખેને કાળે રસાઈ કરે. ને તમો પણ
 અમ ભેળા જમો. પછે એમ સેવા કરતે થકે તે સાધુ ખે માસે કાં-
 ઈક સાન્ને થયા. પછે સેતુબંધ રામેશ્વરને માર્ગે ચાલ્યા. ત્યારે
 તેના ભાર એક માણ હતો તે અમારી પાસે ઉપડાવ્યા. ને પોતે
 તો એક માળા લઈને ચાલેના ને દેહે પણ સાન્ને ને એક સેર
 ઘી જમીને પચાવે એવો સમર્થ થયા, તોપણ ભાર અમારે પાસે
 ઉપડાવે ને પોતે અમથો ચાલે. ને અમારી પ્રકૃતિ તો એવી હ-
 તી જે ભાર નામે તો એક રૂમાલ પણ રાખતા નહીં. માટે તેને
 સાધુ જાણીને અમે એના માણ એકનો ભાર ઉપાડી ચાલતા.
 એ રીતે તે સાધુની ચાકરી કરીને અમે સાન્ને કર્યો. પણ તે સા-
 ધુએ અમને એક પૈસાભાર અંન આપ્યું નહીં. પછે અમે તેને
 કૃતબ્દની જાણીને તેના સંઘનો ત્યાગ કર્યો. એવી રીતે જે મનુ-
 બ્ધ કર્યા કૃતને ન જાણે તેને કૃતબ્દની જાણવો. અને કોઈક મનુ-
 બ્ધે કાંઈક પાપ કર્યું હોય ને તેણે તે પાપનું યથાશક્ત પ્રાશ્ચી-
 ત કર્યું હોય, ને વળી તેને તે પાપે જીતે જે કહે તેને પણ

કૃતધ્ની જોવો પાપી જાણવો. ઇતી વચનામૃતં.

સંવત ૧૮૭૬ ના માગસર સુદી ૧૪ ચૌદસને દીવસ
શ્રીજી મહારાજ શ્રી ગઢડા મંચે દાદા ખાચરના દરબારમાં વિ
રાજમાન હતા. અને સર્વે સ્વેત વસ્ત્ર ધારણ કર્યા હતા અને પો-
ના મુખાર્પિદની આગળ મુની તથા દેશ દેશના હુરીભક્તની
સભા ભરાઈને બેઠી હતી. પછી શ્રીજી મહારાજે એમ વાર્તા કે-
રી જે એક દ્રવ્યાદીકનો લોભ તથા સ્ત્રીને વિશે બેઠા ઉઝ્યાની
વાસના તથા રસે કરીને જીવહ્યાની આશક્તી તથા દેહાભીમાન
તથા કુસંગીમાં હેત રહી જાય તથા સંબંધીમાં હેત હોય, એ છો
વાના જેને હોય તેને કોઈ દીવસ જીવતે ને મરીને પાણુ મુખ
તો ક્યારેય થાયજ નહીં. માટે જેને મુખ ઇછવું હોય તેણે એવા
સ્વભાવ હોય તેને ટાળવાને નિવૃત્તીપર થાવું ને બરોબરીયાની
સોખત ન રાખવી ને દેહાભીમાને રહીત ને પૈરાગ્યે જુકત ને
ભગવાનનું અલ્પ વચન હોય ને તેમાં ફર પડે તો મહત વચ-
નમાં ફર પડ્યો હોય તેમ માનતો હોય એવા જે ભગવદ્ભક્ત
મોટા સાધુ તે સંગાથે પોતાના જીવને જડી દેવો ને તેના વચ-
નમાં મન ક્રમ વચને વર્તવું ને વિશયના સંબંધથી છોટેજ રહેલું.

પણ એનો સંબંધ પોતાના નિયમનો ત્યાગ કરીને થાવા દેવો નહીં. ને જો વિષયનો સંબંધ કરવા માટે તે એનો ઠા રેહેજ નહીં એ સીદ્ધાંત વાર્તા છે. ઇતી વચનામૃતં.

સંવત ૧૮૭૬ ના માગસર સુદી ૧૪ ચૌદશને દીવસે શ્રીજી મહારાજ શ્રી ગઢડા મધે દાદા ખાચરના દરબારમાં વિરાજમાન હતા અને સર્વે શ્વેત વસ્ત્ર ધારણ કર્યાં હતાં ને પોતાના મુખારવિંદની આગળ મુની તથા દેશ દેશના હરી ભક્તની સભા ભરાઈને બેઠી હતી, પછે પ્રહ્લાનંદ સ્વામીએ પુછ્યું જે હે મહારાજ, વાસનાનું શું રૂપ છે ? ત્યારે શ્રીજી મહારાજ બોલ્યા જે પુરે જે વિષય ભોગવ્યા હોય ને દીધા હોય ને સાંભળ્યા હોય તેની જે અંતઃક્રણને વિશે ઇચ્છા વર્તે તેને વાસના કહીએ, અને વળી જે વિષય ભોગવ્યામાં ન આવ્યા હોય ને તેની જે અંતઃક્રણને વિશે ઇચ્છા વર્તે તેને પણ વાસના કહીએ; ત્યારે મુક્તાનંદ સ્વામીએ પુછ્યું જે હે મહારાજ, ભગવાનનો એકાંતિક ભક્ત કેને કહીએ ? ત્યારે શ્રીજી મહારાજ બોલ્યા જે જેને ભગવાન વીના બીજી કંઈ વાસના ન હોય ને પોતાને પ્રભુરૂપ માનીને ભગવાનની ભક્તિ કરતો હોય તે એ-

કાંતિક ભક્ત કહેવાય. ઇતી વચનામૃતં.

સંવત ૧૮૭૬ માગસર વદી ૩ ત્રીજને દીવસ શ્રીજી મહારાજ શ્રી ગદડા મધ્યે દાદા ખાચરના દરબારમાં વીરાજમાન હતા અને સર્વે સ્વેત વસ્ત્ર ધારણ કર્યાં હતાં ને પોતાના મુખારવીંદની આગળ સર્વે સાધુ તથા દેશ દેશના હરીભક્તદ્વી સભા ભરાઈને બેઠી હતી. પછી શ્રીજી મહારાજે એમ વાર્તા કરી જે જેના હૈયામાં ભગવાનની ભક્તી હોય તેને એવી વૃત્તિ રહે, જે ભગવાન તથા સંત તે મુને જે જે વચન કહેશે તેમજ મારે કરવું છે એમ તેના હૈયામાં હીમત રહે. અને આટલું વચન મુથી મનાસે ને આટલું નહીં મનાય એવું વચન તો બુદ્ધે પણ ન કહે. અને વળી ભગવાનની મુર્તિને હૈયામાં ધારવી તેમાં શુરવીરપણું રહે. ને મુર્તિ ધારતાં ધારતાં જો ન ધરાય તો પણ કાયર ન થાએ ને નિત્ય નવી શ્રદ્ધા રાખે. ને મુર્તિ ધારતાં જ્યારે બુંડ ઘાટ સંકલ્પ થાય ને તે હઠાવ્યા હઠે નહીં તો ભગવાનના મોટા મહીમા સમજીને પોતાને પૂર્ણ કામ માનીને તે સંકલ્પને ખોટા કરતો રહે ને ભગવાનના સ્વરૂપને હૈયામાં ધારતો રહે. તે ધારતાં ધારતાં દશ વર્ષ થાય અથવા વીસ વર્ષ થા-

થ અથવા પચીસ વર્ષ થાય અથવા સો વર્ષ થાય તોપણ કાયર થઈને ભગવાનના સ્વરૂપને ધારણું તે મુકી દે નહીં, કેમજે શ્રી કૃષ્ણ ભગવાને ગીતામાં કહ્યું છે જે અનેકજન્મસંસિદ્ધ સ્તતોયાતિપરાંગતિમ્ તે માટે એમને એમ ભગવાનને ધારતા રહે એવું જેને વરતનું હોય તેને એકાંતીક ભક્તી કહીએ. છતી વચનામૃતં.

સંવત ૧૮૭૬ ના માગસર વદી ૪ ચૌથને દીપસ શ્રીજી મહારાજ શ્રી ગઢડા મધે દાદા ખાચરના દરબારમાં વીરાજમાન હતા અને સર્વે સ્વેત વસ્ત્ર ધારણ કર્યા હતા ને પોતાના મુખપારવીંદની આગળ સાધુ તથા દેશ દેશના હરીભક્તની સભા ભરાઈને બેઠી હતી, પછી શ્રીજી મહારાજે વાર્તા કરી જે જે ભગવાનના ભક્તને સત અસતના વિષેક હોય તે તો જે જે અવગુણ પોતામાં હોયતેને જાણે, ને વિચારીને તેના ત્યાગ કરી દે, અને સંતમાં અથવા કોઈ સત્સંગીમાં કાંઈક અવગુણ પોતાને ભાસેતો હોય તો તેને ત્યાગ કરી દે ને તેના જે ગુણ તેનુંજ ગ્રહણ કરે અને પરમેશ્વરને વિશે તો તેને કોઈ અવગુણ ભાસેજ નહીં અને ભગવાન ને સંત તે જે જે વચન કહે તેને પરમ સત્ય કરી-

ને માને પાણી વચનને વિશે શંકા કરે નહીં. અને સંત કહે જે
 હું દેહ, ઈંદ્રી, મન, પ્રાણથી બુદ્ધ છે ન એના બાણનારો છે
 ન એ દેહદીક સર્વ અસત્ય છે એમ વચન કહે તેને સત્ય મા-
 નીને તે સર્વથી બુદ્ધ આત્મારૂપે વર્તે પાણી મનના ઘાટ ભેળો
 ભળી ભય નહીં, અને જોઈ કરીને પોતાને બંધન થાય ન પો-
 તાના એકાંતિક ધર્મમાં ખોટ આવે એવા જે પદાર્થ તથા કુસંગ
 તેને ઓળખીને તેથી છેદેજ રહે ને તેના બંધનમાં આવે નહીં
 અને સવળો વિચાર હોય તેને ગ્રહણ કરે ને અવળો વિચાર હો-
 ય તેના ત્યાગ કરે. એવી રીતે જે વસ્તુનો હોય ત્યારે જાણીએ જે
 તેને વિવેક છે. ઇતી વચનામૃતં.

સંવત ૧૮૭૬ ના માગસર વદી ૫ પાચમ્યને દીવસ શ્રી
 જી મહારાજ શ્રી ગઢડા મધ્યે દાદા ખાચરના દરબારમાં આ-
 થમણે ખારણે આરડો છે તેમાં કથા વંચાવતા હતા અને ઘોળો
 ખેસ પેર્યો હતો તથા ઘોળી ચાદર આઢી હતી તથા ઘોળી પાદ
 ખાંચી હતી અને પીળા પુષ્પની માળા પેરી હતી ને પીળા પુ-
 શ્પનો તોરો પાદને વિશે ખોસ્ચો હતો અને પ્રસન્ન થકા વીરાજ-
 માન હતા. તે સમયને વીશે મુક્તાનંદ સ્વામી તથા ગોપાળાનંદ
 સ્વામી આદીકને તેડાવ્યા ને શ્રીજી મહારાજ તે સર્વે પ્રત્યે ખો-

હ્યા, જે આપણા સતસંગમાં થોડોક કુસંગનો ભાગ રહ્યો જાય છે તે આજ કાઢવો છે. ને આ પ્રકારણ એવું ચલાવવું છે જે સર્વે પરમહંસ તથા સાંખ્યચોગી તથા કર્મચોગી સત્સંગીમાં પ્રવર્તે. તે સત્સંગમાં કુસંગ તે શું છે તો જે વાતના કરનારા હીંમત વિનાની વાત કરે છે તે સત્સંગીમાં કુસંગ છે. તે કેવી રીતે વાત કરે છે, તો એમ કહે છે જે ભગવાનનું જે વચન, તેને યથાર્થ કોણ પાળી શકે છે ? ને વર્તમાન ધર્મ પણ યથાર્થ કોણ પાળી શકે છે ? માટે જેટલું પળે તેટલું પાળીએ. ને ભગવાન તો અધમ ઉધારણ છે તે કહ્યાણ કરશે. અને વળી એમ વાત કરે છે જે ભગવાનનું સ્વરૂપ જે રૂદામાં ધારણું તે કાંઈ આપણું ધારું ધરાવું નથી, એ તો ભગવાન જેને દયા કરીને ધરાવે છે તેને ધરાય છે. એવી રીતની મોળી વાત કરીને ધર્મ, જ્ઞાન, પૈરાગ્ય, ભક્તી ઇત્યાદીક જે ભગવાનની પ્રસન્નતાના સાધન તેમાંથી બીજાને મોળા પાડે છે. માટે હવે આજ દીનથી આપણા સતસંગમાં કોઈ પણ એવી હીંમત રહીત વાત કરશો નહીં; સદા હીંમત સહીતજ વાત કરજો. અને જે એવી હીંમત રહીત વાત કરે તેને તો નપુંશક બાણવો. અને એવી હીંમત વિનાની વાત જે દીવસ થઈ જાય તે દીવસે ઉપવાસ કરવો. ઇતી વચનામૃતં.

સંવત ૧૮૭૬ ના પોસ સુદી ૧ પડવાને દીવસ શ્રીજી મહારાજ સંધ્યા સમે શ્રી ગઢવા મધ્યે દાદા ખાચરના દરબાર માં વીરાજમાન હતા અને સર્વે શ્વેત વસ્ત્ર ધારણ કર્યા હતા ને પોતાના મુખારવિંદની આગળ પરમહંશ તથા દેશ દેશના હ-સીલકતમી સભા ભરાઈને બેઠી હતી. પછી શ્રીજી મહારાજ બો-લ્યા જે આત્મજ્ઞાનનું કામ ભારે છે, તેમ ભગવાનને વિશે જે પ્રીતિ તેનું પણ કામ ભારે છે. અને એકલે આત્મજ્ઞાને પણ કામ સરતુ નથી. અને કદાપી આત્મજ્ઞાન ન હોય ને એકલો પ્રે-મ હોય તો તેણે કરીને પણ કામ સરતું નથી. કાંજે આત્મજ્ઞા-ન ન હોય તો ભગવાનમાં પ્રીતી કરતે કરતે દહાલીમાન-ને જોગે કરીને બીજા પદાર્થમાં પણ પ્રીતી થઈ જાય. અને આ-ત્મજ્ઞાન ન હોય ને પ્રીતિ ન હોય તો તે મોટા ઐશ્વર્યને ન પા-મે. ને જ્ઞાતી ભક્ત ન કહેવાય. માટે જે સ્વધર્મમાં રહીને પર-મેશ્વરનું ભજન કરતો હોય તેને આત્મજ્ઞાન પણ દૃઢ જોઈએ. ને ભગવાનને વિશે પ્રીતિ પણ દૃઢ જોઈએ. અને પૈરાગ્ય પણ સુધા દૃઢ જોઈએ. ને એ ત્રણે અંગની જેને દૃઢતા હોય તેને પુ-રો હરી ભક્ત જાણવો. ને તેમાં કાંઈક નુન્યતા હોય તેટલી ખો-ટ જાણીને તેને ટાળી નાખવી. ઇતી વચનામૃતં.

—મન—

સંવત ૧૮૭૬ ના પોસ સુદી ૨ બીજને દીવસ શ્રીજી મહારાજ શ્રી ગઢડા મધે દાદા ખાચરના દરબારમાં ઉગમણે ખાર ઝોરડાની ઝોસરીએ ગાદી તકીઆ નાંખાવીને વીરાજમાન હતા અને ઘોળી પાદ માથે બાંધી હતી ને તે પાદને વિશે પીળા કુસનો તોરો વીરાજમાન હતો અને કંઠને વિશે પીળા પુષ્પનો હાર વીરાજમાન હતો અને જો કાનને વિશે ઘોળા ને પીળા પુષ્પના ગુછ વીરાજમાન હતા અને ઘોળો ચોક્કાળ ચોઢ્યો હતો ને કાળા છેડાનો ખેસ પેચો હતો ને કથા વંચાવતા હતા અને પોતાના મુખારવિંદની આગળ પરમહંસ તથા દેશ દેશના હરીજનની સભા ભરાઈને બેઠી હતી. પછી સ્વામી શ્રી સહજનંદજી મહારાજ જોડ્યા ને એક પ્રશ્ન પુછીયે ? પછી સરવે હરીભક્તે હાથ જોડીને કહ્યું ને પુછો. ત્યારે શ્રીજી મહારાજ જોડ્યા ને અજ્ઞાનીમાં અતિસે અજ્ઞાની કોણુ છે ? પછી તો સર્વે વિચારી રહ્યા પણ ઉતર કરી શક્યા નહીં. પછી શ્રીજી મહારાજ જોડ્યા ને હવે હમે ઉતર કરીએ ? ત્યારે સર્વેએ રાજ થઈને કહ્યું ને હે મહારાજ જથાર્ય ઉતર થાશે માટે કહો. પછી શ્રીજી મહારાજ જોડ્યા ને આ દહમાં રહેનારો ને જીવ છે તે રૂપને જીવે છે ને કરૂપને જીવે છે તથા આળ જીવન ને મુદપણાને જીવે છે પણ જીનાંશ પોતે પોતાને જીતો નથી અ

ને કેવળ બાહ્ય દૃષ્ટીએ કરીને પદાર્થને જાણ કરે છે. પણ પોતે
 પોતાને નથી જાણે તેજ અજ્ઞાનીમાં અતિશે અજ્ઞાની છે. અને
 જેમ નેત્રે કરીને અનેક પ્રકારના રૂપના સ્વાદને લે છે, તેમજ શ્રા-
 વ, ત્વક, રસના, ઘ્રણણ ઇત્યાદીક સર્વે ઇન્દ્રીયાએ કરીને વિશ-
 ય સુખને ભોગવે છે ને જાણે છે, પણ પોતે પોતાના સુખને ભો-
 ગવતો નથી ને પોતે પોતાના રૂપને જાણતો નથી એજ સરવે
 અજ્ઞાનીમાં અતિશે અજ્ઞાની છે. એજ ઘેલામાં અતિશે ઘેલો
 છે. ને એજ મુર્ખમાં અતિશે મુર્ખ છે. ને એજ સર્વે નીચમાં
 અતિશે નીચ છે. ત્યારે સુક્રમુતીએ આસંકા કરી જે પોતાનું
 સ્વરૂપ જોવા તે શું પોતાના હાથમાં છે ? ને જે પોતાના હાથમાં
 હોય તે જીવ સીદ અતિશે અજ્ઞાની રહે ? ત્યારે શ્રીજી મહારા-
 જ બોલ્યા જે જેને સતસંગ થયો છે તેને તો પોતાના જીવા-
 ત્માનું દર્શન પોતાના હાથમાં જ છે. ને કે દહાડે એણે પોતાના
 સ્વરૂપને જોવાનો આદર કર્યો ને ન દીકું ? અને એ જીવ માયાને
 આધીન થકો પરવશ થઈને તો સ્વપ્નને સુષુપ્તી અવસ્થામાં અં-
 તરદૃષ્ટી કરીને જાણે છે પણ પોતે પોતાને જાણે કોઈ દીવસ
 પોતાના સ્વરૂપને જોવાને અંતરદૃષ્ટી કરતો નથી. અને જે જીવ
 જાગૃતના પ્રતાપને વીચારીને અંતર દૃષ્ટી કરે છે તે પોતાના
 સ્વરૂપને અતિશે ઉજ્જવળ પ્રકાશમાન જુવે છે. ને તે જોઈને મ

ધ્યે પ્રત્યક્ષ એવા જે પુરુષોત્તમ ભગવાન તેની મુર્તિને જુવે છે અને નારદ સનકાદીક જેવો સુખીઆ પાણુ થાય છે. માટે હરી ભક્તને તો જેટલી કસર રહે છે તેટલી પોતાને આજસે કરીને રહે છે. ઇતી વચનામૃતં.

સંવત ૧૮૭૬ ના પોશ સુદ ૪ ચૌથ્યને દીવસ મધ્યાન સમે શ્રીજી મહારાજ શ્રી ગઢડા મધ્યે દાદા ખાચરના દરબારમાં ઉગમણે ખાર ઓરડાની ઓસરીએ ઢોલીઆ ઉપર વીરાજમાન હતા અને સર્વે શ્વેત વસ્ત્ર પેર્યાં હતાં. ને પાદને વિશે કુલનો તોરો ઓસ્યો હતો ને એ કાન ઉપર પુષ્પના ગુચ્છ ધર્યા હતા ને કંઠમાં ગુલદાવદીના પુષ્પનો હાર પેર્યો હતો. ને ઉગમણે મુખારવીદે વીરાજમાન હતા અને પોતાના મુખારવીદની આગળ પરમહંસ તથા દશ દેશના હરી ભક્તની સભા ભરાઈને બેઠી હતી. ને પરમહંસ કીરતન ગાવતા હતા. પછે શ્રીજી મહારાજ બોલ્યા જે સાંભળો એક વાત કરીએ. ત્યારે સર્વે પરમહંસ ગાવતું રાખીને વાત સાંભળવા તત્પર થયા. ત્યારે શ્રીજી મહારાજ બોલ્યા જે, મુંડંગ, સારંગી, સરોદા, તાલ ઇંદીય વાજાં વજાડીને કીર્તન ગાવવાં તેને વિશે જે ભગવાન સ્મૃતી ન રહે તો ગાયું તે ન ગાયા જેવું છે. ને ભગવા-

નને વિસારીને તો કેટલાક જગતમાં જીવ ગાય છે તથા વાજીવ
 યજ્ઞકે છે પણ તેણે કરીને તેના મનમાં શાંતી આવતી નથી
 તે માટે ભગવાનના કીરતન ગાયવાં તથા નામ રટણ કરવું તથા
 નારાયણ ધુન્ય કરવી ઇત્યાદીક જે જે કરવું તે ભગવાનની મુ-
 ર્તીને સંભારીનેજ કરવું. અને ભજન કરવા એસે ત્યારે તો ભ-
 ગવાનનને વિશે વૃત્તી રાખે ન જ્યારે ભજનમાંથી ઉડીને બીજી
 ક્રીયાને કરે ત્યારે જો ભગવાનમાં વૃત્તી ન રાખે તો તેની વૃત્તી.
 ભજનમાં એસે ત્યારે પણ ભગવાનના સ્વરૂપમાં સ્થીર થાય ન-
 હો. માટે હાલનાં ચાલનાં ખાતાં પીતાં સર્વે ક્રીયાને વિશે ભગ-
 વાનના સ્વરૂપમાં વૃત્તી રાખવાનો અભ્યાસ કરવો, તો તેને ભ-
 જનમાં એસે ત્યારે ભગવાનમાં વૃત્તી સ્થીર થાય. અને જેને ભ-
 ગવાનમાં વૃત્તી રહેવા લાગે તેની તો કામકાજ કરતે પણ રહે
 અને જેને ગાફલાઈ હોય તેને તો ભજનમાં એસે ત્યારે પણ
 ભગવાનમાં વૃત્તી ન રહે. માટે સાવધાન થઈને ભગવાનના સ્વ-
 રૂપમાં વૃત્તી રાખવાનો અભ્યાસ ભગવાનના ભક્તને કરવો. એ-
 ટલી વાત કરીને શ્રીજી મહારાજ બોલ્યા જે હવે કર્તન ગાઓ.
 ઇડી વચનામૃત.

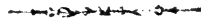
સંવત ૧૮૭૬ ના પોસ સુદી ૧૨ દ્વાદશીને દીવસ સ્વા-
મી શ્રી સહજનંદજી મહારાજ શ્રી ગઢડા મધે દાદા ખાચરના
દરબારમાં શ્રી વાસુદેવ નારાયણના મંદીર આગળ લીંમડાના
ઝાડ તળે ઢોળીઆ ઉપર ઉગમણે મુખારવીંદ વીરાજમાન હ-
તાં અને સર્વે શ્વેત વસ્ત્ર ધારણ કર્યા હતા. ને પોતાના મુખાર-
વીંદની આગળ મુનીની સભા તથા દેશ દેશના હરી ભક્તની સ-
ભા ભરાઈને બેઠી હતી. પછે શ્રીજી મહારાજ મુની પ્રત્યે બો-
લ્યા ને તમે પ્રશ્ન પુછો કાં અમે પુછીએ. ત્યારે મુનીએ કહ્યું ને
હે મહારાજ તમે પુછો. પછે શ્રીજી મહારાજ બોલ્યા ને કોઈ પુ-
રૂષ છે તેમાં થોડી બુદ્ધિ છે તોપણ પોતાના કલ્યાણને અર્થે ને
નંતન કરવું તેમાંથી પાછો પડતો નથી. અને કોઈ બીજો પુરૂષ
છે તેમાં બુદ્ધિ તો ઘણી છે અને મોટા મોટામાં પણ ખોટ કા-
હાડે એવો છે, તોએ પણ તે કલ્યાણને માર્ગે ચાલતો નથી તેનું
શું કારણ છે? ત્યારે મુનીએ ઉત્તર કરવા માંડ્યો પણ શ્રીજી
મહારાજે આશંકા કરી તે ઉત્તર ન થયો. પછે શ્રીજી મહારાજ
બોલ્યા ને હવે અમે ઉત્તર કરીએ, ને એમાં બુદ્ધિ તો ઝાઝી
છે પણ એની બુદ્ધિ દુશીત છે, માટે એ કલ્યાણને માર્ગે ચાલી
શકતો નથી. જેમ સુંદર બેંસનું દુધ હોય તેમાં સાકર ઘાળી
હોય ને તેમાં સર્પની લાળ પડી એટલે એ સાકર ને દુધ હવું

તે ઝેર થયું. પછે તેને જે પીચ તેના પ્રાણુ જાય. તેમ બુદ્ધી તો
 ઝાઝી છે પણ એણે કોઈ મોટા સંતનો અથવા પરમેશ્વરનો અ
 વગુણ લીધો છે તે અવગુણ રૂપ દોષ એની બુદ્ધીમાં આવ્યો
 છે તે સરપની લાળ સરખો છે. માટે એ તો કલ્યાણને માર્ગ
 ક્યાંથી ચાલે, પણ જો કોઈ એના મુખની વાત સાંભળે
 તો તે સાંભળનારાની બુદ્ધી પણ સત્સંગમાંથી પાછી પડી જાય
 અને એવી દુષ્ટીત બુદ્ધીવાળો જ્યાં જ્યાં જન્મ ધરે ત્યાં ત્યાં ભ-
 ગવાનનો અથવા ભગવાનના ભક્તનો દ્રોહજ કરે. અને જેની
 બુદ્ધી એવી રીતે દુષ્ટીત ન હોય ને તે જો ઘોડીજ હોય તો પણ
 તે પોતાના કલ્યાણને અર્થ જતન કરતો થકો પાછો પડતો નથી.
 ત્યારે મુક્તાનંદ સ્વામીએ પુછ્યું, જે હે મહારાજ; એ કોઈ દી-
 વસ ભગવાનના સનમુખ થાય કે ન થાય ? ત્યારે શ્રીજી મહારા-
 જે કહ્યું જે એ તો કોઈ કાળે ભગવાન સનમુખ થાયજ નહીં.
 ત્યારે વળી મુક્તાનંદ સ્વામીએ પુછ્યું જે હે મહારાજ કોઈ રી
 તે એવી આસુરી બુદ્ધી ન થાય તેના જે ઉપાય હોય તે કહો.
 ત્યારે શ્રીજી મહારાજ બોલ્યા જે એક ક્રોધ, ખીન્નું માન, ત્રી-
 જી ઈર્ષ્યા, ચોથું કપટ એ ચાર વાના પરમેશ્વર સાથે તથા સંત
 સાથે રાખે નહીં તો કોઈ દીવસ એની આસુરી બુદ્ધી થાય ન-
 હીં, અને ચાર વાના મોહલુ એકે જો રાખે તો જેમ જય વિ-

જ્યાં ઘણાંએ ડાયા હતા પણ સનકાદીક સંઘાથે માન કરીને વૈકુંઠ લોકમાંથી પડી ગયા ને આસુરી ખુદી થઈ તેમ તેની પણ આસુરી ખુદી થાએ. અને જ્યારે આસુરી ખુદી થાય ત્યારે ભગવાન તથા ભગવાનના ભક્તના જે ગુણ હોએ તે દાષ સરખા ભાસે છે. ને એ જ્યાં જ્યાં જન્મ ધરે ત્યાં ત્યાં ક્યાંતો શીવનો ગણ થાએ ને કાંતો કોઈ દૈત્યનો રાજા થાએ ને વૈરભાવે પરમેશ્વરનું ભજન કરે. ઇતી વચનામૃતં.

સંવત ૧૮૭૬ ના પોસ સુદી ૧૪ ચૌદસને દીવસ શ્રીજી મહારાજ શ્રી ગઢડા મધ્યે દાદા ખાચરના દરબારમાં શ્રી વાસુદેવ નારાયણના ઓરડાની હારે જે ઓરડો છે તેની ઓશરીએ ઢોલીઆ ઉપર વીરાજમાન હતા અને સર્વે રવેત વસ્ત્ર ધારણ કર્યા હતાં ને પોતાના મુખારવિંદની આગળ સાધુને જમવાની પંકતી થઈ હતી. તે સમે શ્રીજી મહારાજ બોલ્યા જે સતસંગી સત્સંગમાંથી પાછો પડવાનો હોએ તેને અસદ વાસનાની વૃદ્ધી થાય છે. ને તેને પ્રથમ તો દીવસે દીવસે સતસંગી માત્રનો અવગુણ આવે છે. ને પોતાના હૈયામાં એમ જાણે જે સર્વે સત્સંગી તો આણસમજી છે ને હું સમજી છું, એમ સર્વેથી અધીક પોતાને જાણે, ને રાત્ર દીવસ પોતાના હૈયામાં મુઝાયા કરે અને

દીવસમાં કોઈ ઠેકાણે સુખે કરીને જોસે નહીં ને રાત્રીમાં સુવે
તો નિંદ્રા પાણુ આવે નહીં. ને કોઈ તો ક્યારેય મટેજ નહીં ને
અંધ બળેલા કાપટની પેઠે ધુંધવાયા કરે. એવાં જેને વર્તે ત્યારે
તેને એમ જાણીએ જે એ સતસંગમાંથી પડવાનો થયો છે. ને
એવો હોય ને તે જોડલા દીવસ સતસંગમાં રહે પાણુ તેના હૈયા-
માં કોઈ દીવસ સુખ આવે નહીં ને અંતે પાછો પડી જાય છે.
અને સતસંગમાં જેને વધારો થાવાનો હોએ તેને સુખ વાસના
વૃદ્ધી પામે છે. ત્યારે તેને દીવસે દીવસે સતસંગી માનના હૈયા-
માં ગુણજ આવે છે અને સર્વે હરી ભક્તને મોટા સમજે ને પો-
તાને નુન્ય સમજે ને આડે પોહાર તેના હૈયામાં સતસંગનો
આનંદ વરત્યા કરે, એવાં લક્ષણુ જીરે હોએ ત્યારે જાણીએ જે
સુખ વાસના વૃદ્ધી પામી છે. ને તે જેમ જેમ વધુ વધુ સતસંગ
કરે તેમ તેમ વધુ વધુ સમાસ થતા જાય ને અતિશે મોટપને પા-
મી જાય છે. એવી રીતે શ્રીજી મહારાજે વાત કરીને જય સચી-
દાનંદ કહીને પોતાને આસને પધાર્યા. ઇતી વચ્ચનામૂર્ત.

સંવત ૧૮૭૬ ના પોસ વદી ૨ બીજને દીવસ સાંજને
સમે શ્રીજી મહારાજ શ્રી ગઢડા મઘે દાદા ખાચરના દરબારમાં
પોતાને ઉતારે ઉગમણે બાર ઓરડાની ઓસરીએ ગાદી ત-

ક્રીઆ નંખાવીને વીરાજમાન હતા. ને સર્વે સ્વેત વસ્ત્ર ધારણ કર્યા હતાં ને તે સમે કોઈક હરીભક્તે પ્રશ્ન પુછ્યું જે હે મહારાજ, ભગવાનના ભક્ત બે હોય, તેમાં એક તો નીવૃત્તી પકડીને બેસી રહે ને કોઈને વચન કરીને દુખવે નહીં. ને એક તો પરમેશ્વર અથવા પરમેશ્વરના ભક્ત તેની અંત વસ્ત્ર પુષ્પાદી-કે કરીને સેવા કર્યા કરે પણ વચન કરીને કોઈને દુખવાય ખરૂં. એવી રીતના બે ભક્ત તેમાં કીચો થ્રેષ્ટ છે! પછી શ્રીજી મહારાજે એનો ઉત્તર કર્યો નહીં ને મુક્તાનંદ સ્વામી તથા પ્રહ્લાનંદ સ્વામીને તેડાવ્યા ને એ પ્રશ્ન સંભળાવ્યું ને પછે કહ્યું જે એનો ઉત્તર તમે કરો. તારે એ બે જાણે ઉત્તર કર્યો જે વચન કરીને કોઈને દુખવે છે પણ ભગવાનની અથવા સંતની સેવા કરે છે તે થ્રેષ્ટ છે. ને નિવૃત્તીને બિપે રહે છે ને કોઈને દુખવતો નથી ને તેથી ભગવાનની તથા સંતની કાંઈ સેવા થતી નથી તેને અસમર્થ સરખો જાણવો. ને જે ટેહલ ચાકરી કરે તેને તો ભક્તીવાળો કહીએ, તે ભક્તીવાળો થ્રેષ્ટ છે. પછે શ્રીજી મહારાજ બોલ્યા જે એ ઉત્તર ઠીક કર્યો. ને એવી ભક્તીવાળો હોએ ને ભગવાનના વચનમાં દૃઢપણે રહ્યો હોય ને તેને વિષે કાંઈ અલ્પ સરખો દાષ દખાય તે સાચુ જોઈને તેનો અવશુશ લેવો તે મોટી ખોટ છે. ને એવી રીતે દાષ જુએ તારે

તો પરમેશ્વરે જીવતા કલ્યાણને અર્થે દહુ ધર્યો હોય તેમાં પણ દોષના જ્ઞેનારાને ખોટ દખાવ ખરી. અને અતી નોટા ભગવાનના ભક્ત હોય તેમાં પણ ખોટ દખાવ ખરી. ને તે દોષને જ્ઞેનારે ખોટ કાઢાડી તેણે કરીને પરમેશ્વરના અવતાર અથવા સંત તે શું કલ્યાણકારી નહીં ! તે તો કલ્યાણકારીજ છે, પણ જેને અચળી છુદ્ધી હોય તેને અવજીવ રુઝે. જેમ સીસુપાળ એમજ કેઈના જે પાંડવ તો વાર્જુ સંકર છે, ને પાંચજણે એક સ્ત્રી રાખી માટે અષ્ટમી પણ છે, અને કૃષ્ણ છે તે પણ પાખંડી છે, કેમજે જન્મ થયા ત્યાંથી પ્રયમ તો એણે એક સ્ત્રી મારી. તાર પછી બગલો માર્યો, વાછરડો માર્યો અને મધના પુરા ઉખેડ્યા તેણે કરીને એને મધુસુદન કહ છે, પણ એણે કાંઈ મધુ નામે દેવ માર્યો નથી, ને વાર્જુ શંકર એવા જે પાંડવ તેણે પુન્યા તેણે કરીને શું એ ભગવાન થયા ! એવી રીતે ભગવાન ને ભગવાનના ભક્તનો અવગુણ આસુરી છુદ્ધીવાળો સીસુપાળ તેણે લીધો. પણ ભગવાનના ભક્ત હતા તેણે એવો અવગુણ કાંઈ ન લીધો. માટે એવી જાતનો જેને અવગુણ આવે તેને આસુરી છુદ્ધીવાળો જાણવો. તારે ફરીને તે હરીભક્તે પુછ્યું; જે હે મહારાજ, મોટા જે પ્રભુના ભક્ત હોય તેના તો અવગુણ આવે નહીં પણ જેવો તેવો હરીભક્ત હોય તેના અ-

વગુણુ તો આવે ખરો. પછે શ્રીજી મહારાજ બોલ્યા જે જેમ તમે સમજો છો તેમ નાનપ મોટપ નથી. મોટપ તો પ્રત્યક્ષ લગવાનના નિશ્ચયે કરીને તથા તે લગવાનની આજ્ઞાને વિધે વરતવે કરીને છે, ને એ બે વાના જેને ન હોય ને તે ગમે તેવો વ્યવહાર કરીને મોટો હોય તોપણ એ નાનોજ છે, અને એ પ્રથમ કહી એવી મોટપ તો આજ આપણા સતસંગમાં સરવે હરીભક્તને વિધે છે. કેમજે આજ જે સરવે હરીભક્ત છે તે એમ સમજે છે જે અક્ષરાતીત એવા જે લગવાન પુરુષોત્તમ તે અમને પ્રત્યક્ષ મળ્યા છે ને અમે કૃતાર્થ થયા છીએ. એમ સમજીને પ્રત્યક્ષ લગવાનની આજ્ઞામાં રહ્યા થકાં તે લગવાનની લકી કરે છે. માટે એવા જે હરીભક્ત તેનો કાંઈક દેહસ્વભાવ જોઈને તેનો અવગુણુ લેવો નહીં. અને જેને અવગુણુ લીધાના સ્વભાવ હોય તેની તો આસુરી બુધ્ધી થઈ જાય છે. ઇતી વચના મૂતં.

સંવત ૧૮૭૬ ના પોસ વદી ૧૩ તેરસને દીવસ શ્રીજી મહારાજ શ્રી ગઢડા મધે દાદા ખાચરના દરબારમાં શ્રી વાસુદેવ નારાયણના મંદીરની આગળ લીમડાના ઝાડ હેઠે આટા ઉપર દોલીઓ ઢાળાવીને પીરાજમાન થયા હતા અને સર્વે સ્વેત વસ્ત્ર

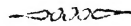
ધારણ કર્યા હતા. ને કંઈને વિશે ઘોળા ને પીળા પુષ્પના હારે
 ધારણ કર્યા હતા અને બે કાન ઉપર ઘોળા પુષ્પના ગુચ્છ ઓ-
 સ્યા હતા ને પાદને વિશે પીળા પુષ્પના તોરો લટકતો હતો.
 તથા કરાણીકાના રાતા પુષ્પનું છોગલું મુઠ્ઠું હતું અને જમ-
 ણા હાથને વિશે ઘોળા પુષ્પનો દડો ફરવતા હતા. એવી રીત-
 ની શોભાને ધારણ કરતા ને પોતાના ભક્ત જનને આનંદ ઉ-
 પજવતા થકા વીરાજમાન હતા ને પોતાના મુખારવીંદનને આ-
 ગળ મુની તથા દેશ દેશના હરીભક્તની સભા ભરાઈને બેઠી
 હતી. પછે શ્રીચ મહારાજ બોલ્યા જે જેણે સંસાર મુઠ્ઠો ને
 ત્યાગીતો બેળ લીધો અને તેને પરમેશ્વરના સ્વરૂપ વિના જે
 અસત્ય પદાર્થમાં પ્રીતિ રહે છે તેને કેવો જાણવો, તો જેવો
 મોટા સાહુકાર માણસની આગળ કંગાલ માણસ હોય ને પે-
 હરવા વસ્ત્ર ન મળતું હોય ને ઉકરડામાંથી દાણા બીણી ખા-
 તો હોય તે પોતે પોતાને પાપી સમજે અને બીજા સાહુકાર
 લોક પાણુ તેને પાપી સમજે, જે આણે પાપ કર્યા હશે માટે
 એને અંન વસ્ત્ર મળતું નથી. તેમ જે ત્યાગી થઈને સારા સા-
 રા વસ્ત્રાદીક પદાર્થ તેને ભેગા કરી રાખે અને તેની વ્રથણા પ-
 ણુ ધણી રાખે. અને ધર્મ, જ્ઞાન, વૈરાગ્ય ને ભક્તી તેને વિશે
 પ્રીતિએ રહીત હોય. એવો જે ત્યાગી તેને તો જે મોટા એકાં-

તીક સાધુ છે તે કંગાલ માણસની પેઠે પાપી બાણુ છે. કેમજે
જે એ પાપી છે તે એને ધર્મ, જ્ઞાન, પૈરાગ્ય ને ભક્તી તેને
વિશે પ્રીતિ થાતી નથી. ને પરમેશ્વર વિના બીજા પદાર્થમાં
પ્રીતિ થાય છે. અને જે ત્યાગી હોયે તેને તે કચરો ને કંચન
એ બેયે બરાબર હોયે અને આ પદાર્થ સાચું ને આ પદાર્થ
ભુંડું એવી તો સમજાણ હોયેજ નહીં. અને એક ભગવાનને
વિશેજ પ્રીતિ હોયે તેજ સાચો ત્યાગી છે. ધૃતી વચનામૃત.

સંવત ૧૮૭૬ ના માહા સુદી ૪ ચૈત્રને દીપસ પ્રાતઃકા-
ળે શ્રીજી મહારાજ શ્રી ગઢડા મધે દાદા ખાચરના દરબારમાં
શ્રી વાસુદેવ નારાયણના મંદીર આગળ લીંમયાના વૃક્ષની હેઠે
ઢોઢીઆ ઉપર વીરાજમાન હતા ને ઘોળો ખેસ પેંચેા હતો ને
ઘોળી ચાદર ચોઢી હતી ને માથે ઘોળી પાઘ બાંધી હતી. ને
પાઘને વિશે પીળા પુષ્પનો તોરો લટકેા હતો. ને કંઠને વિશે
પીળા પુષ્પનો હાર પેંચેા હતો ને પોતાના મુખપારવીંદની આગ-
ળ સરવે મુની તથા દેશ દેશના હરીભક્તની સભા ભરાઈને
બેઠી હતી. પછી શ્રીજી મહારાજને મુક્તાનંદ સ્વામીએ પ્રશ્ન
પુછ્યો જે હે મહારાજ, સવિકલ્પ સમાધી તે કેને કહીએ ને નિ-
રવિકલ્પ સમાધી તે કેને કહીએ ? ત્યારે શ્રીજી મહારાજ બોલ્યા
જે જેને ભગવાનના સ્વરૂપમાં સ્થિતિ થઈ હોયે તેને અમુલ વા
સના તો ન હોય ને સુભ વાસના રહી હોયે, જે હું નારદ સન-
કાદીક ને સુકળ જેવો થાઉં અથવા નરનારાયણના આશ્રમમાં

જઘને તે આશ્રમના મુની ભેજો રહીને તપ કરું અથવા શ્વેતદ્વી
પમાં જઘને તપ કરીને શ્વેતમુક્ત જેવો થાઉં. એવી રીતના
જેને વિકલ્પ રહેતો હોય તેને સવિકલ્પ સમાધીવાળો કહીએ
અને જેને એવી રીતના વિકલ્પ ન હોય તે અક્ષરબ્રહ્મના સા-
ધર્મ પાણને પામીને કેવળ ભગવાનની મુર્તીને વિશેષ નિમ-
ગ્ન રહેતો હોય તેને નિરવિકલ્પ સમાધીવાળો કહીએ. પછી
વળી મુક્તાનંદ સ્વામીએ પ્રશ્ન પુછ્યો જે હે મહારાજ ભક્તીમાં
તે ઉપાસનામાં તે શો ભેદ છે ! ત્યારે શ્રીજી મહારાજ બોલ્યજે
શ્રવણંકિર્તનંચિણ્ણાંઃસ્મરણંવાદસેવનં ॥ અર્ચનંવં

દનંદાસ્યંસરણમાત્મનિવેદનં॥ એવી રીતે નવ પ્રકારે કરીને
જે ભગવાનને ભજવા તેને ભક્તી કહીએ. અને ઉપાસના તો તે-
ને કહીએ જે ભગવાનના સ્વરૂપને વિશે સદા સાકારપાણી દ-
ઢ નિષ્ઠા હોય તે પોતે જે ભજનના કરનારો તે બ્રહ્મરૂપ થાય તો
પણ તે નિષ્ઠા જ્ઞયજ્ઞ નહીં ને ગમે તેવા નિરાકાર પ્રતિપાદનના
ગ્રંથને સાંભળે તો પણ ભગવાનના સ્વરૂપને સદા સાકારજ સ-
મજે, અને શાસ્ત્રને વિશે ગમે તેવી વાત આપે પણ પોતે ભગ-
વાનના સાકાર સ્વરૂપનુજ પ્રતીપાદન કરે પણ પોતાની ઉપાસ-
નાનુ પાંડન થાવા દેજ નહીં એવી રીતે જેની દૃઢ સમજણ
હોય તેને ઉપાસનાવાળો કહીએ. ઇતી વચ્ચનામૃતં.

સંવત ૧૮૭૬ ના પ્રથમ જ્યેષ્ઠ સુદી ૧૧ એકાદશીને દી-

પંસ શ્રી ગદ્ગડ મધે દાદા ખાચરના દરબારમાં સ્વામી શ્રી સહ-
જનંદજી મહારાજ પોતાના ઉતારાને વિશે વિરાજમાન હતા
ને સર્વે શ્વેત વસ્ત્ર ધારણ કર્યા હતા ને પોતાના મુખારવિંદની
આગળ મોઢા મોઢા સાધુ કેટલાક બેઠા હતા તેમની આગળ
શ્રીજી મહારાજે વાર્તા કરી જે ક્રોધી, ઈર્ષ્યાવાળો, કપટી ને મા-
ની એ ચાર પ્રકારના જે મનુષ્ય તે જો હરી ભક્ત હોય તોપણ
તે સાથે અમારે બને નહીં. અને ક્રોધ ને ઈર્ષ્યા એ બે માનને
આથ્રે રહ્યાં છે. અને કામીનો તો હમારે કોઈ કાળે વિશ્વાસજ
નથી જે એ સત્સંગી છે. અને કામી તો સત્સંગમાં હોએ તોય
વિમુખ જેવો છે. અને જેને પંચ વર્તમાનમાં કોઈ વાતે ખોટ
ન હોય અને ગમે તેવા વચનના ભીડમાં લઈને એનું ગમતું
મુકાવીને અમારા ગમતામાં રાખીયે તોપણ કોઈ રીતે દેહ પ-
ર્યત મુકાય નહીં એવો હોય તે પાકો સત્સંગી છે. અને એવા
હરીભક્ત ઉપર અમારે વગર કંઈ સહજેજ હેત થાય છે. અને
એ ગુણ ન હોય તો હેત કરવા જઈએ તોપણ હેત થાય નહીં
અને જો અમારી તો એજ પ્રકૃતી છે જે જેના હૃદયમાં ભગવા-
નની એવી પરીપૂર્ણ ભક્તી હોય તે ઉપરજ હેત થાય છે. ઇતી
વચનામૃતં.

